

II PLA INTEGRAL DEL

CIRC

 2012-2015

II PLAN INTEGRAL DEL CIRCO

2ND COMPREHENSIVE CIRCUS PLAN

2ND PLAN INTEGRAL DU CIRQUE

II PLA INTEGRAL DEL CIRC 2012-2015

II PLAN INTEGRAL DEL CIRCO / 2ND COMPREHENSIVE CIRCURS PLAN / 2ND PLAN INTÉGRAL DU CIRQUE

Departament de Cultura - Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament - Generalitat de Catalunya
Institut Ramón Llull
Consell Nacional de la Cultura i les Arts
Institut de Cultura - Ajuntament de Barcelona
Associació de Professionals de Circ de Catalunya

SUMARI

Impulsar i reforçar la recerca, la investigació i la innovació. **Pàg. 12**

Promoure la creació i la producció. **Pàg. 16**

Crear circuits. **Pàg. 22**

Reforçar la projecció i la difusió estatal i internacional. **Pàg. 28**

Estructurar i regular la formació. **Pàg. 32**

Donar suport als equipaments i ens específics del sector. **Pàg. 40**

Potenciar la professionalització i l'especialització. **Pàg. 44**

Difondre i promoure el circ entre la societat civil. **Pàg. 48**

Dotar la professió d'un marc legal. **Pàg. 52**

Dotar el Pla Integral del Circ d'un finançament apropiat. **Pàg. 56**

Procés d'elaboració i persones que hi han participat. **Pàg. 58**

Castellano. **Pàg. 64**

English. **Pàg. 112**

Français. **Pàg. 160**

A la política cultural catalana—i també l'estatal—l'ha costat molt assumir la força, la creativitat i la idiosincràsia del circ com una disciplina fonamental de les arts escèniques del país. Sens dubte la singularitat del circ català ha ajudat a donar una embranzida cap a la seva normalització. L'any 2006 es va posar en marxa la idea d'elaborar un Pla Integral del Circ i dos anys després es va signar un acord entre l'Associació de Professionals de Circ de Catalunya (APCC) i el Departament de Cultura. Fruit d'aquest pacte, el circ va quedar oficialment inscrit en la política cultural del país i, des d'aleshores, el sector, gràcies també a la cohesió al voltant de l'Associació, ha experimentat una consolidació que l'ha permès créixer i posicionar-se en el panorama circense internacional.

Aquest segon Pla Integral del Circ que ara presentem constitueix un nou impuls en aquest sentit i és un altre bon exemple de vertebració d'una política cultural consensuada amb el sector. En aquest procés, coordinat pel Departament de Cultura, han participat experts qualificats, a més del Departament d'Ensenyament pel que fa a la formació; l'Institut Ramon Llull quant a la internacionalització, el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts per tal de vetllar pel creixement i l'expansió de l'activitat artística i cultural circenses i l'Ajuntament de Barcelona amb la integració de la ciutat amb tots els seus equipaments.

Amb totes aquestes complicitats, es fa i es farà possible que el circ avanci. Des del reconeixement a la feina feta i tenint en compte els dèficits històrics del sector, les seves potencialitats i les possibilitats de futur. Un futur que s'inscriu plenament en l'horitzó de la cultura catalana i en la nostra plenitud nacional.

Ferran Mascarell
Conseller de Cultura

El primer Pla Integral del Circ signat el 2008 amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i amb una validesa de quatre anys, establí bàsicament un estat de la qüestió del circ a casa nostra i detectava les múltiples mancances d'un sector pràcticament desatès a nivell institucional fins el 2004. Amb una ambició teòrica gairebé fundacional, va reivindicar l'acció política en quatre àmbits vitals per a la normalització del circ: formació, creació i producció, difusió, i marc fiscal i laboral. Va resultar ser tota una declaració de principis ja que, per primera vegada, el circ quedava oficialment inscrit en la política cultural del país, al mateix nivell que la resta d'arts escèniques.

Després de cinc anys de desplegament del primer Pla, estem en condicions d'afirmar que s'han provocat notables canvis en el panorama de circ a Catalunya i, molt especialment en la visió d'aquesta art escènica per part de les administracions, dels sectors artístics i de la societat en general.

S'han assolit objectius previstos en el Pla, però també n'han quedat d'altres de pendents, fet que fa absolutament necessari engegar un segon Pla Integral del Circ que reculli les noves realitats, necessitats i prioritats del sector.

Aquest segon Pla Integral del Circ emmarca els anys 2012-2015 i té l'objectiu d'establir un acord estratègic per a la cultura del circ amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (DC), el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (DE), l'Institut Ramon Llull (IRL), l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona (ICUB) i el Consell Nacional de la Cultura i les Arts (CoNCA).

Com el primer, neix amb la voluntat d'establir un pacte de cooperació entre els principals actors que intervenen en el desenvolupament d'una política decidida cap el circ, però també és una agenda a curt, mitjà i llarg termini concretada per àmbits d'actuació i amb objectius i plans d'acció concrets.

La proposta és fruit del debat i la posada en comú dels múltiples interessos, necessitats i potencialitats dels agents directament o indirectament vinculats amb el circ. Aquest document pretén bàsicament fer un diagnòstic de la situació actual, posar en relleu les directrius i els criteris clau del sector i dels departaments, i establir la feina que farem plegats desenvolupant aquest full de ruta pel circ.

Catalunya és capdavantera en l'art circense dins l'Estat espanyol i continua sent un referent pel que fa al circ contemporani amb unes quotes de creativitat a l'alçada d'altres països. Una de les seves fortaleses principals és la cohesió del sector al voltant de l'Associació de Professionals del Circ

de Catalunya (APCC), que promou i difon el circ en la vida cultural, social i econòmica del país representant i promovent xarxa entre les diferents branques professionals del circ català.

Fruit d'aquest esforç i de la voluntat institucional, al llarg dels quatre anys en què aquesta art escènica s'ha inclòs en la política cultural del país, el sector s'ha vist beneficiat de noves iniciatives, equipaments i programes específics que han significat una millora en el creixement del circ i una empenta per al seu desenvolupament.

El moment actual de contenció econòmica, i la corresponsabilitat que creiem que tots plegats hem d'adoptar tenint en compte la feina feta i el futur d'un sector en eclosió, fa que sigui molt necessària una inversió creixent i una política integral pel circ i les arts escèniques on s'optimitzin els recursos, però on quedin ateses les necessitats d'un sector que tot just despunta i que ha de fer treballar les màquines a més velocitat per equiparar-se a la resta de les arts escèniques i a la resta de països de cultura occidental.

D'entre tots els objectius finals de l'acció cultural que articulen aquest acord estratègic de cooperació i ha dos temes urgents, però, que s'han d'afrontar amb decisió perquè arrosseguen un dèficit històric d'inversió.

El primer, fa referència a la formació. La formació en circ a Catalunya, tot i la reconeguda feina feta per les escoles del país, té mancances profundes i evidents, que el desplegament del Pla anterior no va atacar amb prou força. Si entenem que la formació d'avui és la cultura de demà, i que cal invertir-hi, és necessària mantenir i enfortir la coordinació de les relacions entre el Departament de Cultura i el d'Ensenyament per impulsar més esforços conjunts en favor de l'alfabetització circense; la regulació i reconeixement dels estudis de circ en tots els nivells de formació continuada, infantil, juvenil, preparatòria o superior, i la millora de les infraestructures.

Una altra qüestió d'importància cabdal és la creació de circuits regulars de distribució i explotació dels espectacles. Ni a Catalunya ni a Barcelona existeix un espai d'exhibició de referència per al circ. Altres sales que podrien acollir sessions regulars de circ no estan habilitades tècnicament com caldria, quan només requereixen una senzilla adaptació tècnica.

Per fer front a aquest dèficit, és important estructurar un pla entre diferents administracions i departaments, a part del de Cultura.

Aquestes dues fites reclamades necessiten d'un esforç addicional, però no poden anar en detriment d'altres àmbits si volem que el circ a Catalunya es pugui desenvolupar en les condicions adequades per situar-se, a tots nivells, en el concert circense internacional.

En aquest marc de col·laboració interinstitucional per a l'impuls de polítiques públiques culturals envers el circ, l'APCC establirà un diàleg permanent amb les administracions per treballar conjuntament per a una cultura del circ central i potent dins la societat.

Junta Directiva de l'Associació de Professionals de Circ de Catalunya (APCC)

Els 10 objectius estratègics del Pla Integral del Circ 2012-2015

1. Impulsar i reforçar la recerca, la investigació i la innovació
2. Promoure la creació i la producció
3. Crear circuits
4. Reforçar la projecció i la difusió estatal i internacional
5. Estructurar i regular la formació
6. Donar suport als equipaments i ens específics del sector
7. Potenciar la professionalització i l'especialització
8. Difondre i promoure el circ entre la societat civil
9. Dotar la professió d'un marc legal
10. Dotar el Pla Integral del Circ d'un finançament apropiat

1. Impulsar i reforçar la
recerca, la investigació i
la innovació

Fomentar la recerca, la investigació i la innovació en els processos creatius d'un espectacle de circ és imprescindible si es vol consolidar l'alt nivell qualitatiu que el circ català manifesta des de fa temps.

La innovació en circ, entesa com a aplicació dels coneixements que resulten de la recerca, tindrà un paper decisiu en la creació de nous números i muntatges de circ catalans.

Invertir en recerca en circ significa:

- Impulsar la investigació de noves tècniques i llenguatges artístics respectant els temps específics del fet creatiu circense.
- Fomentar línies d'investigació que se centrin en les fases de conceptualització i disseny d'aparells i muntatges innovadors.
- Donar suport a la recerca per a la posada en escena d'un espectacle.
- Promoure projectes d'investigació de caràcter teòric amb la finalitat de fer-lo públic.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Potenciar la investigació, la recerca i la innovació en tècniques i llenguatges artístics per a la creació de nous números i muntatges.	1.1. Modificar les bases de les beques per a projectes de recerca i creació en l'àmbit de la dansa, el teatre i el circ incorporant en el seu objecte la investigació de noves tècniques de circ i llenguatges artístics en un número o muntatge.	2013	ICEC OSIC
	1.2. Fomentar des del Departament de Cultura, a través dels criteris en les valoracions d'ajuts, els programes que potencin la creació de nous llenguatges i tècniques de circ: laboratoris, treballs en procés, classes magistrals amb professionals d'alt nivell, etc.	2013-2015	ICEC OSIC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
2. Invertir en la investigació del disseny d'aparells innovadors i en la conceptualització i planificació de la posada en escena d'un espectacle.	2.1. Mantenir, a les beques per a projectes de recerca i creació en l'àmbit de la dansa, el teatre i el circ, la modalitat destinada a potenciar la recerca en el disseny d'aparells i a la conceptualització i planificació de la posada en escena d'un espectacle.	2012-2015	ICEC OSIC
3. Promoure la creació i divulgació d'un corpus teòric de les arts del circ.	3.1. Mantenir, a les beques per a projectes de recerca i creació en l'àmbit de la dansa, el teatre i el circ, els ajuts per a investigadors, pensadors, crítics, historiadors, comissaris, etc. que desenvolupin un treball teòric en l'àmbit del circ amb la finalitat de fer-lo públic.	2012-2015	ICEC OSIC

2. Promoure la creació i la producció

Garantir el suport a la creació i la producció de circ català implica facilitar eines i recursos als diferents agents que hi intervenen i posar l'accent en la millora dels processos i les condicions per a la producció del circ. En aquest sentit, és necessari invertir en les següents línies d'acció:

- Augmentar les línies de suport a la producció de circ per a creadors, companyies, centres i festivals coproductors.
- Mantenir els compromisos establerts en els contractes programa dels equipaments nacionals.
- Incentivar les residències de circ.
- Promoure el circ entre les productores privades com a indústria cultural.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Contribuir a l'estabilitat i desenvolupament de les empreses i entitats de circ de Catalunya promovent ajuts per a la producció de circ.	1.1. Mantenir i adaptar els ajuts existents del Departament de Cultura per a la indústria cultural en l'àmbit de la producció de circ a les necessitats del procés creatiu circense:	2012-2015	ICEC
	• Subvencions promogudes des del Departament de Cultura per a projectes artístics de caràcter professional de producció, formació, exhibició i difusió en l'àmbit del circ.	2012-2015	ICEC
	• Subvencions promogudes des del Departament de Cultura a l'activitat de producció teatral i de circ professional (ajuts a companyies, a empreses de producció teatral i a empreses gestores de sales de teatre amb producció pròpia).	2012-2015	ICEC

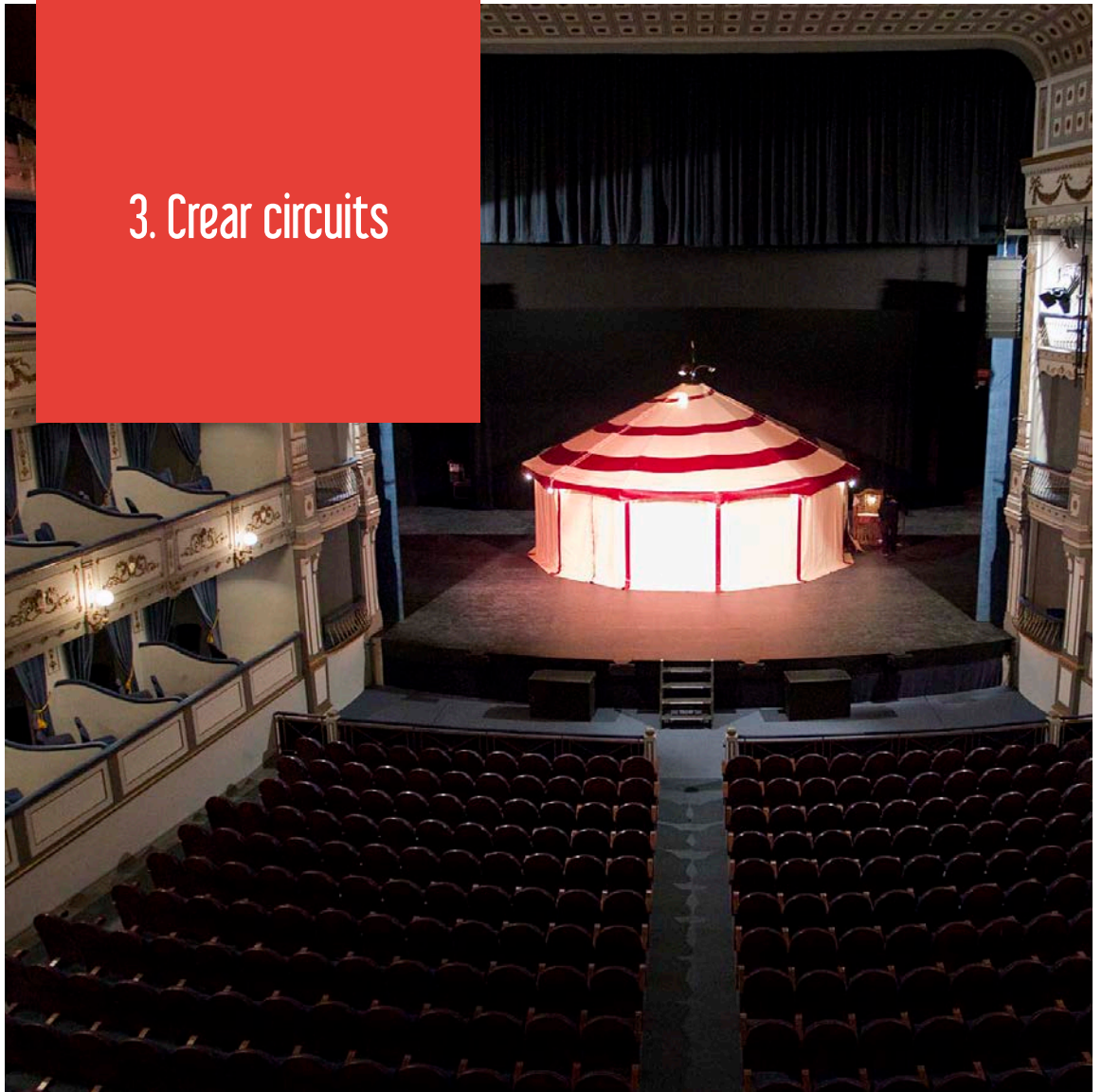
Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	• Subvencions promogudes des del Departament de Cultura per a la millora d'infraestructura i/o l'adquisició d'equipament per a empreses de circ.	2012-2015	ICEC
	• Convenis pluriannuals promoguts des del Departament de Cultura de col·laboració amb companyies estables i empreses de producció circense.	2012-2015	ICEC
	• Obrir una línia sectorial exclusiva de circ (desvinculada del teatre) en les subvencions promogudes des del Departament de Cultura per a produccions de circ per a un muntatge concret i adaptar aquestes subvencions a les exigències de la realitat del circ.	2012-2015	ICEC
	• Estimular la producció i la coproducció de les sales gestionades per empreses privades amb incentius perquè produeixin i programin circ.	2012-2015	ICEC
	• Incloure experts del sector en les comissions d'avaluació de projectes.	2012-2015	ICEC
	• Línia genèrica d'aportacions reintegrables i subvencions a la producció, la distribució i la comercialització d'espectacles i béns culturals.	2012-2015	ICEC
	1.2. Mantenir els ajuts existents a la producció del Departament de Cultura per entitats sense ànims de lucre o agrupacions per a projectes artístics de caràcter professional en l'àmbit de circ.	2012-2015	ICEC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
2. Estimular la coproducció de circ per part dels equipaments públics, festivals i centres de creació i potenciar la creació de xarxes entre ells.	2.1. Fomentar la producció de circ en els contractes programa dels grans equipaments: Teatre Lliure, Mercat de les Flors, Teatre Nacional de Catalunya i Gran Teatre del Liceu.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Fomentar la producció del circ al CAER i a la resta de centres d'arts escèniques incorporant el circ en els contractes programa: El Canal i CAET.	2012-2015	DGPCC
	2.3. Fomentar la producció d'espectacles de circ en els festivals i fires subvencionats pel Departament de Cultura: Temporada Alta, Festival Grec, Festival Trapezi, la Fira Mediterrània de Manresa, la Mostra d'Igualada, Fira Tàrrrega, Festival Internacional de Pallassos de Cornellà.	2012-2015	ICEC DGPCC
	2.4. Enfortir la relació entre els diferents festivals, teatres i centres de creació afins al circ per incentivar la participació d'aquests en projectes de coproducció tant nacionals com internacionals.	2013-2015	ICEC DGPCC
	2.5. Facilitar trobades amb els directors dels equipaments públics, festivals i centres de creació per donar a conèixer el potencial artístic i comercial del circ.	2013	DC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
3. Estimular i incentivar a les productores privades a invertir en muntatges de circ i exhibir-lo en les seves sales.	3.1. Donar a conèixer el potencial artístic i comercial del circ a les productores privades catalanes i de l'estat a través d'una trobada amb representants del sector.	2012	DC
	3.2. Incentivar la producció de circ a les sales privades a través dels criteris en els ajuts impulsats des del Departament de Cultura.	2013-2015	ICEC
4. Estudiar altres fórmules de finançament de produccions de circ.	4.1. Potenciar l'entrada de les noves tendències amb relació al mecenatge i el patrocini empresarial en el món de les produccions de circ (micromecenatge en línia i altres) promovent algun curs o sessió formativa des de l'SDE.	2012-2013	ICEC
5. Atraure coproductors internacionals i de la resta de l'estat.	5.1. Promoure el treball en xarxa de centres, teatres i festivals catalans amb els agents internacionals interessats en la producció de circ.	2012	ICEC API
	5.2. Donar suport als projectes internacionals que fomenten la interrelació entre els diferents agents del sector: missions, programes de residències, etc.	2012	ICEC API
	5.3. Activar trobades entre productors i companyies en el marc de les fires d'arts escèniques on el circ ja és present: Tàrraga, Come&See, Manresa, Trapezi, Freiburg, etc., i estudiar les accions per tal d'obrir nous mercats en països emergents.	2012-2015	ICEC API

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
6. Estimular les residències de circ en teatres públics i privats.	6.1. Donar suport a la creació de plataformes de difusió (WEBS) de les iniciatives de cessió d'espais per realitzar residències a través dels ajuts de promoció que impulsa el Departament de Cultura.	2013	ICEC OSIC
	6.2. Donar suport específic als equipaments que faciliten residències de circ tant de sala com de vela, com ara Ca l'Estruch, i arbitrar, si escau, perquè els convenis de residència siguin adequats.	2012-2015	ICEC DGPC
	6.3. Vincular un percentatge dels ajuts a sales d'exhibició i als municipis que gestionen un equipament, a la cessió d'espais de treball i recursos materials i tècnics a companyies en procés de creació i producció.	2012-2015	DGPC
7. Incentivar les residències de circ en vela als municipis.	7.1. Mediar amb els municipis i les companyies de circ que cerquin residències de circ en vela i arbitrar, si escau, perquè els convenis de residència siguin adequats.	2012-2015	DGPC

3. Crear circuits

A més de garantir el desenvolupament d'un projecte artístic de qualitat i l'accés de tots els ciutadans a les produccions culturals, també cal que existeixin circuits de distribució i explotació dels espectacles. És important treballar en tres direccions:

- La creació d'un circuit estable amb programació continuada als municipis.
- L'assoliment d'un ferm compromís dels teatres públics i privats amb el circ.
- La creació de nous mercats.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Promoure la programació de circ als grans equipaments i centres d'arts escèniques.	1.1. Augmentar la programació de circ al Teatre Nacional de Catalunya, al Teatre Lliure i als centres d'arts escèniques del Canal Salt-Girona i el CAET de Terrassa a través dels contractes programa.	2012-2015	DGPCC
	1.2. Mantenir l'aposta creixent pel circ del Mercat de les Flors i del CAER a través dels contractes programa.	2012-2015	DGPCC
2. Crear un circuit estable amb programació continuada a les sales municipals.	2.1. Promoure especialment la inclusió dels espectacles de circ a les programacions estables de les sales municipals.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Facilitar l'organització de gires d'espectacles de circ amb les modalitats de taquilla i a catxet per a equipaments municipals de Catalunya	2013-2015	ICEC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
3. Afavorir la programació continuada de circ a les sales privades.	3.1. Mantenir els ajuts existents en l'àmbit de la programació i l'explotació d'activitats de circ de caràcter professional a les sales privades.	2012-2015	ICEC
	3.2. Fomentar des del Departament de Cultura, a través dels criteris en les valoracions d'ajuts, la discriminació positiva a totes aquelles sales que proposin dins la seva programació espectacles de circ.	2012-2015	ICEC
4. Donar eines als programadors perquè s'aproximin al sector.	4.1. Promoure jornades de formació en circ adreçades a programadors i tècnics de cultura.	2012-2015	DGPCC
	4.2. Crear un aparador específic anual per mostrar als programadors els nous muntatges de circ, com el que es fa a 'Trapezi. Fira de Circ de Catalunya, Reus.	2012-2015	DGPCC
	4.3. Promocionar el coneixement i l'intercanvi dels agents sectorials a través de la llotja virtual, publicacions i directoris especialitzats.	2013-2015	DGPCC
	4.4. Donar a conèixer les produccions de circ de sala a la comissió de teatre i circ de la Red de Teatros com a eina d'exportació.	2012-2015	DGPCC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
5. Promoure el circ a les festes majors de les grans ciutats en el marc estricta de l'autonomia local.	5.1. Promoure el circ a les festes majors de la resta de municipis a través de la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i l'Associació Catalana de Municipis (ACM).	2013	FMC ACM
	5.2. Treballar conjuntament amb els ajuntaments de Lleida, Girona i Tarragona perquè incloguin el circ en les seves festes majors, seguint l'exemple del Castell del Circ o de les Festes de la Mercè de Barcelona, i que serveixi de punt de trobada per als programadors de la zona.	2013-2015	ICUB i ajuntaments: capitals de província DGPC
6. Fomentar la programació d'espectacles al carrer.	6.1. Discriminar de forma positiva el circ a les programacions municipals de carrer.	2012-2015	DGPC
7. Consolidar els festivals i fires de circ ja existents.	7.1. Estudiar una nova línia d'ajuts biennals específica per a entitats que produeixen festivals de circ i arts al carrer.	2013	ICEC OSIC
	7.2. Mantenir i, quan sigui possible, augmentar el suport a festivals estratègics de circ de Catalunya: Trapezi-Fira de Circ de Catalunya de Reus, Festival Internacional de Pallassos de Cornella, Fira de Circ al Carrer de la Bisbal d'Empordà proposant convenis bianuals.	2013-2015	DGPC ICEC OSIC
	7.3. Valorar positivament els festivals de circ desenvolupats en municipis petits amb col·laboració entre ells en les línies d'ajuts promogudes des del Departament.	2012-2015	ICEC OSIC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	7.4. Afavorir l'assistència de programadors estatals i estrangers a fires, festivals i plataformes d'exhibició especialitzades.	2012-2015	ICEC IRL
8. Fomentar la presència de circ als festivals públics, privats i concertats d'arts escèniques.	8.1. Incentivar la presència de muntatges de circ als festivals privats mitjançant una trobada amb programadors i directors per mostrar la capacitat d'atracció de públic del circ i l'oferta existent.	2012	DC ICEC
	8.2. Fomentar la programació de circ en els grans festivals d'arts escèniques: Grec i Temporada Alta	2012-2015	ICEC DGPC ICUB
9. Fomentar la presència de circ a les fires d'arts escèniques.	9.1. Afavorir la programació i la presència del circ a les fires d'arts escèniques: Fira Tàrraga, Fira Mediterrània de Manresa i La Mostra d'Igualada.	2012-2015	ICEC DGCPT
10. Facilitar l'acolliment de circ en vela als municipis	10.1. Publicar en línia el Marc Legal dels circs amb vela que actuen a Catalunya promogut des del Departament de la Generalitat amb l'objectiu d'establir les bases per una normalització i millora per les relacions dels municipis i el circ.	2012	DGPC
	10.2. Facilitar i intervenir en les converses amb l'Ajuntament de Barcelona i la resta d'ajuntaments del territori perquè habilitin espais adequats i en condicions per ubicar els circs amb vela que vulguin exhibir a la ciutat.	2012-2013	ICUB ACM FMC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	10.3. Col·laborar amb el sector del circ i les diferents administracions implicades per afavorir la incorporació del circ a les normatives que regulen la instal·lació de circs amb vela i estructures desmuntables.	2013-2014	DGPCC
	10.4. Treballar per millorar les condicions d'acolliment de circs amb vela als municipis i vetllar pel compliment del protocol i renovar-lo, si escau.	2013-2015	DGPCC
11. Facilitar la possibilitat d'adaptar els equipaments d'arts escèniques (teatres, sales, espais d'assaig...) per a la realització de circ.	11.1. Facilitar el coneixement dels requisits tècnics per poder exhibir el circ en equipaments escènics.	2014	DGPCC
	11.2. Fomentar des del Departament de Cultura, a través dels criteris en les valoracions d'ajuts per a la rehabilitació i la dotació d'equipament de teatres, la discriminació positiva a totes aquelles sales que proposin adaptacions tècniques de l'espai per programar espectacles de circ.	2012-2015	ICEC DGPCC

4. Reforçar la projecció i la difusió estatal i internacional

Per tal que el circ català sigui més present als circuits internacionals i mantingui el reconeixement estatal i internacional de què gaudeix en aquest moment, cal reforçar la projecció i la difusió internacional del circ. Internacionalitzar la cultura catalana circense ens permetrà, també, beure de les fonts de fora i alimentar la nostra pròpia creativitat. Perquè el circ català es projecti al món, cal treballar en els següents àmbits:

- Promoció estatal i internacional.
- Creació de circuits per a la distribució i exhibició.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Millorar la connectivitat internacional fent visible la feina dels creadors i les companyies catalanes a escala internacional sota la marca Catalan Circus.	1.1. Coordinar, unificar i complementar els diferents directoris de professionals de circ en línia existents amb l'objectiu de crear un web que potencii la difusió i la visibilització internacional dels creadors de circ catalans.	2012-2013	ICEC IRL
	1.2. Reforçar la presència del circ català en les agendes d'activitats culturals estatals i internacionals del Departament de Cultura a partir de la informació proporcionada per les companyies i l'associació.	2012-2015	ICEC
	1.3. Activar l'elaboració de materials de difusió de circ català seguint l'exemple de les publicacions digitals de música i cinema impulsades per l'ICEC.	2013	ICEC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
2. Promoure projectes que participin en propostes de xarxes internacionals participats per empreses i entitats.	2.1. Donar suport als projectes que potencin el treball en xarxa i que posicionin el circ català internacionalment, com per exemple: CasCas - Experiment Diversity with the Street Arts and Circus Capitals de Circ Planet Circus	2012-2015	ICEC IRL
3. Potenciar els ajuts a festivals i centres de creació per convidar programadors de festivals i crear espais de difusió catalans i internacionals.	3.1. Desenvolupar i consolidar convenis de col·laboració amb les fires, les entitats i els festivals catalans per incentivar l'assistència de programadors estatals i internacionals.	2012-2015	IRL
4. Afavorir la presència de les companyies i les produccions catalanes en els festivals de circ i arts escèniques internacionals.	4.1. Mantenir els ajuts a artistes per cobrir les despeses de desplaçaments per portar a terme actuacions de circ que afavoreixin i impulsin la presència del circ català fora del domini lingüístic català.	2013-2015	IRL
	4.2. Mantenir els ajuts a les empreses i entitats culturals per a l'assistència i la participació en mercats, fires i festivals internacionals.	2012-2015	ICEC
	4.3. Desenvolupar, consolidar i impulsar convenis de col·laboració amb els festivals de circ i arts escèniques internacionals per incentivar l'assistència de companyies i produccions catalanes.	2013-2015	IRL

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	4.4. Promoure la participació de Catalan Circus als festivals, fires i mercats especialitzats o generalistes en l'àmbit de les arts escèniques en què el factor mercat pugui ser interessant per a la producció de circ català.	2012-2015	ICEC
	4.5. Treballar en col·laboració amb l'APCC en la detecció i l'obertura de nous mercats per al circ català en tots els formats (espectacles, números, etc.).	2012-2015	IRL
5. Facilitar la mobilitat dels artistes i les residències a l'estranger.	5.1. Cercar en col·laboració amb l'APCC i les companyies les oportunitats per tal que les companyies de circ participin en programes, coproduccions o residències a l'estranger.	2013-2015	ICEC IRL
	5.2. Fomentar en col·laboració amb la APCC i les companyies l'intercanvi d'artistes que utilitzen infraestructures públiques o privades per produir i exhibir.	2013-2015	ICEC IRL
6. Fomentar la participació dels creadors catalans i els agents articuladors en els esdeveniments d'intercanvi de coneixement.	6.1. Mantenir els ajuts promoguts des del Departament de Cultura (beques per a la formació i el perfeccionament en els àmbits de les arts visuals, les arts escèniques i la música) per participar en seminaris, cursos, conferències, tallers, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

5. Estructurar i regular la formació

La formació de circ a Catalunya, tot i la feina feta reconeguda al llarg d'aquests anys per escoles i centres de titularitat privada i ser un referent per a la resta de l'estat espanyol, té mancances profundes a resoldre i no ha format mai part del sistema educatiu oficial.

Si entenem que la formació d'avui és la cultura de demà, i que cal invertir-hi, és necessària una coordinació de les relacions entre el Departament de Cultura i el d'Ensenyament per situar el circ dins del mapa dels ensenyaments reglats i desenvolupar els ensenyaments de circ dins el marc de la LOE (Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació) i de la LEC (Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació de Catalunya). Serà necessari obrir nous fronts de diàleg amb altres departaments del govern català per impulsar esforços conjunts en favor de l'alfabetització circense, l'impuls del circ social en l'àmbit de la descoberta i l'aprenentatge, i la millora de les infraestructures. Aquesta inversió necessària en formació permetrà mantenir un nivell competitiu amb relació a la resta de països.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. ORGANITZAR EL SECTOR			
	1.1. Valorar positivament la creació d'un ens representatiu i vertabredor del sector de la formació del circ en les línies d'ajuts recolzades des del Departament de Cultura.	2013-2015	OCIC ICEC
	1.2. Treballar amb el sector per tal de col·laborar i orientar en la seva vertebració en matèria de formació, participació en xarxes formatives i promoció de projectes.	2012-2015	DE
	1.3. Donar suport a la creació d'un cens actualitzat dels diferents centres de formació de circ.	2012	CONCA
	1.4. Donar suport a la Reactivació de la Taula de Formació com a espai de diàleg amb les administracions i les entitats de formació competents.	2012-2013	CONCA

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	1.5. Proporcionar assessorament extern a la Taula de Formació.	2012-2013	DE
	1.6. Crear una comissió de treball per recopilar i gestionar recursos pedagògics i documentació relativa al circ.	2012-2015	DE
	1.7. Aprofitar les eines 2.0 del Departament d'Ensenyament per fer difusió de materials pedagògics i documentació relacionada amb el circ.	2012-2015	DE

2. MANTENIR I MILLORAR ELS PROJECTES I AJUTS JA EXISTENTS

2.1. Promocionar els ajuts per a les homologacions i la millora d'infraestructures i equipaments ja existents dedicats a la formació de circ: Ateneu Popular de Nou Barris, Escola de Circ Rogelio Rivel, Escola de Circ Quina Gràcia, El Circ Petit, La Llançadora, Cronopis, Tub d'Assaig 7,70, Espai Sant Domènec, Associació Gente Colgada, etc.; i tots els altres projectes formatius que estan emergint arreu de Catalunya.	2012	ICEC OSIC
2.2. Definir els espais mínims necessaris per impartir ensenyaments no reglats de circ.	2014-2015	ACM FMC
2.3. Participar dels programes d'ajuts establerts en el sistema educatiu reglats un cop establerts els CFGM/GS corresponents.	2012-2015	DE

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	2.4. Mantenir i promoure ajuts destinats a la formació d'artistes, formadors i estudiants de circ: - Mantenir les beques per a alumnes a l'estranger. - Promoure ajuts per a classes magistrals. - Promoure ajuts per a la formació de formadors.	2012-2015	ICEC OSIC
	2.5. Promoure ajuts per fomentar l'intercanvi entre escoles de circ.	2012-2015	ICEC

3. REGULAR I ESTRUCTURAR LA FORMACIÓ

3.1 Ensenyaments no reglats (d'àmbit públic o privat)

	3.1.1. Promoure una xarxa entre centres de formació, poliesportius i centres educatius, culturals i socials municipals per compartir i optimitzar les infraestructures ja existents a partir de convenis de col·laboració.	2012-2015	ACM FMC
--	--	-----------	------------

3.2. Ensenyaments professionals

3.2.1. Desenvolupar els ensenyaments de circ en l'àmbit de la formació professional (marc català)	3.2.1.1. Redactar el títol corresponent al cicle formatiu de grau mitjà d'Animació en Circ.	2012-2013	DE
	3.2.1.2. Publicar la qualificació i la redacció del títol del cicle formatiu de grau superior de Tècnic Especialitzat en les Arts del Circ.	2013-2015	DE

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	3.2.1.3. Estudiar la creació d'una qualificació professional de grau superior en Pedagogia de les Arts del Circ en els àmbits de la descoberta, l'aprenentatge i el coneixement.	2014	DE
	3.2.1.4. Estudiar les necessitats d'espais per impartir al CFGM i al CFGS.	2013	DE
	3.2.1.5. Estudiar el mapa educatiu actual per a la implantació dels CF de circ en centres existents.	2012-2015	DE

3.3. Ensenyaments artístics superiors

	3.3.1. Estudiar l'encaix de les arts del circ en els ensenyaments artístics de grau, i els itineraris formatius que ofereix el sistema actual.	2015	DE
--	--	------	----

4. REGULARITZAR EL PROFESSORAT

4.1. Estudiar les titulacions específiques per als formadors en cada àmbit formatiu a través de la creació de currículums pedagògics per nivells	4.1.1. Donar suport a la realització d'un estudi sobre l'estructuració de la formació de formadors en funció de les necessitats formatives dels diferents àmbits.	2014-2015	CONCA DE
	4.1.2. Portar a terme un procés d'acreditació de competències per a professionals del circ en actiu.	2015	DE
	4.1.3 Determinar el perfil de professorat que impartirà els futurs CFGM i CFGS d'acord amb la normativa vigent de la FP i tenint en compte la situació de partida.	2013	DE

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
4.2. Impulsar la formació de formadors i el reciclatge professional en l'àmbit de la formació	4.2.1. Fer propostes de formació de circ per al professorat en el Pla de Formació Permanent del Departament d'Ensenyament.	2012-2015	DE

4.3. Incentivar els intercanvis i les col·laboracions amb escoles d'altres països	4.3.1. Plantejar projectes de circ en els programes oficials de mobilitat per als ensenyaments reglats.	2012-2015	DC DGJ
---	---	-----------	-----------

5. ALFABETITZAR EL CIRC EN ELS ÀMBITS DE LA DESCOBERTA I L'APRENENTATGE

5.1. Treballar amb el Departament d'Ensenyament per incloure la formació de circ dins dels programes escolars a primària, secundària, determinats cicles formatius i ensenyaments superiors	5.1.1. Difondre, a través de les eines 2.0 del Departament d'Ensenyament, els projectes que impulsin l'apropament del circ als centres formatius de primària i secundària.	2012-2015	DE
	5.1.2. Recollir informació i documentació de les iniciatives i projectes de circ vinculats als centres educatius de primària i secundària (Èxit, Flic Flac, IES Monturiol, etc) a través dels canals de difusió del Departament d'Ensenyament.	2012-2015	DE
	5.1.3. Oferir formació en les arts del circ al professorat de primària, secundària obligatòria, cicles i educació postobligatòria que imparteix matèries del currículum oficial a través dels plans de formació permanent.	2012-2015	DE
	5.1.4. Estudiar la incorporació de continguts de circ en determinants CF com l'animació sociocultural, etc.	2015	DE

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	5.1.5. Estudiar la incorporació de continguts de circ en determinants graus d'ensenyaments artístics superiors.	2012-2015	DE
	5.1.6. Estudiar la incorporació de continguts de circ en determinants graus universitaris.	2012-2015	SUR
5.2. Treballar amb el Departament de Cultura i Joventut per integrar la formació en circ en els programes d'educació no formal i en el temps de lleure	5.2.1. Incentivar i donar suport a la realització de projectes formatius realitzats fora de l'horari escolar en centres culturals i d'educació en el lleure.	2012-2015	DE
6. POTENCIAR EL CIRC SOCIAL EN ELS ÀMBITS DE LA DESCOBERTA I APRENENTATGE			
6.1. Fomentar el circ social, entès com un procés d'ensenyament i aprenentatge de tècniques de circ, per afavorir la inclusió de persones en risc d'exclusió social	6.1.1. Incentivar i donar suport econòmic a entitats sense ànim de lucre que impulsin projectes d'ensenyament-aprenentatge de circ en coordinació amb entitats que treballin per la inclusió social de persones en situació de risc social.	2012-2015	DBSF DGJ
	6.1.2. Facilitar ajuts econòmics per la realització de projectes d'investigació, difusió i/o intervenció educativa en circ social.	2013-2015	DBSF
	6.1.3. Adjudicació de beques i ajuts per a alumnes en risc d'exclusió social que participen en projectes de circ social i volen accedir a altres tipus de formació en circ.	2013-2015	DBSF

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
6.2. Incloure el circ social dins els programes i projectes de les administracions, en els àmbits de la infància, la joventut, els serveis socials i la cultura	6.2.1. Creació d'una plataforma per a la coordinació dels diferents agents que treballen en l'àmbit del circ social, a més de les administracions locals i autonòmiques amb competències en els àmbits de la infància, la joventut, els serveis socials, etc.	2012-2015	DBSF
6.3. Augmentar el reconeixement i consolidació dels projectes de circ social	6.3.1. Incorporar continguts de circ en els ensenyaments d'educació social, pedagogia, magisteri, etc. i incentivar les accions específiques de formació de formadors en circ social.	2013-2015	DBSF
7. PROMOCIONAR I DIFONDRE ELS PROJECTES FORMATIUS EN TOTS ELS ÀMBITS			
7.1. Augmentar la difusió de les diferents propostes formatives, en cadascun dels àmbits, que es fa a Catalunya	7.1.1. Donar suport i foment a l'exhibició d'espectacles preprofessionals o de fi de promoció per augmentar i revalorar les arts circenses emergents a la societat.	2012-2015	DGCPT

6. Donar suport als
equipaments i ens es-
pecífics del sector

El circ a Catalunya s'articula a partir d'una estructura d'infraestructures i ens que ha de donar suport a la creació artística i als seus protagonistes. Per afrontar amb garanties aquest repte i poder garantir l'excel·lència dels projectes que se'n derivin, cal reforçar, tant com sigui possible, les infraestructures d'aquests equipaments, així com el seu personal i la seva cultura de gestió.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Reforçar els equipaments públics dedicats exclusivament al circ per tal de dissenyar i consolidar un futur mapa de centres públics dedicats al circ en tots els àmbits.	1.1. Fomentar la viabilitat del projecte associat a l'equipament de La Vela com a centre de creació, residència i exhibició, i possibilitar-ne la continuïtat.	2012-2013	DGPCC
	1.2. Col·laborar amb els municipis que vulguin convertir espais en centres específics per a l'exercici del circ.	2012-2013	DGPCC
	1.3. Incentivar l'aparició d'un espai d'exhibició estable de circ a Barcelona, encarregant, en col·laboració amb el sector, un pla de gestió, pla de viabilitat, requeriments tècnics i pla d'usos de l'espai.	2012	ICUB
	1.4. Estudiar la possible habilitació d'un espai que permeti posar en marxa el procés d'implantació del circ estable.	2012-2013	ICUB
	1.5. Habilitar un espai que doni resposta a la mancança actual d'un circ estable que compleixi els requisits dimensionals necessaris per acollir l'equipament i la posada en marxa.	2013-2015	ICUB ICEC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	1.6. Dotar La Central del Circ d'un marc estable (conveni) perquè continuï oferint recursos als creadors durant els processos de creació i producció dels espectacles: espais, material, tècnics, acompanyament, vivers de gestió, recursos econòmics, etc.	2013-2015	ICUB ICEC
	1.7. Promoure a través d'un conveni que el Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques de l'Institut del Teatre (MAE) preservi el patrimoni i la memòria circense catalans amb una secció específica de circ, i que estigui en xarxa amb la resta d'espais culturals que ja desenvolupen aquesta tasca, com per exemple el Museu del Circ de Berga, entre d'altres.	2014	DIPUTACIÓ BCN
2. Donar suport a les entitats que, en la seva llarga trajectòria, han esdevingut pols de circ estratègics per al desenvolupament del sector.	2.1. Dotar d'un marc estable (conveni) l'Ateneu Popular de Nou Barris perquè continuï desenvolupant projectes en els àmbits de la formació, la producció i l'exhibició de circ, i continuï sent un referent en circ social.	2013-2015	ICUB ICEC OSIC
	2.2. Dotar d'un marc estable (conveni) l'Escola Rogelio Rivel perquè esdevingui una escola preparatòria professional amb les condicions adequades, mentre no sigui definitiu el seu encaix en el model formatiu.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	2.3. Donar suport a l'APCC perquè continuï la seva tasca de normalització del circ i pugui implementar els seus programes d'assessorament, difusió i formació continuada, així com impulsar polítiques culturals de millora del sector.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC
3. Donar suport als col·lectius independents que gestionen projectes i dinamitzen espais específics per al circ.	3.1. Apostar de manera decidida en la concessió d'ajuts als programes d'activitats de formació i difusió de col·lectius com: Cronopis, Tub d'Assaig, La Crica, El Circ Petit, el CRAC, etc.	2012-2015	ICEC OSIC
4. Mantenir les infraestructures existents en les condicions adequades.	4.1. Mantenir els ajuts per a infraestructures i per a l'adquisició d'equipaments a les entitats que dinamitzen espais de circ, perquè puguin dotar-se amb el material bàsic per a l'exercici de la professió, i reunir les condicions de seguretat necessàries. Incloure en aquests ajuts les certificacions o homologacions d'aparells de circ.	2012-2015	ICEC
	4.2. Donar ajuts als centres perquè mantinguin les infraestructures amb les condicions necessàries, equipant-los amb material de circ, so, il·luminació, seguretat, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

7. Potenciar la professionalització i l'especialització

Per garantir un model efectiu de creixement, estabilitat i qualitat del circ és necessari posar l'accent en la professionalització i l'especialització dels professionals que intervenen en la creació del projecte escènic. En un sector on la fórmula del do it yourself està a l'ordre del dia, cal invertir en professionalització per millorar en la rendibilitat del projecte artístic.

- Promoure eines de diagnosi per fer un seguiment de l'estat del circ a Catalunya.
- Facilitar l'accés del artistes emergents al mercat i l'aparició de viviers d'empreses.
- Potenciar l'oferta d'eines per a la professionalització.
- Incentivar la captació de professionals d'altres àmbits.
- Promoure l'especialització en circ.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Reforçar les eines d'anàlisi sectorial del circ a Catalunya.	1.1. Promoure els indicadors de públics i programacions de circ incloent els espectacles al carrer durant festes majors, festivals i muntatges amb vela.	2012	GT
	1.2. Promoure estudis sobre l'impacte econòmic, e retorn social i el valor afegit del circ.	2014-2015	CONCA
2. Oferir vies d'inserció en el mercat de les companyies i els artistes emergents.	2.1. Incentivar els projectes promoguts pels joves emergents a través dels criteris en els ajuts impulsats des del Departament de Cultura.	2013	ICEC OSIC
	2.2. Donar suport a través dels ajuts existents a l'organització de trobades periòdiques entre estudiants de gestió i producció, i companyies i artistes emergents, per tal de crear sinergies.	2012-2015	ICEC OSIC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
3. Facilitar l'aparició de viviers d'empreses i noves iniciatives.	3.1. Establir vincles amb Barcelona Activa i departaments de promoció econòmica d'altres municipis perquè incentivin l'aparició de viviers d'empreses i iniciatives d'arts escèniques.	2013	ICEC
	3.2. Donar suport al Viver d'Iniciatives de Circ de La Central del Circ.	2012-2015	ICEC
4. Reforçar la gestió de les companyies.	4.1. Establir converses amb el Departament d'Empresa i Ocupació per facilitar eines per a les empreses de circ i arts escèniques en general.	2013	DEO
	4.2. Potenciar l'oferta d'eines per a la professionalització de les companyies: conferències, tallers, etc.	2012-2015	DEO
	4.3. Valorar la creació de píndoles de coneixement específiques per al circ conjuntament amb l'SDE, i difondre tota la seva oferta i serveis de consultoria.	2012-2015	ICEC
5. Atraure professionals en actiu d'altres àmbits (gestors, il·luminadors, tècnics, escenògrafs...), tot promocionant el circ com a sector en creixement i, per tant, d'oportunitat.	5.1. Donar ajuts als programes que promoguin cursos i tallers d'especialització en circ i reciclatge per a professionals: tècnics, periodistes, crítics, il·luminadors, escenògrafs, vestuaristes, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
	5.2. Donar suport a la programació d'activitats (conferències, jornades, tallers, etc.) que posin en comú professionals de la cultura (artistes, gestors culturals, institucions, etc.) en col·laboració amb l'APCC.	2012-2015	ICEC OSIC
6. Fomentar l'especialització en circ.	6.1. Donar suport a les conferències i els cicles específics en post-graus i màsters de gestió cultural, d'arts escèniques i de periodisme per introduir el circ com una oportunitat d'especialització i professionalització.	2013-2015	SUR
	6.2. Introduir crèdits de lliure elecció específics de circ en els graus universitaris d'arts escèniques (Institut del Teatre – ESTAE), Història de l'Art, Periodisme, i altres carreres susceptibles de relacionar-se amb el circ.	2014-2015	SUR
7. Impulsar, fomentar i desenvolupar la professionalització de les companyies de circ en l'àmbit de la internacionalització.	7.1. Organitzar jornades de formació a les companyies centrades en com afrontar la internacionalització (estratègies i eines).	2012	ICEC

8. Difondre i promoure
el circ entre la societat
civil

Aconseguir que el circ es difongui per tots els territoris de parla catalana, així com mantenir i fidelitzar els públic actual, és imprescindible si es vol garantir la captació de nou públic. L'ús de les noves tecnologies, així com del disseny de programes d'activitats que apropin la societat a la cultura circense, poden ser estratègies útils per incrementar el públic potencial de circ i difondre les creacions circenses de qualitat.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Apropiar el circ a la ciutadania i potenciar la creació de nous públics.	1.1. Afavorir la inclusió d' activitats de circ a les agendes institucionals i a les seves plataformes 2.0.	2012	DGPCC
	1.2. Incidir en la presència del circ a través d'acords o convenis amb els mitjans de comunicació (televisió, ràdio i premsa) per donar difusió a l'oferta actual i promoure continguts específics de circ: per exemple, amb la retransmissió de festivals i espectacles de circ, o la producció d'un audiovisual sobre el potencial del circ amb participació de TV3. Iniciar converses amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais.	2013	DGMC
	1.3. Estudiar la possible organització d'una festa amb caràcter anual a Barcelona, una iniciativa per acostar el circ català a tots els ciutadans, a través d'un programa d'activitats, espectacles, exposicions, accions al carrer o conferències. Aquestes activitats tindrien com a objectiu dinamitzar i catalitzar la cultura circense catalana i incentivar la incorporació del circ en la programació dels espais culturals (museus, centres cívics, etc.).	2013-2015	ICUB

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
2. Oferir visibilitat i reconeixement al treball dels artistes i companyies.	2.1. Mantenir el Premi Nacional de Circ, i en cas d'una reforma de la llei que el regula: <ul style="list-style-type: none"> • Garantir la presència d'un especialista de circ en el procés de selecció de les activitats candidates al guardó. • Tenir una consideració especial a les activitats de circ en el marc general de la cultura catalana. 	2012-2015	CONCA
	2.2. Mantenir la categoria de circ dins els Premis Ciutat de Barcelona.	2012-2015	ICUB
	2.3. Promoure la categoria de circ en col·laboració amb l'APCC dins d'altres premis d'arts escèniques i certàmens no especialitzats, com per exemple: Premis Butaca, Premis Max, etc.	2013-2015	ICEC
	2.4. Donar continuïtat i suport als Premis de Circ de Catalunya Zirkòlika.	2012-2015	ICUB DGPCC ICEC
3. Conservar i difondre el patrimoni circense català.	3.1. Fomentar el coneixement del patrimoni circense català existent en l'àmbit públic i privat.	2012-2014	DGPCC
	3.2. Fomentar el coneixement del circ a través de les xarxes públiques d'arxius i biblioteques.	2013-2015	DGPCC

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
4. Normalitzar la terminologia circense.	4.1. Reprendre i finalitzar l'elaboració del diccionari de circ del TERMCAT i promoure'n la difusió.	2013	DGPL
5. Donar suport als mitjans especialitzats que reflexionin, documentin i analitzin la realitat circense del moment.	5.1. Mantenir les línies d'ajut per a l'edició de publicacions o projectes vinculats a la comunicació de la cultura circense del moment.	2012-2015	ICEC OSIC

9. Dotar la professió d'un marc legal

Dotar la professió d'un marc legal adaptat a les necessitats específiques del circ és necessari per a la regulació d'un sector que malauradament encara no ha aconseguit prou maduresa en aquest àmbit. És necessari promoure un pla d'acció que habiliti un marc legal propi en l'àmbit fiscal, laboral, de propietat intel·lectual i de riscos laborals.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Dotar el circ d'un marc d'actuació davant la manca de legislació específica.	1.1. Donar suport a la redacció d'un codi de bones pràctiques específic del circ, a partir dels codis existents d'espectacles per a tots els públics i de dansa.	2014	CONCA
2. Fer difusió de les guies i protocols per a l'exercici de la professió.	2.1. Fomentar la difusió dels protocols d'acollida i les recomanacions tècniques per als circs amb vela, de publicitat urbana, etc.	2013	DGPCC
	2.2. Adaptar la Mini guia d'orientació laboral per a artistes de l'AADPC i l'APdC.	2014	CONCA
3. Estudiar les necessitats legislatives del circ.	3.1. Difondre una publicació adequada de la legislació existent que afecta els professionals del circ, fent especial èmfasi en la normativa de riscos laborals i la mobilitat entre països.	2014	CONCA

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
4. Proposar normatives específiques i promoure canvis legislatius.	4.1. Promoure l'anàlisi i l'estudi que ajudin a conèixer i consolidar la professió del circ i que serveixi per elaborar reformes legislatives que millorin la situació dels professionals del circ, en equiparació als estàndards internacionals.	2014-2015	CONCA
5. Oferir als professionals assessorament jurídic.	5.1. Donar suport a iniciatives promogudes des de les associacions professionals que promoguin l'assessorament jurídic als seus associats.	2012-2015	ICEC OSIC

10. Dotar el Pla Integral
del Circ d'un finançament
apropiat

Cal continuar apostant per un increment de recursos per al circ, que hauran d'anar acompanyats d'estratègies per obrir més mercats, per professionalitzar el sector i per donar suport als distribuïdors professionals del circ, sempre que la situació econòmica acompanyi, per equilibrar el circ amb les altres disciplines.

Objectius	Plans d'acció	Calendari	Unitat
1. Augmentar els recursos destinats al circ	1.1. Elaborar una proposta de creixement del pressupost del circ 2012-2015, marc pressupostari idoni per garantir les possibilitats i condicions de treball dels creadors de circ i l'accés dels ciutadans a creacions de qualitat. Es fa necessària la creació d'una comissió de finançament presidida pel president del pla.	2012-2015	DC DE IRL CONCA ICUB
	1.2. Donar continuïtat a la comissió mixta formada pel Departament de Cultura, el Departament d'Ensenyament, l'Institut Ramon Llull, l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, el CoNCA i l'APCC amb l'objectiu de vetllar per la seva implementació gradual. Aquesta comissió està creada mitjançant un conveni marc de col·laboració que regula la realització de reunions amb una periodicitat trimestral amb tots els responsables de les àrees..	2012-2015	APCC DC DE IRL CONCA ICUB

Nota: Totes les competències dels organismes estan pendents de confirmar-se o modificar-se en funció del projecte global de simplificació, d'agilitat i de reestructuració administrativa que comporta l'execució de la Llei Omnibus de la Generalitat de Catalunya. En cap cas, cap acció acordada restarà orfa d'assignació.

PROCÉS D'ELABORACIÓ

Per a l'elaboració del present document s'ha comptat amb les aportacions de 56 experts professionals procedents del sector cultural privat organitzats en 9 comissions, ideològicament plurals i amb una mirada rigorosa i de coneixement sobre els àmbits de què s'han ocupat.

També hi han participat 9 representants de les administracions públiques directament implicades en el desenvolupament de la cultura del circ a Catalunya, com són el Departament de Cultura i el Departament d'Ensenyament, en qualitat de consultors externs.

Hem d'agrair especialment la implicació de totes les persones que hi han participat, per la seva dedicació i per la qualitat de les seves aportacions.

Relació de persones que han participat en les diferents comissions

Formació:

Antonio Alcántara, (coordinador de formació de l'Ateneu Popular 9 Barris), Albert Bordonada (artista de teatre-circ i gestor cultural, exresponsable d'activitats de La Central del Circ - Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Tere Celis (professora de l'Escola de Circ Rogelio Rivel i presidenta de l'Associació de Circ Rogelio Rivel), Elisabet Coll (Cronopis), Alberto Feliciate (professor de l'Escola de Circ Rogelio Rivel), Juan López (artista de circ i formador), Ariadna Martí (Escola l'Antàrtida), Andrea Martínez (El Circ Menut), Mercè Mateu (INEF), Anna Montserrat (artista de circ i formadora), Pep Mogas (La Llançadora), Marcel·lí Puig (gerent del Centre Cultural Ton i Guida), Pili Serrat (professora de l'Escola de Circ Rogelio Rivel), Serena Vione (El Circ Petit).

Consultors externs:

Sílvia Borrell (tècnica d'ensenyaments de dansa i art dramàtic del Departament d'Ensenyament), Carles Domènech (responsable de l'Àrea de Formació de l'ICQP, del Departament d'Ensenyament).

Creació:

Manolo Alcántara (artista de circ), Marta Borreguero (gestora cultural i exgerent de La Central del Circ - Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Sergi Díaz (coordinador de Fàbriques de Creació de l'Ajuntament de

Barcelona i director de la Fàbrica per a la Creació Fabra i Coats), Ricardo Gallardo (artista de circ), Jordi Gaspar (artista de circ i director de Trapezi Reus – Fira de Circ de Catalunya), Francesca Lissia (artista de circ), Toni Llotge (coordinador de l'Ateneu Popular 9 Barris).

Consultora externa:

Laura Bové (tècnica d'arts escèniques de l'Àrea de Difusió i Cooperació artística del Departament de Cultura).

Producció:

Yoyi Álvarez (coordinadora de serveis de l'Ateneu Popular 9 Barris), Lluç Armengol (artista i productor), Rosa Colell (tècnica de producció de La Central del Circ-Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Cèsar Compte (exdirector del CAER i gerent de l'APDC), Alfred Fort (gerent del Circ Cric), Josep Antoni Hernández (artista de circ i expresident de l'APCC), Sònia Martínez (gestora cultural i exresponsable de producció i suport a la creació de l'Ateneu Popular 9 Barris).

Consultor extern:

Antoni Bartomeus (director de l'àrea d'arts escèniques de l'ICEC).

Exhibició:

Cristina Cazorla (gestora cultural, La Puça Espectacles), Andrés Melero (artista de circ), Elisabet Miralta (artista de circ), Jaume Navarro (artista de circ), Roser Vila (distribuïdora d'espectacles, 23 Arts).

Consultora extern:

Silvia Duran (coordinadora del Pla Integral del Circ del Departament de Cultura).

Difusió:

Marcel Barrera (periodista i crític de circ), Tere Belmonte (tècnica de comunicació de l'APCC), Jordi Jané (periodista i crític de circ), Vicent Llorca (responsable del projecte de difusió de circ Zirkòlika), Neus Masferrer (tècnica de comunicació de La Central del Circ - Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Armando Rabanera (artista de circ), Adrián Schwarzstein (artista i director d'espectacles).

Consultora externa:

Laura Bové (tècnica d'arts escèniques de l'Àrea de Difusió i Cooperació Artística del Departament de Cultura).

Marc legal:

Ivan Arjona (excav tècnic de La Central del Circ - Fàbrica de Creació de Circ de l'Ajuntament de Barcelona), Pep Garcia (gestor cultural i artístic), Joan Ramon Graell (artista de circ i president de l'APCC), Jetti Hoenisch (coordinadora general de SindicArt - Organització Sindical de l'Espectacle a Catalunya), Leandro Mendoza (artista de circ i director artístic de La Central del Circ - Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona).

Professionalització:

Gustavo Arruda de Carvalho (artista de circ), Jordina Blanch (productora i distribuïdora, Circulant -Circ en Moviment), Juliette Beaume (responsable de projectes internacionals i residències de creació de La Central del Circ - Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Michaël Gueulette (artista de circ), Blai Rodríguez (productor, Camaleònica d'Espectacles i mànerger d'Alba Sarraute i Guillem Albà), Alina Ventura (distribuïdora, La Maleta dels Espectacles).

Consultors externs:

Edgar Garcia (director de l'Àrea de Desenvolupament Empresarial de l'ICEC), Sergi Orobítg (tècnic del Servei de Desenvolupament Empresarial de l'ICEC).

Internacionalització:

Fabrizio Giannini (artista de circ), Joan Ramon Graell (artista de circ i president de l'APCC), Johnny Torres (artista de circ), Elisenda Solà (Xirriquiteula Teatre).

Consultora externa:

Teresa Carranza (coordinadora d'arts escèniques de l'Institut Ramon Llull), Marisol López (directora de l'Àrea de Promoció Internacional de l'ICEC).

Comissió estratègica:

Làia Alzueta (exgerent de l'APCC), Nèlida Falcó (gerent de l'APCC), Joan Ramon Graell (artista de circ i president de l'APCC), Josep Antoni Hernández (artista de circ i expresident de l'APCC), Jordi Juanet (artista de circ i expresident de l'APCC), Andrés Melero (artista de circ), Ramón Muñoz (artista de circ), Ricard Panadès (gestor cultural i expresident de l'APCC).

Consultores externs:

Laura Bové (tècnica d'arts escèniques de l'Àrea de Difusió i Cooperació artística del Departament de Cultura), Sílvia Duran (coordinadora del Pla Integral del Circ del Departament de Cultura).

LLENGENDES PLA CIRC

AADPC: Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya

ACM: Associació Catalana de Municipis

APCC: Associació de Professionals de Circ de Catalunya

APDC: Associació Professionals de la Dansa de Catalunya

CoNCA: Consell Nacional de la Cultura i les Arts

DBSF: Departament de Benestar Social i Família

DGJ: Direcció General de Joventut

DC: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

API: Àrea Promoció Internacional de l'ICEC

DGCPT: Direcció General de Cultura Popular i Tradicional

DGPCC: Direcció General de Promoció i Cooperació Cultural

DGPL: Direcció General de Política Lingüística

GT: Gabinet tècnic

ICEC: Institut Català de les Empreses Culturals

OSIC: Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural del Departament de Cultura

SDE: Servei de Desenvolupament Empresarial de l'ICEC

SG: Secretaria General

CAER: Centre d'Arts Escèniques de Reus

CAET: Centre d'Arts Escèniques de Terrassa

DE: Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

ICQP: Institut Català de Qualificacions Professionals

DEC: Departament d'Economia i Coneixement

SUR: Secretaria d'Universitats i Recerca

DEO: Departament d'Empresa i Ocupació

DP: Departament de Presidència

DGMC: Direcció General de Mitjans de Comunicació

FMC: Federació de Municipis de Catalunya

ICUB: Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona

IRL: Institut Ramon Llull

FOTOGRAFIES

Pàgina 12

La Central del Circ, Fàbrica de Creació de Circ de l'Ajuntament de Barcelona • Barcelona • 2012

© *Rosa Colell*

Pàgina 16

Ateneu Popular 9 Barris • *Limbus, 14è Circ d'Hivern* • Ateneu Popular 9 Barris • Barcelona • 2009

© *Manel Sala 'Ulls'*

Pàgina 22

Escarlata Circus • *Devoris Causa* • Teatro Cervantes • Màlaga • 2011

© *Daniel Pérez*

Pàgina 28

Cia de circ 'eia' • *Capus* • Trapezi Reus, Fira de Circ de Catalunya • Reus • 2011

© *Tjerk Van der Meulen*

Pàgina 32

Escola de Circ Rogelio Rivel • Barcelona • 2011

© *Thomas Cristofolotti*

Pàgina 40

Associació de Professionals de Circ de Catalunya (APCC) • Trobada d'Associacions de Circ de l'estat espanyol en xarxa CIRCORED • Barcelona • 2009

© *Tere Belmonte*

Pàgina 44

TRANS-Mission, Projecte europeu de suport al circ contemporani • La Central del Circ, Fàbrica de Creació de Circ de l'Ajuntament de Barcelona • Barcelona • 2011

© *Rosa Colell*

Pàgina 48

Daraomai • *1 2 3 Poma* • Curtcircuit, Festival de circ de Montgat • Montgat • 2010

© *Manel Sala 'Ulls'*

Pàgina 52

La Corcoles • *Gris* • 3a edició de Camins emergents, Circ que o! Pirineus de circ • Fraga • 2011

© *LuisDeM Fotografia*

Pàgina 56

Aticus-Tilt! • *Cafè d'Olla* • La Vela, Centre de Creació i Residència de Circ • Vilanova i la Geltrú • 2007

© *Carles Castro*

SUMARIO

- Impulsar y reforzar la investigación y la innovación. [Pàg. 73](#)
- Promover la creación y la producción. [Pàg. 75](#)
- Crear circuitos. [Pàg. 80](#)
- Reforzar la proyección y difusión estatal e internacional. [Pàg. 85](#)
- Estructurar y regular la formación. [Pàg. 88](#)
- Dar apoyo a los equipamientos y entes específicos del sector. [Pàg. 95](#)
- Potenciar la profesionalización y especialización. [Pàg. 98](#)
- Difundir y promover el circo entre la sociedad civil. [Pàg. 101](#)
- Dotar a la profesión de un marco legal. [Pàg. 104](#)
- Dotar al Plan Integral del Circo de una financiación apropiada. [Pàg. 106](#)
- Proceso de elaboración y personas que han participado. [Pàg. 107](#)

A la política cultural catalana —y también a la estatal— le ha costado mucho asumir la fuerza, la creatividad y la idiosincrasia del circo como una disciplina fundamental de las artes escénicas del país. Sin duda la singularidad del circo catalán ha ayudado a darle un empuje hacia la normalización. En el año 2006 se puso en marcha la idea de elaborar un Plan Integral del Circo, y dos años después se firmó un acuerdo entre la Asociación Profesional del Circo de Cataluña (APCC) y el Departamento de Cultura. Fruto de ese pacto, el circo quedó oficialmente inscrito en la política cultural del país y, desde entonces, el sector, gracias también a la cohesión alrededor de la Asociación, ha experimentado una consolidación que le ha permitido crecer y posicionarse en el panorama circense internacional.

Este segundo Plan Integral del Circo que ahora presentamos constituye un nuevo impulso en este sentido y es otro buen ejemplo de vertebración de una política cultural consensuada con el sector. En este proceso, coordinado por el Departamento de Cultura, han participado expertos cualificados, además del Departamento de Enseñanza en cuanto a la formación, el Instituto Ramon Llull en cuanto a la internacionalización, el Consejo Nacional de la Cultura y de las Artes para velar por el crecimiento y la expansión de la actividad artística y cultural circenses, y el Ayuntamiento de Barcelona con la integración de la ciudad con todos sus equipamientos;

Todas estas complicidades hacen posible que el circo avance gracias al reconocimiento del trabajo hecho y, pese a los déficits históricos del sector, de sus potencialidades y sus posibilidades de futuro; un futuro que se inscribe plenamente en el horizonte de la cultura catalana y en nuestra plenitud nacional.

Ferran Mascarell
Conseller de Cultura

El primer Plan Integral del Circo firmado en el 2008 con el Departamento de Cultura de la Generalitat de Catalunya, con una validez de cuatro años, establecía básicamente un estado de la cuestión del circo en nuestra casa y detectaba las múltiples carencias de un sector prácticamente desatendido a nivel institucional hasta el 2004. Con una ambición teórica casi fundacional, reivindicó la acción política en cuatro ámbitos vitales para la normalización del circo: formación, creación y producción, difusión y marco fiscal y laboral. Resultó ser toda una declaración de principios ya que, por primera vez, el circo quedaba oficialmente inscrito en la política cultural del país, al mismo nivel que el resto de artes escénicas.

Después de cinco años de despliegue del primer Plan, estamos en condiciones de afirmar que se han producido notables cambios en el panorama de circo en Cataluña y, muy especialmente, en la visión de esta arte escénica por parte de las administraciones, de los sectores artísticos y de la sociedad en general.

Se han alcanzado objetivos previstos en el Plan, pero también han quedado otros pendientes, lo que hace absolutamente necesario poner en marcha un segundo Plan Integral del Circo que recoja las nuevas realidades, necesidades y prioridades del sector.

Este segundo Plan Integral del Circo enmarca los años 2012-2015 y tiene el objetivo de establecer un acuerdo estratégico para la cultura del circo con el Departamento de Cultura de la Generalitat de Catalunya (DC), el Departamento de Enseñanza de la Generalitat de Catalunya (DE), el Instituto Ramon Llull (IRL), el Instituto de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona (ICUB) y el Consejo Nacional de la Cultura y las Artes (Conca).

Como el primero, nace con la voluntad de establecer un pacto de cooperación entre los principales actores que intervienen en el desarrollo de una política decidida hacia el circo, pero también es una agenda a corto, medio y largo plazo concretada por ámbitos de actuación y con objetivos y planes de acción concretos.

La propuesta es fruto del debate y la puesta en común de los múltiples intereses, necesidades y potencialidades de los agentes directa o indirectamente vinculados con el circo.

Este documento pretende básicamente hacer un diagnóstico de la situación actual, poner de relieve las directrices y los criterios clave del sector y de los departamentos, y establecer el trabajo que haremos juntos desarrollando esta hoja de ruta para el circo.

Cataluña es pionera en el arte circense dentro del Estado español y sigue siendo un referente en cuanto al circo contemporáneo con unas cuotas de creatividad a la altura de otros países. Una de sus fortalezas principales es la cohesión del sector alrededor de la Asociación de Profesionales del Circo de Cataluña (APCC), que promueve y difunde el circo en la vida cultural, social y económica del país representando y promoviendo una red entre las distintas ramas profesionales del circo catalán.

Fruto de este esfuerzo y de la voluntad institucional, a lo largo de los cuatro años en los que esta arte escénica se ha incluido en la política cultural del país, el sector se ha visto beneficiado por nuevas iniciativas, equipamientos y programas específicos que han significado una mejora en el crecimiento del circo y un empujón para su desarrollo.

El momento actual de contención económica, y corresponsabilidad que creemos que todos debemos adoptar teniendo en cuenta el trabajo hecho y el futuro de un sector en eclosión, hace que sea muy necesaria una inversión creciente y una política integral para el circo y las artes escénicas donde se optimicen los recursos, pero donde queden atendidas las necesidades de un sector que apenas despunta y que debe hacer trabajar las máquinas a mayor velocidad para equipararse al resto de las artes escénicas y al resto de países de cultura occidental.

Sin embargo, de entre todos los objetivos finales de la acción cultural que articulan este acuerdo estratégico de cooperación, hay dos temas urgentes que hay que afrontar con decisión porque arrastran un déficit histórico de inversión.

El primero hace referencia a la formación. La formación en circo en Cataluña, a pesar del reconocido trabajo realizado por las escuelas del país, tiene carencias profundas y evidentes que el despliegue del Plan anterior no atacó con suficiente fuerza. Si entendemos que la formación de hoy es la cultura de mañana, y que hay que invertir en ella, es necesario mantener y fortalecer la coordinación de las relaciones entre el Departamento de Cultura y el de Enseñanza para impulsar más esfuerzos conjuntos a favor de la alfabetización circense, la regulación y el reconocimiento de los estudios de circo en todos los niveles de formación continuada, infantil, juvenil, preparatoria o superior, y la mejora de las infraestructuras.

Otra cuestión de importancia es la creación de circuitos regulares de distribución y explotación de los espectáculos. Ni en Cataluña ni en Barcelona existe un espacio de exhibición de referencia para el circo. Otras salas que podrían acoger sesiones regulares de circo no están habilitadas técnicamente como deberían, cuando solo requieren una sencilla adaptación técnica.

Para hacer frente a este déficit, es importante estructurar un plan entre diferentes administraciones y departamentos, aparte del de Cultura.

Estos dos objetivos reclamados necesitan un esfuerzo adicional, pero no pueden ir en detrimento de otros ámbitos si queremos que el circo en Cataluña se pueda desarrollar en las condiciones adecuadas para situarse, a todos los niveles, en el concierto circense internacional.

En este marco de colaboración interinstitucional para el impulso de políticas públicas culturales hacia el circo, la APCC establecerá un diálogo permanente con las administraciones para trabajar conjuntamente para una cultura del circo central y potente dentro de la sociedad.

Junta Directiva de la Asociación de Profesionales de Circo de Cataluña (APCC)

Los 10 objetivos estratégicos del Plan Integral del Circo 2012-2015

1. Impulsar y reforzar la investigación y la innovación
2. Promover la creación y la producción
3. Crear circuitos
4. Reforzar la proyección y difusión estatal e internacional
5. Estructurar y regular la formación
6. Dar apoyo a los equipamientos y entes específicos del sector
7. Potenciar la profesionalización y especialización
8. Difundir y promover el circo entre la sociedad civil
9. Dotar a la profesión de un marco legal
10. Dotar al Plan Integral del Circo de una financiación apropiada

1. Impulsar y reforzar la investigación y la innovación

Fomentar la investigación y la innovación en los procesos creativos de un espectáculo de circo es imprescindible si se quiere consolidar el alto nivel cualitativo apuntado desde hace tiempo por el circo catalán.

La innovación en circo, entendida como la aplicación de los conocimientos que resultan de la investigación, jugará un papel decisivo en la creación de nuevos números y montajes de circo catalanes.

Invertir en investigación en circo significa:

- Impulsar la investigación de nuevas técnicas y lenguajes artísticos respetando los tiempos específicos del hecho creativo circense.
- Fomentar líneas de investigación que se centren en las fases de conceptualización y diseño de aparatos y montajes innovadores.
- Dar apoyo a la investigación para la puesta en escena de un espectáculo.
- Promover proyectos de investigación de carácter teórico con la finalidad de hacerlos públicos.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Potenciar la investigación e innovación en técnicas y lenguajes artísticos para la creación de nuevos números y montajes.	1.1. Modificar las bases de las becas para proyectos de investigación y creación en el ámbito de la danza, el teatro y el circo incorporando en su objeto la investigación de nuevas técnicas de circo y lenguajes artísticos en un número o montaje.	2013	ICEC OSIC
	1.2. Fomentar, desde el Departamento de Cultura y a través de los criterios en las valoraciones de ayudas, los programas que potencien la creación de nuevos lenguajes y técnicas de circo: laboratorios, trabajos en proceso, clases magistrales con profesionales de alto nivel, etc.	2013-2015	ICEC OSIC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
2. Invertir en la investigación del diseño de aparatos innovadores y en la conceptualización y planificación de la puesta en escena de un espectáculo.	2.1. Mantener, en las becas para proyectos de investigación y creación en el ámbito de la danza, el teatro y el circo, la modalidad destinada a potenciar la investigación del diseño de aparatos y a la conceptualización y planificación de la puesta en escena de un espectáculo.	2012-2015	ICEC OSIC
3. Promover la creación y divulgación de un corpus teórico de las artes del circo.	3.1. Mantener, en las becas para proyectos de investigación y creación en el ámbito de la danza, el teatro y el circo, las ayudas para investigadores, pensadores, críticos, historiadores, comisarios, etc., que desarrollen un trabajo teórico en el ámbito del circo con la finalidad de hacerlo público.	2012-2015	ICEC OSIC

2. Promover la creación y la producción

Garantizar el apoyo a la creación y producción de circo catalán implica facilitar herramientas y recursos a los diferentes agentes que intervienen y poner el acento en la mejora de los procesos y las condiciones para la producción del circo. En este sentido, es necesario invertir en las siguientes líneas de acción:

- Aumentar las líneas de apoyo a la producción de circo para creadores, compañías, centros y festivales coproductores.
- Mantener los compromisos establecidos en los contratos programa de los equipamientos nacionales.
- Incentivar las residencias de circo.
- Promover el circo entre las productoras privadas como industria cultural.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Contribuir a la estabilidad y desarrollo de las empresas y entidades de circo de [sic]	1.1. Mantener y adaptar las ayudas existentes del Departamento de Cultura para las industrias culturales en el ámbito de la producción de circo a las necesidades del proceso creativo circense:	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Subvenciones promovidas desde el Departamento de Cultura para proyectos artísticos de carácter profesional de producción, formación, exhibición y difusión en el ámbito del circo. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Subvenciones promovidas desde el Departamento de Cultura en la actividad de producción teatral y de circo profesional (ayudas a compañías, a empresas de producción teatral y a empresas gestoras de salas de teatro con producción propia). 	2012-2015	ICEC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	<ul style="list-style-type: none"> • Subvenciones promovidas desde el Departamento de Cultura para la mejora de infraestructura y/o adquisición de equipamiento para empresas de circo. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Convenios plurianuales promovidos desde el Departamento de Cultura de colaboración con compañías estables y empresas de producción circense. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Abrir una línea sectorial exclusiva de circo (desvinculada de teatro) en las subvenciones promovidas desde el Departamento de Cultura para producciones de circo para un montaje concreto y adaptarlas a las exigencias de la realidad del circo. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Estimular la producción y coproducción de las salas gestionadas por empresas privadas con incentivos para que produzcan y programen circo. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Incluir expertos del sector en las comisiones de evaluación de proyectos. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Línea genérica de aportaciones reintegrables y subvenciones a la producción, distribución y comercialización de espectáculos y bienes culturales. 	2012-2015	ICEC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	1.2. Mantener las ayudas existentes en la producción del Departamento de Cultura para entidades sin ánimo de lucro o agrupaciones para proyectos artísticos de carácter profesional en el ámbito de circo.	2012-2015	ICEC OSIC
2. Estimular la coproducción de circo por parte de los equipamientos públicos, festivales y centros de creación y potenciar la creación de red entre ellos.	2.1. Fomentar la producción de circo en los contratos programa de los grandes equipamientos: Teatre Lliure, Mercat de les Flors, Teatre Nacional de Catalunya y Gran Teatre del Liceu.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Fomentar la producción del circo en el CAER y en el resto de centros de artes escénicas incorporando el circo en los contratos programa: El Canal y CAET.	2012-2015	DGPCC
	2.3. Fomentar la producción de espectáculos de circo en los festivales y ferias subvencionados por el Departamento de Cultura: Temporada Alta, Festival Grec, Festival Trapezi, La Fira Mediterrània de Manresa, La Mostra d'Igualada, Fira Tàrrrega, Festival Internacional de Payasos de Cornellà.	2012-2015	ICEC DGPCC
	2.4. Fortalecer la relación entre los diferentes festivales, teatros y centros de creación afines al circo, para incentivar la participación de estos en proyectos de coproducción tanto nacionales como internacionales.	2013-2015	ICEC DGPCC
	2.5. Facilitar encuentros con los directores de los equipamientos públicos, festivales y centros de creación para dar a conocer el potencial artístico y comercial del circo.	2013	DC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
3. Estimular e incentivar a las productoras privadas a invertir en montajes de circo y exhibirlos en sus salas.	3.1. Dar a conocer el potencial artístico y comercial del circo a las productoras privadas catalanas y del Estado a través de un encuentro entre estas y representantes del sector.	2012	DC
	3.2. Incentivar la producción de circo en las salas privadas a través de los criterios en las ayudas impulsadas desde el Departamento de Cultura.	2013-2015	ICEC
4. Estudiar otras posibles fórmulas de financiación de producciones de circo.	4.1. Potenciar la entrada de las nuevas tendencias en relación con el mecenazgo y el patrocinio empresarial en el mundo de las producciones de circo (micromecenazgo en línea y otros) promoviendo algún curso o sesión formativa desde el SDE.	2012-2013	ICEC
5. Atraer coproductores internacionales y del resto del Estado.	5.1. Promover el trabajo en red de centros, teatros y festivales catalanes con los agentes internacionales interesados en la producción de circo.	2012	ICEC API
	5.2. Dar apoyo a los proyectos internacionales que fomentan la interrelación entre los distintos agentes del sector: misiones, programas de residencias, etc.	2012	ICEC API
	5.3. Organizar encuentros entre productores y compañías en el marco de las ferias de artes escénicas donde ya se está presente: Tàrrrega, Come&See, Manresa, Trapezi, Freiburg, etc., y estudiar las acciones para abrir nuevos mercados en países emergentes.	2012-2015	ICEC API

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
6. Estimular las residencias de circo en teatros públicos y privados.	6.1. Dar apoyo a la creación de plataformas de difusión (WEBS) de las iniciativas de cesión de espacios para realizar residencias a través de las ayudas de promoción que impulsa el Departamento de Cultura.	2013	ICEC OSIC
	6.2. Dar apoyo específico a los equipamientos que facilitan residencias de circo tanto de sala como de vela como Ca l'Estruch y arbitrar, si procede, para que los convenios de residencia sean adecuados.	2012-2015	ICEC DGPCC
	6.3. Vincular un porcentaje de las ayudas a salas de exhibición y a municipios que gestionan un equipamiento, y a la cesión de espacios de trabajo y recursos materiales y técnicos a compañías en proceso de creación y producción.	2012-2015	DGPCC
7. Incentivar las residencias de circo en vela en los municipios.	7.1. Mediar con los municipios y las compañías de circo que busquen residencias de circo en vela y arbitrar, si procede, para que los convenios de residencia sean adecuados.	2012-2015	DGPCC

3. Crear circuitos

Además de garantizar el desarrollo de un proyecto artístico de calidad y el acceso de todos los ciudadanos a las producciones culturales, también es necesario que existan circuitos de distribución y explotación de los espectáculos. Es importante trabajar en tres direcciones:

- La creación de un circuito estable con programación continuada en los municipios.
- Alcanzar un firme compromiso de los teatros públicos y privados con el circo.
- La creación de nuevos mercados.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Promover la programación de circo en los grandes equipamientos y centros de artes escénicas.	1.1. Aumentar la programación de circo en el Teatre Nacional de Catalunya, en el Teatre Lliure y en los centros de artes escénicas de Salt-Girona y Terrassa a través de los contratos programa.	2012-2015	DGPCC
	1.2. Mantener la apuesta creciente por el circo del Mercat de les Flors y del CAER a través de los contratos programa.	2012-2015	DGPCC
2. Crear un circuito estable con programación continuada en las salas municipales.	2.1. Promover especialmente la inclusión de los espectáculos de circo en las programaciones estables de las salas municipales.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Facilitar la organización de giras de espectáculos de circo con las modalidades de taquillaje y caché para equipamientos municipales de Cataluña.	2013-2015	ICEC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
3. Favorecer la programación continuada de circo en las salas privadas.	3.1. Mantener las ayudas existentes en el ámbito de la programación y explotación de actividades de circo de carácter profesional a las salas privadas.	2012-2015	ICEC
	3.2. Fomentar, desde el Departamento de Cultura y a través de los criterios en las valoraciones de ayudas, la discriminación positiva a todas aquellas salas que propongan dentro de su programación espectáculos de circo.	2012-2015	ICEC
4. Dar herramientas a los programadores para que se aproximen al sector.	4.1. Promover jornadas de formación en circo dirigidas a programadores y técnicos de cultura.	2012-2015	DGPCC
	4.2. Crear un showcase específico anual para mostrar a los programadores los nuevos montajes de circo, como el que se realiza en Trapezi. Feria de Circo de Cataluña, Reus.	2012-2015	DGPCC
	4.3. Promocionar el conocimiento y el intercambio de los agentes sectoriales a través del palco virtual, publicaciones y directorios especializados.	2013-2015	DGPCC
	4.4. Dar a conocer las producciones de circo de sala a la comisión de teatro y circo de la Red de Teatros como herramienta de exportación.	2012-2015	DGPCC
5. Promover el circo en las fiestas de las grandes ciudades en el marco estricto de la autonomía local.	5.1. Promover el circo en las fiestas del resto de municipios a través de la Federación y Asociación de Municipios.	2013	FMC ACM

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	5.2. Trabajar conjuntamente con los ayuntamientos de Lleida, Girona y Tarragona para que incluyan el circo en sus fiestas, siguiendo el ejemplo del Castillo del Circo de las Fiestas de la Mercè de Barcelona, y para que sirva de punto de encuentro para los programadores de la zona.	2013-2015	ICUB y ayuntamientos: capitales de provincia DGPCC
6. Fomentar la programación de espectáculos en la calle.	6.1. Discriminar de forma positiva el circo en las programaciones municipales de la calle.	2012-2015	DGPCC
7. Consolidar los festivales y ferias de circo ya existentes.	7.1. Estudiar una nueva línea de ayudas bienales específica para entidades que producen festivales de circo y artes en la calle.	2013	ICEC OSIC
	7.2. Mantener y, cuando sea posible, aumentar el apoyo a festivales estratégicos de circo de Cataluña: Trapezi-Feria de Circo de Cataluña de Reus, Festival Internacional de Payasos de Cornellà y Feria de Circo en la calle de La Bisbal d'Empordà, proponiendo convenios bianuales.	2013-2015	DGPCC ICEC OSIC
	7.3. Valorar positivamente los festivales de circo desarrollados en municipios pequeños con colaboración entre ellos en las líneas de ayudas promovidas desde el Departamento.	2012-2015	ICEC OSIC
	7.4. Favorecer la asistencia de programadores estatales y extranjeros a ferias, festivales y plataformas de exhibición especializadas.	2012-2015	ICEC IRL

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
8. Fomentar la presencia de circo en los festivales públicos, privados y concertados de artes escénicas.	8.1. Incentivar la presencia de montajes de circo en los festivales privados, mediante un encuentro con programadores y directores para mostrar la capacidad de atracción de público del circo y la oferta existente.	2012	DC ICEC
	8.2. Fomentar la programación de circo en los grandes festivales de artes escénicas: Grec y Temporada Alta.	2012-2015	ICEC DGPC ICUB
9. Fomentar la presencia de circo en las ferias de artes escénicas.	9.1. Favorecer la programación y presencia del circo en las ferias de artes escénicas: Fira Tàrrrega, Fira Mediterrània de Manresa y La Mostra d'Igualada.	2012-2015	ICEC DGCPT
10. Facilitar la acogida de circo en vela en los municipios.	10.1. Publicar en línea el manual legal de los circos con vela que actúan en Cataluña promovido desde el Departamento de la Generalitat con el objetivo de sentar las bases para una normalización y mejora de las relaciones entre los municipios y el circo.	2012	DGPC
	10.2. Facilitar e intervenir en las conversaciones con el Ayuntamiento de Barcelona y el resto de ayuntamientos del territorio para que habilite espacios adecuados y en condiciones para ubicar los circos en vela que quieran exhibir en la ciudad.	2012-2013	ICUB ACM FMC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	10.3. Colaborar con el sector del circo y las diferentes administraciones implicadas para favorecer la incorporación del circo en las normativas que regulan la instalación de circos en vela y estructuras desmontables.	2013-2014	DGPCC
	10.4. Trabajar para mejorar las condiciones de acogida de circos en vela en los municipios y velar por el cumplimiento del protocolo y renovarlo, si procede.	2013-2015	DGPCC
11. Facilitar la posibilidad de adaptar los equipos de artes escénicas (teatros, salas, espacios de ensayo, etc.) para la realización de circo.	11.1. Facilitar el conocimiento de los requisitos técnicos para poder exhibir el circo en equipamientos escénicos.	2014	DGPCC
	11.2. Fomentar, desde el Departamento de Cultura y a través de los criterios en las valoraciones de ayudas para la rehabilitación y la dotación de equipamiento de teatros, la discriminación positiva a todas aquellas salas que propongan adaptaciones técnicas del espacio para programar espectáculos de circo.	2012-2015	ICEC DGPCC

4. Reforzar la proyección y difusión estatal e internacional

Para que el circo catalán esté más presente en los circuitos internacionales y mantenga el reconocimiento estatal e internacional del que goza en este momento, hay que reforzar la proyección y la difusión internacional del circo. Internacionalizar la cultura catalana circense nos permitirá, también, beber de otras fuentes y alimentar nuestra propia creatividad. Para que el circo catalán se proyecte en el mundo, hay que trabajar en los siguientes ámbitos:

- Promoción estatal e internacional.
- Creación de circuitos para la distribución y exhibición.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Mejorar la conectividad internacional haciendo visible el trabajo de los creadores y compañías catalanas a nivel internacional bajo la marca Catalan Circus.	1.1. Coordinar, unificar y complementar los diferentes directorios de profesionales de circo en línea existentes con el objetivo de crear una web que potencie la difusión y visibilización internacional de los creadores de circo catalanes	2012-2013	ICEC IRL
	1.2. Reforzar la presencia del circo catalán en las agendas de actividades culturales estatales e internacionales del Departamento de Cultura a partir de la información proporcionada por las compañías y la asociación.	2012-2015	ICEC
	1.3. Activar la elaboración de materiales de difusión de circo catalán siguiendo el ejemplo de las publicaciones digitales de música y cine impulsadas por el ICEC.	2013	ICEC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
2. Promover proyectos que participen en propuestas de redes internacionales participados por empresas y entidades.	2.1. Dar apoyo a los proyectos que potencien el trabajo en red y que posicionen el circo catalán internacionalmente, como por ejemplo: CasCas - Experiment diversity with the Street Arts and Circus Capitales de circo Planet Circus	2012-2015	ICEC IRL
3. Potenciar las ayudas a festivales y centros de creación para invitar a programadores de festivales y espacios de difusión catalanes e internacionales.	3.1. Desarrollar y consolidar convenios de colaboración con las ferias, entidades y festivales catalanes para incentivar la asistencia de programadores estatales e internacionales.	2012-2015	IRL
4. Favorecer la presencia de las compañías y producciones catalanas en los festivales de circo/ artes escénicas internacionales.	4.1. Mantener las ayudas a artistas para cubrir los gastos de desplazamientos para llevar a cabo actuaciones de circo que favorezcan e impulsen la presencia exterior del circo catalán fuera del dominio lingüístico catalán.	2013-2015	IRL
	4.2. Mantener las ayudas a las empresas y entidades culturales para la asistencia y participación en mercados, ferias y festivales internacionales.	2012-2015	ICEC
	4.3. Desarrollar, consolidar e impulsar convenios de colaboración con los festivales de circo y artes escénicas internacionales para incentivar la asistencia de compañías y producciones catalanas.	2013-2015	IRL

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	4.4. Promover la participación de Catalan Circus en los festivales, ferias y mercados especializados o generalistas en el ámbito de las artes escénicas, donde el factor mercado pueda ser interesante para la producción de circo catalán.	2012-2015	ICEC
	4.5. Trabajar en colaboración con la APCC en la detección y la apertura de nuevos mercados para el circo catalán en todos los formatos (espectáculos, números).	2012-2015	IRL
5. Facilitar la movilidad de los artistas y las residencias en el extranjero.	5.1. Buscar en colaboración con la APCC y las compañías las oportunidades para que las compañías del circo participen en programas, en coproducciones o residencias en el extranjero.	2013-2015	ICEC IRL
	5.2. Fomentar en colaboración con la APCC y las compañías el intercambio de artistas que utilizan infraestructuras públicas o privadas para producir y exhibir.	2013-2015	ICEC IRL
6. Fomentar la participación de los creadores catalanes y agentes articuladores en los acontecimientos de intercambio de conocimiento.	6.1. Mantener las ayudas promovidas desde el Departamento de Cultura (becas para la formación y el perfeccionamiento en los ámbitos de las artes visuales, las artes escénicas y la música) para participar en seminarios, cursos, conferencias, talleres, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

5. Estructurar y regular la formación

La formación de circo en Cataluña, a pesar del reconocido trabajo a lo largo de estos años por escuelas y centros de titularidad privada y de ser un referente para el resto del Estado español, tiene carencias profundas por resolver y no ha formado parte del sistema educativo oficial.

Si entendemos que la formación de hoy es la cultura de mañana, y que hay que invertir en ella, es necesaria una coordinación de las relaciones entre el Departamento de Cultura y el de Enseñanza para situar el circo dentro del mapa de las enseñanzas regladas y desarrollar las enseñanzas de circo en el marco de la LOE (Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación) y de la LEC (Ley 12/2009, de 10 de julio, de Educación). Será necesario abrir nuevos frentes de diálogo con otros departamentos del Gobierno catalán para impulsar esfuerzos conjuntos en favor de la alfabetización circense, el impulso del circo social en el ámbito de la descubierta y el aprendizaje y la mejora de las infraestructuras. Esta necesaria inversión en formación permitirá mantener un nivel competitivo en relación con el resto de países.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. ORGANIZAR EL SECTOR			
	1.1. Valorar positivamente la creación de un ente representativo y vertebrador del sector de la formación del circo en las líneas de ayudas apoyadas desde el Departamento de Cultura.	2013-2015	OSIC ICEC
	1.2. Trabajar con el sector para colaborar y orientar en su vertebración en materia de formación, participación en redes formativas y promoción de proyectos.	2012-2015	DE
	1.3. Dar apoyo a la creación de un censo actualizado de los distintos centros de formación de circo.	2012	CONCA

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	1.4. Dar apoyo a la Reactivación de la Mesa de Formación como espacio de diálogo con las administraciones y entidades de formación competentes.	2012-2013	CONCA
	1.5. Proporcionar asesoramiento externo a la Mesa de Formación.	2012-2013	DE
	1.6. Crear una comisión de trabajo para recopilar y gestionar recursos pedagógicos y documentación relativa al circo.	2012-2015	DE
	1.7. Aprovechar las herramientas 2.0 del Departamento de Enseñanza para hacer difusión de materiales pedagógicos y documentación relacionada con el circo.	2012-2015	DE

2. MANTENER Y MEJORAR LOS PROYECTOS Y AYUDAS YA EXISTENTES

2.1. Promocionar las ayudas para las homologaciones y mejora de infraestructuras y equipamientos ya existentes dedicados a la formación de circo: Ateneu Popular de Nou Barris, Escuela de Circo Rogelio Rivel, Escuela de Circo Quina Gràcia, El Circ Petit, La Llançadora, Cronopis, Tub d'Assaig 7,70, Espai Sant Domènech, Asociación Gente Colgada, etc.; y todos los otros proyectos formativos que ahora mismo están emergiendo por toda Cataluña.	2012	ICEC OSIC
2.2. Definir los espacios mínimos necesarios para impartir enseñanzas no regladas de circo.	2014-2015	ACM FMC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	2.3. Participar de los programas de ayudas establecidos y reglados en el sistema educativo, una vez establecidos los CFGM/GS correspondientes.	2012-2015	DE
	2.4. – Mantener y promover ayudas destinadas a la formación de artistas, formadores y estudiantes de circo – Mantener las becas para alumnos en el extranjero – Promover ayudas para clases magistrales – Promover ayudas para formación de formadores.	2012-2015	ICEC OSIC
	2.5. Promover ayudas para fomentar el intercambio entre escuelas de circo.	2012-2015	ICEC

3. REGULAR Y ESTRUCTURAR LA FORMACIÓN

3.1. Enseñanzas no regladas (de ámbito público o privado).

	3.1.1. Promover una red entre centros de formación, polideportivos y centros educativos, culturales y sociales municipales para compartir y optimizar las infraestructuras ya existentes, a partir de convenios de colaboración.	2012-2015	ACM FMC
--	--	-----------	------------

3.2. Enseñanzas profesionales.

3.2.1. Desarrollar las enseñanzas de circo en el ámbito de la formación profesional (marco catalán)	3.2.1.1. Redactar el título correspondiente al Ciclo Formativo de Grado Medio: Animación en circo.	2012-2013	DE
---	--	-----------	----

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	3.2.1.2. Publicar la calificación y redacción del título del Ciclo Formativo de Grado Superior: Técnico especializado en las artes del circo.	2013-2015	DE
	3.2.1.3. Estudiar la creación de una cualificación profesional de grado superior en pedagogía de las artes del circo en los ámbitos de la descubierta, aprendizaje y conocimiento.	2014	DE
	3.2.1.4. Estudiar las necesidades de espacios para impartir en el CFGM y el CFGS.	2013	DE
	3.2.1.5. Estudiar el mapa educativo actual para la implantación de los CF de circo en centros existentes.	2012-2015	DE

3.3. Enseñanzas artísticas superiores.

	3.3.1. Estudiar el encaje de las artes del circo en las enseñanzas artísticas de grado, y los itinerarios formativos que ofrece el sistema actual.	2015	DE
--	--	------	----

4. REGULARIZAR EL PROFESORADO

4.1. Estudiar las titulaciones específicas para los formadores en cada ámbito formativo, a través de la creación de currículos pedagógicos por niveles	4.1.1. Dar apoyo a la realización de un estudio sobre la estructuración de la formación de formadores, en función de las necesidades formativas de los distintos ámbitos.	2014-2015	CONCA DE
	4.1.2. Llevar a cabo un proceso de acreditación de competencias para profesionales del circo en activo.	2015	DE

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	4.1.3. Determinar el perfil de profesorado que impartirá los futuros CFGM y CFGS de acuerdo con la normativa vigente de la FP y teniendo en cuenta la situación de partida.	2013	DE
4.2. Impulsar la formación de formadores y el reciclaje profesional en el ámbito de la formación	4.2.1. Hacer propuestas de formación de circo para el profesorado en el Plan de formación permanente del Departamento de Enseñanza.	2012-2015	DE
4.3. Incentivar los intercambios y las colaboraciones con escuelas de otros países	4.3.1. Plantear proyectos de circo en los programas oficiales de movilidad para las enseñanzas regladas.	2012-2015	DC DGJ

5. ALFABETIZAR EL CIRCO EN LOS ÁMBITOS DE LA DESCUBIERTA Y EL APRENDIZAJE

5.1. Trabajar con el Departamento de Enseñanza para incluir la formación de circo dentro de los programas escolares en primaria y secundaria y determinados ciclos formativos y enseñanzas superiores	5.1.1. Difundir, a través de las herramientas 2.0 del Departamento de Enseñanza, los proyectos que impulsen el acercamiento del circo a los centros formativos de primaria y secundaria.	2012-2015	DE
	5.1.2. Recoger información y documentación de las iniciativas y proyectos de circo vinculados a los centros educativos de primaria y secundaria (Exit, Flic Flac, IES Monturiol, etc.) a través de los canales de difusión del Departamento de Enseñanza.	2012-2015	DE

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	5.1.3. Ofrecer formación en las artes del circo al profesorado de primaria, secundaria obligatoria, ciclos y pos-obligatoria que imparte materias del currículo oficial a través de los Planes de formación permanente.	2012-2015	DE
	5.1.4. Estudiar la incorporación de contenidos de circo en determinados CF como la Animación sociocultural, etc.	2015	DE
	5.1.5. Estudiar la incorporación de contenidos de circo en determinados Grados de enseñanzas artísticas superiores.	2012-2015	DE
	5.1.6. Estudiar la incorporación de contenidos de circo en determinados Grados universitarios.	2012-2015	SUR
5.2. Trabajar con el Departamento de Cultura y Juventud para integrar la formación en circo en los programas de educación no formal y en el tiempo de ocio	5.2.1. Incentivar y dar apoyo a la realización de proyectos formativos realizados fuera del horario escolar en centros culturales y de educación en el ocio.	2012-2015	DE
6. POTENCIAR EL CIRCO SOCIAL EN LOS ÁMBITOS DE LA DESCUBIERTA Y APRENDIZAJE			
6.1. Fomentar el circo social, entendido como un proceso de enseñanza y aprendizaje de técnicas de circo, para favorecer la inclusión de personas en riesgo de exclusión social	6.1.1. Incentivar y dar apoyo económico a entidades sin ánimo de lucro que impulsen proyectos de enseñanza/aprendizaje de circo en coordinación con entidades que trabajen para la inclusión social de personas en situación de riesgo social.	2012-2015	DBSF DGJ

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	6.1.2. Facilitar ayudas económicas para la realización de proyectos de investigación, difusión y/o intervención educativa en circo social.	2013-2015	DBSF
	6.1.3. Adjudicación de becas y ayudas para alumnos en riesgo de exclusión social, que participan en proyectos de circo social y quieren acceder a otros tipos de formación en circo.	2013-2015	DBSF
6.2. Incluir el circo social dentro de los programas y proyectos de las administraciones, en los ámbitos de la infancia, juventud, servicios sociales y cultura	6.2.1. Creación de una plataforma para la coordinación de los diferentes agentes que trabajan en el ámbito del circo social y las administraciones locales y autonómicas, con competencias en los ámbitos de la infancia, la juventud, los servicios sociales, etc.	2012-2015	DBSF
6.3. Aumentar el reconocimiento y consolidación de los proyectos de circo social	6.3.1. Incorporar contenidos de circo en las enseñanzas de educación social, pedagogía, magisterio, etc., e incentivar las acciones específicas de formación de formadores en Circo Social.	2013-2015	DBSF
7. PROMOCIONAR Y DIFUNDIR LOS PROYECTOS FORMATIVOS EN TODOS LOS ÁMBITOS			
7.1. Aumentar la difusión de las diferentes propuestas formativas, en cada uno de los ámbitos, que ya se están haciendo en Cataluña	7.1.1. Dar apoyo y fomento a la exhibición de espectáculos preprofesionales o de fin de promoción, para aumentar y revalorar las artes circenses emergentes en la sociedad.	2012-2015	DGCPT

6. Dar apoyo a los equipamientos y entes específicos del sector

El circo en Cataluña se articula a partir de una estructura de infraestructuras y entes que debe dar apoyo a la creación artística y a sus protagonistas. Para afrontar con garantías este reto y poder garantizar la excelencia de los proyectos que se deriven del mismo, hay que reforzar, en la medida de lo posible, las infraestructuras de estos equipamientos, así como su personal y su cultura de gestión.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Reforzar los equipamientos públicos dedicados exclusivamente al circo con el fin de diseñar y consolidar un futuro mapa de centros públicos dedicados al circo en todos sus ámbitos.	1.1. Fomentar la viabilidad del proyecto asociado al equipamiento de La Vela como centro de creación, residencia y exhibición y posibilitar su continuidad.	2012-2013	DGPCC
	1.2. Colaborar con los municipios que quieran convertir espacios en centros específicos para el ejercicio del circo.	2012-2013	DGPCC
	1.3. Incentivar la aparición de un espacio de exhibición estable de circo en Barcelona, encargando, en colaboración con el sector, un plan de gestión, plan de viabilidad, requerimientos técnicos y plan de usos del espacio.	2012	ICUB
	1.4. Estudiar la posible habilitación de un espacio que permita poner en marcha el proceso de implantación del circo estable.	2012-2013	ICUB
	1.5. Habilitar un espacio que dé respuesta a la carencia actual de un circo estable y que cumpla los requisitos dimensionales necesarios para acoger el equipamiento y la puesta en marcha.	2013-2015	ICUB ICEC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	1.6. Dotar a La Central del Circ de un marco estable (convenio) para que siga ofreciendo recursos a los creadores durante los procesos de creación y producción de los espectáculos: espacios, material, técnicos, acompañamiento, viveros de gestión, recursos económicos, etc.	2013-2015	ICUB ICEC
	1.7. Promover a través de un convenio que el Centro de Documentación y Museo de las Artes Escénicas del Institut del Teatre (MAE) preserve el patrimonio y la memoria circense catalana con una sección específica del circo, y esté en red con el resto de espacios culturales que ya desarrollan esta tarea, como por ejemplo el Museo del Circo de Berga, entre otros.	2014	DIPUTACIÓ BCN
2. Dar apoyo a las entidades que, en su larga trayectoria, se han convertido en polvo de circo estratégico para el desarrollo del sector.	2.1. Dotar de un marco estable (convenio) al Ateneu Popular 9Barris para que siga desarrollando proyectos en los ámbitos de formación, producción y exhibición de circo, y siga siendo un referente en circo social.	2013-2015	ICUB ICEC OSIC
	2.2. Dotar de un marco estable (convenio) a la Escuela Rogelio Rível para que se convierta en una escuela preparatoria profesional con las condiciones adecuadas, mientras no sea definitivo su encaje en el modelo formativo.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	2.3. Dar apoyo a la APCC para que continúe su labor de normalización del circo, pueda implementar sus programas de asesoramiento, difusión y formación continuada, e impulsar políticas culturales de mejora del sector.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC
3. Dar apoyo a los colectivos independientes que gestionan proyectos y dinamizan espacios específicos para el circo.	3.1. Apostar de forma decidida por la concesión de ayudas a los programas de actividades de formación y difusión de colectivos como: Cronopis, Tub d'Assaig, La Crica, El Circ Petit, el CRAC, etc.	2012-2015	ICEC OSIC
4. Mantener las infraestructuras existentes en las condiciones adecuadas.	4.1. Mantener las ayudas para infraestructuras y para la adquisición de equipamientos a las entidades que dinamizan espacios de circo, para que puedan dotarse del material básico para el ejercicio de la profesión y reunir las condiciones de seguridad necesarias. Incluir en estas ayudas las certificaciones u homologaciones de aparatos de circo.	2012-2015	ICEC
	4.2. Dar ayudas a los centros para que mantengan las infraestructuras con las condiciones necesarias, equipándolos con material de circo, sonido, iluminación, seguridad, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

7. Potenciar la profesionalización y la especialización

Para garantizar un modelo efectivo de crecimiento, estabilidad y calidad del circo es necesario poner el acento en la profesionalización y especialización de los profesionales que intervienen en la creación del proyecto escénico. En un sector donde la fórmula del “do it yourself” está a la orden del día, hay que invertir en profesionalización para mejorar en la rentabilidad del proyecto artístico.

- Promover herramientas de diagnosis para hacer un seguimiento del estado del circo en Cataluña.
- Facilitar el acceso de los artistas emergentes al mercado y la aparición de viveros de empresas.
- Potenciar la oferta de herramientas para la profesionalización.
- Incentivar la captación de profesionales de otros ámbitos.
- Promover la especialización en circo.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Reforzar las herramientas de análisis sectorial del circo en Cataluña.	1.1. Promover los indicadores de públicos y programaciones de circo incluyendo los espectáculos en la calle durante fiestas, festivales y montajes de vela.	2012	GT
	1.2. Promover estudios sobre el impacto económico, retorno social y valor añadido del circo.	2014-2015	CONCA
2. Ofrecer vías de inserción en el mercado de las compañías y artistas emergentes.	2.1. Incentivar los proyectos promovidos por los jóvenes emergentes a través de los criterios en las ayudas impulsadas desde el Departamento de Cultura.	2013	ICEC OSIC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	2.2. Dar apoyo a través de las ayudas ya existentes a la organización de encuentros periódicos entre estudiantes de gestión y producción, y compañías y artistas emergentes, con el fin de crear sinergias.	2012-2015	ICEC OSIC
3. Facilitar la aparición de viveros de empresas y nuevas iniciativas.	3.1. Establecer vínculos con Barcelona Activa y departamentos de promoción económica de otros municipios para que incentiven la aparición de viveros de empresas e iniciativas de artes escénicas.	2013	ICEC
	3.2. Dar apoyo al Vivero de Iniciativas de Circo de La Central del Circ.	2012-2015	ICEC
4. Reforzar la gestión de las compañías.	4.1. Establecer conversaciones con el Departamento de Empresa y Empleo para facilitar herramientas a las empresas de circo y artes escénicas en general.	2013	DEO
	4.2. Potenciar la oferta de herramientas para la profesionalización de las compañías: conferencias, talleres, etc.	2012-2015	DEO
	4.3. Valorar la creación de píldoras de conocimiento específicas para el circo conjuntamente con el SDE, y difundir toda su oferta y servicios de consultoría.	2012-2015	ICEC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
5. Atraer profesionales en activo de otros ámbitos (gestores, iluminadores, técnicos, escenógrafos, etc.), promocionando el circo como sector en crecimiento y, por lo tanto, de oportunidad.	5.1. Dar ayudas a los programas que promuevan cursos y talleres de especialización en circo y reciclaje para profesionales: técnicos, periodistas, críticos, iluminadores, escenógrafos, vestuaristas, etc.	2012-2015	ICEC OSIC
	5.2. Dar apoyo a la programación de actividades (conferencias, jornadas, talleres) que pongan en común a profesionales de la cultura (artistas, gestores culturales, instituciones, etc.) en colaboración con la APCC.	2012-2015	ICEC OSIC
6. Fomentar la especialización en circo.	6.1. Dar apoyo a las conferencias y ciclos específicos en posgrados y másteres de gestión cultural, de artes escénicas y periodismo que se impartan desde el sector para introducir el circo como una oportunidad de especialización y profesionalización.	2013-2015	SUR
	6.2. Introducir créditos de libre elección específicos de circo en los grados universitarios de artes escénicas (Institut del Teatre – ESTAE), Historia del Arte, Periodismo y otras carreras susceptibles de relacionarse con el circo.	2014-2015	SUR
7. Impulsar, fomentar y desarrollar la profesionalización de las compañías de circo en el ámbito de la internacionalización.	7.1. Organizar jornadas de formación en las compañías centradas en cómo afrontar la internacionalización (estrategias y herramientas).	2012	ICEC

8. Difundir y promover el circo entre la sociedad civil

Lograr que el circo se difunda por todos los territorios de habla catalana es imprescindible si se quiere garantizar la captación de nuevos públicos, así como mantener y fidelizar a los públicos actuales. El uso de las nuevas tecnologías, así como el diseño de programas de actividades que acerquen la sociedad a la cultura circense, pueden ser estrategias útiles para incrementar el público potencial de circo y difundir las creaciones circenses de calidad.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Acercar el circo a la ciudadanía y potenciar la creación de nuevos públicos.	1.1. Favorecer la inclusión de actividades de circo en las agendas institucionales y en sus plataformas 2.0.	2012	DGPCC
	1.2. Incidir en la presencia del circo a través de acuerdos o convenios con los medios de comunicación (televisión, radio y prensa) para dar difusión a la oferta actual y promover contenidos específicos de circo: por ejemplo, con la retransmisión de festivales y espectáculos de circo, o la producción de un audiovisual sobre el potencial del circo con participación de TV3. Iniciar conversaciones con la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales.	2013	DGMC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	<p>1.3. Estudiar la posible organización de una fiesta con carácter anual en Barcelona, una iniciativa para acercar el circo catalán a todos los ciudadanos a través de un programa de actividades. Espectáculos, exposiciones, acciones en la calle o conferencias configurarían las actividades que tendrían como objetivo dinamizar y catalizar la cultura circense catalana e incentivar la incorporación del circo en la programación de los espacios culturales (museos, centros cívicos, etc.).</p>	2013-2015	ICUB
<p>2. Ofrecer visibilidad y reconocimiento al trabajo de los artistas y las compañías.</p>	<p>2.1. Mantener el Premio Nacional de Circo, y en caso de una reforma de la ley que lo regula:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantizar la presencia de un especialista de circo en el proceso de selección de las actividades candidatas al galardón. • Tener una especial consideración por las actividades de circo en el marco general de la cultura catalana. <p>2.2. Mantener la categoría de circo dentro de los Premios Ciudad de Barcelona.</p> <p>2.3. Promover la categoría de circo en colaboración con la APCC dentro de otros premios de artes escénicas y certámenes no especializados, como por ejemplo: Premios Butaca, Premios Max, etc.</p>	2012-2015	CONCA
		2012-2015	ICUB
		2013-2015	ICEC

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
	2.4. Dar continuidad y apoyo a los Premios de Circo de Cataluña Zirkólika.	2012-2015	ICUB DGPCC ICEC
3. Conservar y difundir el patrimonio circense catalán.	3.1. Fomentar el conocimiento del patrimonio circense catalán existente en el ámbito público y privado.	2012-2014	DGPCC
	3.2. Fomentar el conocimiento del circo a través de las redes públicas de archivos y bibliotecas.	2013-2015	DGPCC
4. Normalizar la terminología circense.	4.1. Retomar y finalizar la elaboración del diccionario de circo del TERMCAT y promover su difusión.	2013	DGPL
5. Dar apoyo a los medios especializados que reflexionen, documenten y analicen la realidad circense del momento.	5.1. Mantener las líneas de ayuda para la edición de publicaciones o proyectos vinculados a la comunicación de la cultura circense.	2012-2015	ICEC OSIC

9. Dotar a la profesión de un marco legal

Dotar a la profesión de un marco legal adaptado a las necesidades específicas del circo es necesario para la regulación de un sector que desgraciadamente aún no ha logrado la suficiente madurez en este ámbito. Es necesario promover un plan de acción que habilite un marco legal propio en el ámbito fiscal, laboral, de propiedad intelectual y de riesgos laborales.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Dotar al circo de un marco de actuación ante la falta de legislación específica.	1.1. Dar apoyo a la redacción de un Código de Buenas Prácticas específico del circo, a partir de los códigos existentes de Espectáculos para Todos los Públicos y de Danza.	2014	CONCA
2. Hacer difusión de las guías y protocolos para el ejercicio de la profesión.	2.1. Fomentar la difusión de los protocolos de acogida y recomendaciones técnicas para los circos con vela, de publicidad callejera, etc.	2013	DGPCC
	2.2. Adaptar la miniguía de orientación laboral para espectáculos públicos de la AADPC y la APdC.	2014	CONCA
3. Estudiar las necesidades legislativas del circo.	3.1. Difundir una publicación adecuada de la legislación existente que afecta a los profesionales del circo, con especial énfasis en la normativa de riesgos laborales y la movilidad entre países.	2014	CONCA

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
4. Proponer normativas específicas y promover cambios legislativos.	4.1. Promover el análisis y el estudio que ayude a conocer y consolidar la profesión del circo y sirva para elaborar reformas legislativas que mejoren la situación de los profesionales del circo, en equiparación a los estándares internacionales.	2014-2015	CONCA
5. Ofrecer a los profesionales un asesoramiento jurídico.	5.1. Dar apoyo a iniciativas promovidas desde las asociaciones profesionales que promuevan el asesoramiento jurídico a sus asociados.	2012-2015	ICEC OSIC

10. Dotar el plan integral del circo de una financiación apropiada

Hay que seguir apostando por un incremento de recursos para el circo, recursos que deberán ir acompañados de estrategias para abrir más mercados, para profesionalizar el sector y para dar apoyo a los distribuidores profesionales del circo, siempre y cuando la situación económica lo acompañe, para equilibrar el circo con las otras disciplinas.

Objetivos	Planes de acción	Calendario	Unidad
1. Aumentar los recursos destinados al circo.	1.1. Elaborar una propuesta de crecimiento del presupuesto del circo 2012-2015, marco presupuestario idóneo para garantizar las posibilidades y condiciones de trabajo de los creadores de circo y el acceso de los ciudadanos a creaciones de calidad. Se hace necesaria la creación de una comisión de financiación presidida por el presidente del plan.	2012-2015	DC DE IRL CONCA ICUB
	1.2. Dar continuidad a la comisión mixta formada por el Departamento de Cultura, el Departamento de Enseñanza, el Instituto Ramon Llull, el Instituto de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona, CONCA y la APCC con el objetivo de velar por su implementación gradual. Esta comisión está creada mediante un convenio marco de colaboración que regula la celebración de reuniones con una periodicidad trimestral con todos los responsables de las áreas.	2012-2015	APCC DC DE IRL CONCA ICUB

Nota: Todas las competencias de los organismos están pendientes de confirmarse o modificarse en función del proyecto global de simplificación, de agilidad y de reestructuración administrativa que conlleva la ejecución de la Ley Omnibus de la Generalitat de Catalunya. En ningún caso, ninguna acción acordada quedará huérfana de asignación.

PROCESO DE ELABORACIÓN

Para la elaboración del presente documento se ha contado con las aportaciones de 56 expertos profesionales procedentes del sector cultural privado organizados en 9 comisiones, ideológicamente plurales y con una mirada rigurosa y de conocimiento sobre los ámbitos de los que se han ocupado. También han participado 9 representantes de las administraciones públicas directamente implicadas en el desarrollo de la cultura del circo en Cataluña, como son el Departamento de Cultura y el Departamento de Enseñanza, en calidad de consultores externos. Debemos agradecer especialmente la implicación de todas las personas que han participado, por su dedicación y por la calidad de sus aportaciones.

Relación de personas que han participado en las diferentes comisiones.

Formación:

Antonio Alcántara (coordinador de formación del Ateneu Popular 9 Barris), Albert Bordonada (artista de teatro-circo y gestor cultural, exresponsable de actividades de La Central del Circ. Fábrica de Creación de Circo de Barcelona), Tere Celis (profesora de la Escuela de Circo Rogelio Rível y presidenta de la Asociación de Circo Rogelio Rível), Elisabet Coll (Cronopis), Alberto Feliciate (profesor de la Escuela de Circo Rogelio Rível), Juan López (artista de circo y formador), Ariadna Martí (Escuela l'Antàrtida), Andrea Martínez (El Circ Menut), Mercè Mateu (INEF), Anna Montserrat (artista de circo y formadora), Pep Mogas (La Llançadora), Marcel·lí Puig (gerente del Centro Cultural Toni Guida), Pili Serrat (profesora de la Escuela de Circo Rogelio Rível) y Serena Vione (El Circ Petit).

Consultores externos:

Silvia Borrell (técnica de enseñanzas de danza y arte dramático del Departamento de Enseñanza), Carles Domènech (responsable del área de formación del ICQP del Departamento de Enseñanza).

Creación:

Manolo Alcántara (artista de circo), Marta Borreguero (gestora cultural y exgerente de La Central del Circ. Fábrica de Creación de Circo de Barcelona), Sergi Díaz (coordinador de Fábricas de Creación del Ayuntamiento de Barcelona i director de la Fábrica para la Creación Fabra i Coats), Ricardo Gallardo (artista de circo), Jordi Gaspar (artista de circo y director de Trapezi Reus-Feria de Circo de Cataluña), Francesca Lissia (artista de circo) y Toni Llotge (coordinador del Ateneu Popular 9 Barris).

Consultora externa:

Laura Bové (técnica de artes escénicas del área de difusión y cooperación artística del Departamento de Cultura).

Producción:

Yoyi Álvarez (coordinadora de servicios del Ateneu Popular 9 Barris), Lluç Armengol (artista y productor), Rosa Colell (productora, ProduCirc), Cèsar Compte (exdirector del CAER y gerente de la APDC), Alfred Fort (gerente del Circ Cric), Josep Antoni Hernández (artista de circo y expresidente de la APCC) y Sònia Martínez (gestora cultural y exresponsable de producción y apoyo a la creación del Ateneu Popular 9 Barris).

Consultor externo:

Antoni Bartomeus (director del área de artes escénicas del ICEC).

Exhibición:

Cristina Cazorla (gestora cultural, La Puça Espectacles), Andrés Melero (artista de circo), Èlisabet Miralta (artista de circo), Jaume Navarro (artista de circo) y Roser Vila (distribuidora de espectáculos, 23 Arts).

Consultora externa:

Sílvia Duran (coordinadora del Plan Integral del Circo del Departamento de Cultura).

Difusión:

Marcel Barrera (periodista y crítico de circo), Tere Belmonte (técnica de comunicación de la APCC), Jordi Jané (periodista y crítico de circo), Vicent Llorca (responsable del proyecto de difusión de circo Zirkólíka), Neus Masferrer (técnica de comunicación de La Central del Circ. Fàbrica de Creación de Circo de Barcelona), Armando Rabanera (artista de circo) y Adrián Schwarzstein (artista y director de espectáculos).

Consultora externa:

Laura Bové (técnica de artes escénicas del área de difusión y cooperación artística del Departamento de Cultura).

Marco legal:

Ivan Arjona (jefe técnico de La Central del Circ. Fàbrica de Creación de Circo del Ayuntamiento de Barcelona), Pep Garcia (gestor cultural y artístico), Joan Ramon Graell (artista de circo y presidente de la APCC), Jetti Hoenisch (coordinadora general de SindicArt-Organización Sindical del Espectáculo

en Cataluña) y Leandro Mendoza (artista de circo y director artístico de La Central del Circ. Fàbrica de Creación de Circo de Barcelona).

Profesionalización:

Gustavo Arruda de Carvalho (artista de circo), Jordina Blanch (productora y distribuidora de Circulant, circ en moviment), Juliette Beaume (responsable de proyectos internacionales y residencias de creación de La Central del Circ. Fàbrica de Creación de Circo de Barcelona), Michaël Gueulette (artista de circo), Blai Rodríguez (productor de Camaleònica d'Espectacles y mánager de Alba Sarraute y Guillem Albà) y Alina Ventura (distribuidora de La Maleta dels Espectacles).

Consultores externos:

Edgar García (director del área de desarrollo empresarial del ICEC) y Sergi Orobitg (técnico del servicio de desarrollo empresarial del ICEC).

Internacionalización:

Fabrizio Giannini (artista de circo), Joan Ramon Graell (artista de circo y presidente de la APCC), Johnny Torres (artista de circo) y Elisenda Solà (Xirriquiteula Teatre).

Consultoras externas:

Teresa Carranza (coordinadora de artes escénicas del Instituto Ramon Llull) y Marisol López (directora del área de promoción internacional del ICEC).

Comisión estratégica:

Laia Alzueta (exgerente de la APCC), Nèlida Falcó (gerente de la APCC), Joan Ramon Graell (artista de circo y presidente de la APCC), Josep Antoni Hernández (artista de circo y expresidente de la APCC), Jordi Juanet (artista de circo y expresidente de la APCC), Andrés Melero (artista de circo), Ramón Muñoz (artista de circo) y Ricard Panadès (gestor cultural y expresidente de la APCC).

Consultoras externas:

Laura Bové (técnica de artes escénicas del área de difusión y cooperación artística del Departamento de Cultura) y Silvia Duran (coordinadora del Plan Integral del Circo del Departamento de Cultura).

LEYENDAS PLAN DEL CIRCO

AADPC: Asociación de Actores y Directores Profesionales de Cataluña

ACM: Asociación Catalana de Municipios

APCC: Asociación de Profesionales del Circo de Cataluña

APDC: Asociación de Profesionales de la Danza de Cataluña

CoNCA: Consejo Nacional de la Cultura y las Artes

DBSF: Departamento de Bienestar Social y Familia

DGJ: Dirección General de Juventud

DC: Departamento de Cultura de la Generalitat de Catalunya

API: Área de Promoción Internacional del ICEC

DGCPT: Dirección General de Cultura Popular y Tradicional

DGPCC: Dirección General de Promoción y Cooperación Cultural

DGPL: Dirección General de Política Lingüística

GT: Gabinete técnico

ICEC: Instituto Catalán de las Empresas Culturales

OSIC: Oficina de Apoyo a la Iniciativa Cultural del Departamento de Cultura

SDE: Servicio de Desarrollo Empresarial del ICEC

SG: Secretaría General

CAER: Centro de Artes Escénicas de Reus

CAET: Centro de Artes Escénicas de Terrassa

DE: Departamento de Enseñanza de la Generalitat de Catalunya

ICQP: Instituto Catalán de Cualificaciones Profesionales

DEC: Departamento de Economía y Conocimiento

SUR: Secretaría de Universidades e Investigación

DEO: Departamento de Empresa y Empleo

DP: Departamento de la Presidencia

DGMC: Dirección General de Medios de Comunicación

FMC: Federación de Municipios de Cataluña

ICUB: Instituto de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona

IRL: Instituto Ramon Llull

SUMMARY

- To strengthen and promote research and innovation. [Pàg. 121](#)
- To promote creation and production. [Pàg. 123](#)
- To create circuits. [Pàg. 128](#)
- To strengthen national and international projection and dissemination. [Pàg. 133](#)
- To structure and regulate training. [Pàg. 136](#)
- To provide support to specific facilities and entities in the industry. [Pàg. 143](#)
- To encourage increased professionalism and specialisation. [Pàg. 146](#)
- To disseminate and promote the circus in civil society. [Pàg. 149](#)
- To provide a legal framework for the profession. [Pàg. 152](#)
- To provide the Comprehensive Circus Plan with sufficient financing. [Pàg. 154](#)
- Process of preparation and the people who have taken part in it. [Pàg. 156](#)

Catalan cultural policy - as well as Spanish policy as a whole - has had difficulty in accepting the strength, creativity and individuality of the circus as a fundamental discipline in the performing arts in this country. Undoubtedly the uniqueness of Catalan circus has helped to give a boost to its standardisation. In 2006 the idea of developing a Circus Comprehensive Plan was launched and two years later an agreement was signed between the Association of Catalan Circus Professionals and the Ministry of Culture. As a result of this agreement, the circus was officially registered in the cultural policy of Catalonia and, since then, the sector, due also to the cohesion around the Association, has undergone a consolidation which has allowed it to grow and position itself within the international circus scene.

This second Circus Comprehensive Plan we are now presenting offers a new impetus in this direction and is another good example of structuring a cultural policy in consensus with the sector. This process, coordinated by the Ministry of Culture, has involved qualified experts, together with the Ministry of Education with regard to education and training, the Institut Ramon Lull in terms of internationalisation, the National Council for Culture and the Arts in order to ensure the growth and expansion of the artistic and cultural activities of the circus and the Barcelona City Council as regards the integration of the city and all its facilities.

With all these involvements, it is and will remain possible for the circus to move forward. All this is in recognition of the work done and also takes into account the historical deficits in the sector, its potential and possibilities for the future - a future that falls fully within the horizon of Catalan culture and our national vitality.

Ferran Mascarell
Minister of Culture

The first Comprehensive Circus Plan, signed in 2008 with the Ministry of Culture of the Government of Catalonia and valid for four years, basically established the state of affairs of our circus and detected multiple deficiencies in a sector that was virtually ignored until 2004 at the institutional level. With a practically foundational theoretical ambition, it urged political action in four areas which are vital for the standardisation of the circus: training, creation and production, dissemination, and a fiscal and employment framework. It proved to be a declaration of principles, since, for the first time, the circus was officially registered in the country's cultural policy, on a par with other performing arts.

Five years after the implementation of the first Plan, we can safely say that significant changes have been made in the world of circus in Catalonia and, especially as regards the government's vision of this performing art form, in the arts sectors and society in general.

Many targets set in the plan have been achieved, but others remain pending, which makes it absolutely necessary to undertake a second Comprehensive Circus Plan that includes the new realities, needs and priorities of the sector.

This second Comprehensive Circus Plan covers the years 2012-2015 and aims to establish a strategic partnership for circus culture with the Ministry of Culture of the Government of Catalonia (DC), the Ministry of Education of the Government of Catalonia (DE), the Institut Ramon Llull (IRL), the Institute of Culture of Barcelona City Council (ICUB) and the National Council for Culture and the Arts (CoNCA).

Like its predecessor, it has been created with the desire to establish a pact of cooperation between the main stakeholders in the development of a firm policy towards the circus, but it is also a short, medium and long term agenda prepared for certain areas of performance and with specific objectives and action plans.

The proposal is the result of discussion and consensus regarding the multiple interests, needs and possibilities of the stakeholders directly or indirectly linked with the circus.

This document is intended primarily to diagnose the current situation, to highlight key criteria and guidelines of the industry and departments, and to establish the work we will be doing together to develop this roadmap for the circus.

Catalonia is a leader in circus arts in Spain and remains a benchmark in contemporary circus with levels of creativity on a par with other countries. One of its main strengths is the cohesion of the sector thanks to the Asso-

ciation of Circus Professionals of Catalonia (APCC), which promotes and disseminates the circus in Catalonia's cultural, social and economic life by representing and promoting networking among the different professional branches of Catalan circus.

As a result of this effort and the institutional will, over the four year during which this performing art form has been included in the political culture of the country, the sector has benefited from new initiatives, facilities and specific programmes that have meant an improvement in the growth of the circus and a boost for its development.

These times of economic restraint and the responsibility that we believe we must all take on together, considering the work that has been done and the future of an emerging industry, requires a growing investment and a comprehensive policy for the circus and the performing arts with which to optimise resources, taking into account the needs of a sector that is just taking off and which must move faster than the rest of the performing arts and other Western countries.

Among the ultimate goals of cultural action that make up this strategic cooperation agreement there are two urgent issues which must be faced decisively in order to avoid a historic investment deficit.

The first refers to training. Circus training in Catalonia, despite the acknowledged work done by schools in the area, has deep and obvious shortcomings, which the implementation of the previous plan did not attack strongly enough. If we accept that today's training is tomorrow's culture, and that we must invest in it, it is necessary to coordinate the relationship between the Ministries of Culture and Education to promote more joint efforts in favour of circus literacy; the regulation and recognition of circus studies at all levels of ongoing training, early childhood, primary school, preparatory or higher education, and the improvement of infrastructure.

Another fundamental issue is the creation and operation of regular distribution and marketing circuits for shows. Neither in Barcelona nor in Catalonia is there a recognised performance space for the circus. Other venues that could host regular circus sessions have not been technically adapted as required, when they only require a simple technical adaptation.

To address this deficit it is important to structure a plan among different government departments, not only Culture.

These two goals as demanded require extra effort, but cannot be sought to the detriment of other areas if we want the circus in Catalonia to be de-

veloped under the appropriate conditions to be situated at all levels within the international circus world.

Within this framework of inter-agency collaboration for the promotion of public cultural policies towards circus, the APCC will establish a permanent dialogue with the government to work together towards a central circus culture which is powerful in society.

Board of Directors of the Association of Circus Professionals of Catalonia (APCC)

The 10 Strategic objectives of the comprehensive Circus Plan 2012-2015

1. To strengthen and promote research and innovation
2. To promote creation and production
3. To create circuits
4. To strengthen national and international projection and dissemination
5. To structure and regulate training
6. To provide support to specific facilities and entities in the industry
7. To encourage increased professionalism and specialisation
8. To disseminate and promote the circus in civil society
9. To provide a legal framework for the profession
10. To provide the Comprehensive Circus Plan with sufficient financing

1. Strengthening and promoting research and innovation

Encouraging research and innovation in the creative processes of a circus show is essential if the aim is to consolidate the high quality that has long been sought by Catalan circuses.

Innovation in the circus, defined as the application of knowledge resulting from research, will play a key role in the creation of new routines and performances in Catalan circuses.

Investing in research in the circus means:

- Encouraging research into new techniques and artistic languages while respecting the specific timeframes of the creative act in the circus.
- Encouraging research lines that focus on the phases of conceptualisation and designing innovative devices and stagings.
- Providing support for research towards the staging of a show.
- Promoting theory-based research projects in order to make them public.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Encouraging research and innovation in techniques and artistic languages for the creation of new numbers and stagings.	1.1. Modifying the conditions for grants for research and creation projects in the field of dance, theatre and circus incorporating in their purpose research into new circus techniques and artistic languages for a number or staging.	2013	ICEC OSIC
	1.2. Fostering, via the Ministry of Culture and using the rating criteria for funding, programmes that promote the creation of new circus languages and techniques: laboratories, works in progress, masterclasses with senior professionals, etc.	2013-2015	ICEC OSIC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
2. Investing in research to design innovative equipment in the conceptualisation and planning of the staging of a show.	2.1. Maintaining, within the grants for research and creation projects in the field of dance, theatre and circus, the mode designed to foster research in the design of equipment and the conceptualisation and planning of the staging of a show.	2012-2015	ICEC OSIC
3. Promoting the creation and dissemination of a theoretical corpus on circus arts.	3.1. Maintaining, within the grants for research and creation projects in the field of dance, theatre and circus, the funding for researchers, scholars, critics, historians, curators, etc. to develop theoretical work in the field of the circus with the aim of making it public.	2012-2015	ICEC OSIC

2. Promoting creation and production

Ensuring support for the creation and production of Catalan circus involves providing tools and resources to the various parties involved and emphasising the improvement of the processes and conditions for circus production. In this regard, it is necessary to invest in the following lines of action:

- Increasing support lines for circus productions made by artists, companies, schools and co-producing festivals.
- Maintaining the commitments made in the programme contracts of national facilities.
- Encouraging circus residences.
- Promoting the circus among private producers as a cultural industry.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Contributing to the stability and development of circus companies and organisations	1.1. Maintaining and adapting the existing grants from the Ministry of Culture for cultural industries in the field of circus production to the needs of the circus creative process:	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none">• Grants promoted by the Ministry of Culture for professional artistic projects involving production, training, exhibition and promotion in the circus.	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none">• Subsidies promoted by the Ministry of Culture for the activity of professional circus and theatre production (grants to companies, theatre production companies and companies managing theatres that have their own production).	2012-2015	ICEC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	<ul style="list-style-type: none"> • Grants promoted by the Ministry of Culture to improve infrastructure and/or for the acquisition of facilities for circus companies. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Pluriannual agreements promoted by the Ministry of Culture in collaboration with established companies and circus production companies. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Opening an exclusive circus sector line (separate from that of theatre) in the subsidies promoted by the Ministry of Culture for circus productions for a specific staging and adapting them to the true requirements of the circus. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Encouraging production and co-production in venues managed by private companies with incentives for the production and programming of circus events. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Including experts from the sector in project evaluation committees. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Generic line of repayable contributions and subsidies for the production, distribution and marketing of shows and cultural goods. 	2012-2015	ICEC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	1.2. Maintaining existing funding for production from the Ministry of Culture for non-profit organisations or groups for professional artistic projects in the field of the circus.	2012-2015	ICEC OSIC
2. Stimulating circus co-production in public venues, festivals and creative centres and fostering networking among them.	2.1. Encouraging circus production in programme contracts at large venues: Teatre Lliure, Mercat de les Flors, TNC (Teatre Nacional de Catalunya) and Gran Teatre de Liceu.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Promoting circus production at the CAER and other performing arts centres incorporating circus in the programme contracts: Canal and CAET.	2012-2015	DGPCC
	2.3. Encouraging the production of circus events at festivals and fairs subsidised by the Ministry of Culture: Temporada Alta, Grec Festival, Trapezi Festival, the Fira Mediterrània in Manresa, La Mostra d'Igualada, Fira Tàrrrega, International Clown Festival of Cornellà.	2012-2015	ICEC DGPCC
	2.4. Strengthening the relationship between the different festivals, theatres and creative centres linked to the circus, to encourage their participation in national and international co-production projects.	2013-2015	ICEC DGPCC
	2.5. Facilitating meetings with managers of public venues, festivals and creative centres to promote the artistic and commercial potential of the circus.	2013	DC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
3. Stimulating and encouraging private producers to invest in circus performances and program them in their venues.	3.1. Introducing the artistic and commercial potential of the circus to Catalan and Spanish private production companies through a meeting between them and industry representatives.	2012	DC
	3.2. Encouraging circus production in private venues through the funding criteria promoted by the Ministry of Culture.	2013-2015	ICEC
4. Studying other possible methods of financing circus productions.	4.1. Fostering the entry of new trends regarding corporate sponsorship into the world of circus productions (online micro-sponsorship, among others) by promoting courses or training sessions at the SDE	2012-2013	ICEC
5. Attracting co-producers from abroad and from the rest of Spain	5.1. Promoting networking at Catalan centres, theatres and festivals with international agents interested in circus production.	2012	ICEC API
	5.2. Providing support to international projects that promote interaction between different parties in the sector: missions, residency programmes etc.	2012	ICEC API
	5.3. Arranging meetings between producers and companies within the context of performing arts fairs where they are already present: Tarrega, Come&See, Manresa, Trapeze, Freiburg, etc. and studying actions to open new markets in emerging countries.	2012-2015	ICEC API

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
6. Encouraging circus residences in public and private theatres.	6.1. Providing support for the creation of distribution platforms (websites) containing initiatives for the assignment of spaces to set up residencies through promotion grants offered by the Ministry of Culture	2013	ICEC OSIC
	6.2. Providing specific support to venues that provide circus residences in both theatres and tents such as Ca l'Estruch and arbitrating, if necessary, to ensure the residency agreements are suitable	2012-2015	ICEC DGPC
	6.3. Linking a percentage of the grants made to venues and municipalities that manage a facility to the provision of work spaces and material and technical resources to companies involved in the process of development and production.	2012-2015	DGPC
7. Promoting circus residencies in tents in municipalities.	7.1. Mediating between municipalities and circus companies looking to set up circus residencies in tents and arbitrating, if necessary, to ensure the residency agreements are suitable.	2012-2015	DGPC

3. Creating circuits

In addition to ensuring the development of a high-quality artistic project and access for all citizens to cultural productions, there also need to be circuits for the distribution and marketing of the shows. It is important to work in three directions:

- The creation of a stable circuit with an ongoing programme in municipalities
- Achieving a firm commitment to the circus from public and private theatres
- Creating new markets

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Promoting circus programming in large venues and performing arts centres	1.1. Increasing circus programming at the TNC (Teatre Nacional de Catalunya), Teatre Lliure and performing arts centres in Salt-Girona and Terrassa by means of programme contracts.	2012-2015	DGPCC
	1.2. Maintaining the growing commitment to the circus at the Mercat de les Flors and the CAER by means of programme contracts.	2012-2015	DGPCC
2. Creating a stable circuit with and ongoing programme in municipal halls	2.1. Promoting in particular the inclusion of circus shows in stable programmes at municipal halls.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Facilitating the organisation of circus tours with box office and subscriber modes for municipal venues in Catalonia	2013-2015	ICEC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
3. Encouraging ongoing circus programmes in private venues	3.1. Maintaining existing funding in the field of the programming and marketing of professional circus activities in private venues.	2012-2015	ICEC
	3.2. Promoting, via the Ministry of Culture and using the rating criteria for funding, positive discrimination for all those venues that propose circus shows as part of their programming.	2012-2015	ICEC
4. Providing tools to bring programmers closer to the sector	4.1. Promoting circus training workshops aimed at programmers and cultural technicians.	2012-2015	DGPCC
	4.2. Creating a special annual showcase to show new circus performances to programmers, as is done at Trapezi, Circus Fair of Catalonia, Reus (Fira de Circ de Catalunya).	2012-2015	DGPCC
	4.3. Promoting an exchange of knowledge with sector stakeholders on the virtual market, specialist publications and directories.	2013-2015	DGPCC
	4.4. Introducing indoor circus productions to the theatre and circus committee of the Theatre Network as a tool for exports.	2012-2015	DGPCC
5. Promoting circus at festivals in major cities within the strict framework of the local autonomous region	5.1. Promoting circus at festivals in other towns through the Federation and Association of Municipalities.	2013	FMC ACM

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	5.2. Working together with the city councils of Lleida, Girona and Tarragona to include circus in their annual festivals following the example of the Circus Castle at the Festival of La Mercè in Barcelona so they can serve as a meeting point for programmers in the region.	2013-2015	ICUB and town councils: provincial capitals DGPCC
6. Promoting the programming of street theatre shows	6.1. Positive discrimination in favour of the circus in municipal street theatre programming	2012-2015	DGPCC
7. Consolidating existing circus festivals and fairs	7.1. Studying a new line of specific biennial funding for organisations that produce street circus and arts festivals	2013	ICEC OSIC
	7.2. Maintaining and, where possible, enhancing support to strategic circus festivals in Catalonia: Trapezi-Circus Fair of Catalonia in Reus, the International Clown Festival in Cornellà and the Street Circus Fair in La Bisbal d'Empordà by proposing biennial agreements	2013-2015	DGPCC ICEC OSIC
	7.3. Giving a positive value to circus festivals that are held in small towns in collaboration with each other in the lines of funding promoted by the Ministry	2012-2015	ICEC OSIC
	7.4. Encouraging the attendance of Spanish and foreign programmers at fairs, festivals and specialist performance platforms.	2012-2015	ICEC IRL

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
8. Encouraging the presence of circus performances at public, private and subsidised performing arts festivals	8.1. Encouraging the presence of circus performances at private festivals in a meeting between programmers and directors to show how attractive the circus and the existing offerings can be to the public.	2012	DC ICEC
	8.2. Encouraging circus programming at large performing arts festivals: Grec and Temporada Alta.	2012-2015	ICEC DGPCC ICUB
9. Encouraging the presence of the circus at performing arts fairs	9.1. Encouraging the programming and presence of the circus at the following performing arts fairs: Fira Tàrrrega, Fira Mediterrània in Manresa and La Mostra in Igualada.	2012-2015	ICEC DGCPT
10. Promoting the holding of circus shows in tents in municipalities.	10.1. Publishing the legal manual on circuses with tents that operate in Catalonia online, prepared by the Department of the Government in order to establish the basis for the standardisation and improvement of relations between municipalities and the circus.	2012	DGPCC
	10.2. Facilitating and participating in discussions with Barcelona City Council and the other town councils in the region to prepare suitable spaces to place circus tents for those wishing to perform in the city.	2012-2013	ICUB ACM FMC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	10.3. Collaborating with the circus sector and the different administrations involved to encourage the incorporation of the circus in the regulations governing the installation of circuses in tents and removable structures.	2013-2014	DGPCC
	10.4. Working to improve conditions for holding circus shows in tents within the municipalities and to ensure compliance with the protocol, as well as renewing it where necessary.	2013-2015	DGPCC
11. Providing the possibility of adapting performing arts venues (theatres, halls, rehearsal spaces etc.) for circus performances.	11.1. Simplifying the understanding of the technical requirements for presenting circus shows in performing arts venues	2014	DGPCC
	11.2. Promoting positive discrimination, via the Ministry of Culture and using the rating criteria for funding for the rehabilitation and provision of equipment to theatres, for all those venues that propose technical adaptations to the space for the programming of circus performances	2012-2015	ICEC DGPCC

4. Strengthening national and international projection and dissemination

In order for Catalan circus to be more present on the international circuits and maintain the national and international recognition it enjoys at present, we need to strengthen the international projection and dissemination of the circus. Internationalising the Catalan circus culture will also allow us to draw from outside sources and feed our own creativity. In order for Catalan circus to be projected to the world, we need to work in the following areas:

- National and international promotion.
- Creating circuits for distribution and exhibition.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Improving international connectivity thus making the work of Catalan artists and companies visible worldwide under the Catalan Circus brand	1.1. Coordinating, unifying and complementing the various existing online directories of circus professionals with the aim of creating a website which fosters the international dissemination and visibility of Catalan circus artists.	2012-2013	ICEC IRL
	1.2. Reinforcing the presence of Catalan circus in the agendas of national and international cultural activities of the Ministry of Culture based on the information provided by the companies and the association.	2012-2015	ICEC
	1.3. Activating the preparation of materials to disseminate Catalan circus following the example of the digital music and film publications offered by the ICEC.	2013	ICEC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
2. Promoting projects that take part in international networks in which companies and organisations are involved.	2.1. Providing support to projects that foster networking and which position Catalan circus internationally, such as: CasCas - Experiment diversity with the Street Arts and Circus Circus Capitals Planet Circus	2012-2015	ICEC IRL
3. Boosting funding for festivals and creative centres to play host to Catalan and international festival programmers and distribution spaces.	3.1. Developing and consolidating cooperation agreements with Catalan fairs, festivals and organisations to encourage the attendance of national and international programmers.	2012-2015	IRL
4. Encouraging the presence of Catalan production companies at international circus/performing arts festivals.	4.1. Maintaining funding for artists to cover the costs of travel in order to put on circus performances that encourage and promote the foreign presence of Catalan circus outside Catalan-speaking areas.	2013-2015	IRL
	4.2. Maintaining funding to businesses and cultural organisations for their attendance and participation in international markets, fairs and festivals.	2012-2015	ICEC
	4.3. Developing, consolidating and promoting collaboration agreements with international circus and performing arts festivals to encourage attendance by Catalan companies and productions.	2013-2015	IRL

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	4.4. Promoting the participation of Catalan Circus at specialist or general festivals, fairs and markets in the field of performing arts, where the market could be attractive for Catalan circus productions.	2012-2015	ICEC
	4.5. Working in collaboration with the APCC to detect and open new markets for Catalan circus in all formats (shows, numbers).	2012-2015	IRL
5. Facilitating the mobility of artists and residencies abroad.	5.1. Searching, in collaboration with the APCC and companies, for opportunities for circus companies to get involved in programmes, co-productions or residencies abroad.	2013-2015	ICEC IRL
	5.2. Encouraging, in collaboration with the APCC and companies, the exchange of artists who use public or private infrastructure to produce and perform.	2013-2015	ICEC IRL
6. Encouraging the participation of Catalan artists and organising agents in any knowledge sharing events.	6.1. Maintaining the funding promoted by the Ministry of Culture (Grants for training and improvement in the areas of visual arts, performing arts and music) to participate in seminars, courses, conferences, workshops, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

5. Structuring and regulating training

Circus training in Catalonia, despite the acknowledged work carried out over the years by schools and privately owned centres and the fact it is a benchmark for the rest of Spain, has deep shortcomings to resolve and has never been part of the official education system.

If we accept that today's training is tomorrow's culture, and that we must invest in it, it is necessary to coordinate the relationship between the Ministries of Culture and Education to place the circus on the map of formal education and to develop circus training as part of the LOE (Organic Law 2/2006, of 3rd May, on Education) and the LEC (Law 12/2009, of 10th July, on Education).

It will be necessary to open new dialogues with other Ministries within the Catalan government to boost joint efforts to promote circus literacy, the promotion of Social Circus in the field of discovery and learning and the improvement of infrastructure. This necessary investment in training will allow us to maintain a competitive level compared to other countries.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. ORGANISING THE SECTOR.			
	1.1. Giving positive value to the creation of a representative and structural sector body for circus training within the lines of funding administered by the Ministry of Culture.	2013-2015	OSIC ICEC
	1.2. Working with the sector to collaborate on and guide its structuring on issues of training, participation in learning networks and promotion of projects.	2012-2015	DE
	1.3. Providing support for the creation of an updated census of the various circus training centres.	2012	CONCA

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	1.4. Providing support for the Reactivation of Training Groups as a space for dialogue with the competent authorities and training bodies	2012-2013	CONCA
	1.5. Providing independent advice to the Training Group.	2012-2013	DE
	1.6. Creating a working committee to compile and manage teaching resources and documentation relating to the circus.	2012-2015	DE
	1.7. Taking advantage of the Web 2.0 tools of the Ministry of Education to disseminate educational materials and documentation associated with the circus.	2012-2015	DE

2. MAINTAINING AND IMPROVING EXISTING PROJECTS AND FUNDING

2.1. Promoting funding for approval and improvement of existing infrastructure and facilities dedicated to circus training: Ateneu Popular de Nou Barris, Escola de Circ Rogelio Rivel, Escola de Circ Quina Gràcia, El Circ Petit, La Llançadora, Cronopis, Tub d'Assaig 7,70 , Espai Sant Domènech , Associació Gente Colgada, etc. and all other training projects that are now emerging in Catalonia.	2012	ICEC OSIC
2.2. Defining minimum spaces required for non-formal circus training.	2014-2015	ACM FMC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	2.3. Participating in the funding programmes established in the regulated education system, once the corresponding CFGM/GS have been established.	2012-2015	DE
	2.4. Maintaining and promoting grants for the training of artists, circus trainers and students. - Maintaining scholarship grants for students studying abroad - Promoting funding for master-classes - Promoting funding for Trainer Training	2012-2015	ICEC OSIC
	2.5. Promoting funding to encourage exchanges between circus schools.	2012-2015	ICEC

3. REGULATING AND STRUCTURING TRAINING

3.1. Non-formal training (in public or private sector).			
	3.1.1. Promoting networking between training centres, sports centres and municipal schools and cultural and social centres to share and optimise the use of existing infrastructure, based on collaborative agreements.	2012-2015	ACM FMC
3.2. Professional education.			
3.2.1. Developing circus teaching in the field of vocational training (Catalan framework)	3.2.1.1. Drafting the certificate requirements relating to the Middle Level Training Course: Circus Entertainment.	2012-2013	DE

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	3.2.1.2. Publishing the qualification and drafting the certificate requirements in the Higher Level Training Course: Technician specialising in Circus Arts.	2013-2015	DE
	3.2.1.3. Studying the creation of a professional qualification degree in circus arts pedagogy in the areas of discovery, learning and knowledge.	2014	DE
	3.2.1.4. Studying the need for spaces in which to teach CFGM and CFGS.	2013	DE
	3.2.1.5. Studying the current educational map for the implementation of the circus CFs in existing centres.	2012-2015	DE

3.3. Higher Education in Art.

	3.3.1. Studying the fit of circus arts in undergraduate art education and the training options offered by the current system.	2015	DE
--	---	------	----

4. REGULATING THE TEACHING STAFF

4.1. Studying the specific qualifications for teachers at every level of education, by creating teaching curricula for each level	4.1.1. Providing support to complete a study on the structure of Trainer Training, based on the training needs of the different areas.	2014-2015	CONCA DE
	4.1.2 Undertaking a process of accreditation of qualifications for active circus professionals.	2015	DE

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	4.1.3 Determining the profile of the teachers who will be teaching the future CFGM and CFGS in accordance with the rules of FP (professional training) and taking the initial situation into account.	2013	DE
4.2. Promoting Trainer Training and retraining in the field of education	4.2.1. Making proposals for circus training for teachers in the permanent training plan of the Ministry of Education.	2012-2015	DE
4.3. Encouraging exchanges and partnerships with schools in other countries	4.3.1. Proposing circus projects in official mobility programmes for formal education.	2012-2015	DC DGJ

5. INCREASING CIRCUS LITERACY IN THE FIELDS OF DISCOVERY AND LEARNING

5.1. Working with the Ministry of Education to include circus training in primary and secondary school programmes, certain higher education and vocational training courses	5.1.1. Promoting those projects that encourage proximity between the circus and primary and secondary training centres, using the Web 2.0 tools of the Ministry of Education.	2012-2015	DE
	5.1.2. Collecting information and documentation for circus initiatives and projects relating to primary and secondary schools (Exit, Flic Flac, IES Monturiol, etc.) through the distribution channels of the Ministry of Education.	2012-2015	DE

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	5.1.3. Providing training in circus arts to teachers at primary and secondary, vocational and post-compulsory schools who teach official curriculum subjects by implementing official training plans.	2012-2015	DE
	5.1.4. Studying the inclusion of circus content in CF determinants such as Socio-cultural Entertainment, etc.	2015	DE
	5.1.5. Studying the inclusion of circus content in certain higher degrees in Art Education.	2012-2015	DE
	5.1.6. Studying the inclusion of circus content in certain University Degrees.	2012-2015	SUR
5.2. Working with the Ministry of Culture and Youth to integrate circus training into informal and leisure time education programmes	5.2.1. Encouraging and providing support for the implementation of training projects outside of school hours in cultural centres and schools during leisure time.	2012-2015	DE

6. PROMOTING SOCIAL CIRCUS IN THE FIELDS OF DISCOVERY AND LEARNING:

6.1. Promoting Social Circus, understood as a process of teaching and learning circus techniques, in order to promote the inclusion of people at risk of social exclusion	6.1.1. Encouraging and financially supporting non-profit organisations that promote circus learning/ education projects in coordination with organisations working to include people at risk of social exclusion.	2012-2015	DBSF DGJ
---	---	-----------	-------------

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	6.1.2. Providing financial support to carry out research, outreach and/or educational intervention projects in Social Circus.	2013-2015	DBSF
	6.1.3. Awarding grants to students at risk of social exclusion who are involved in Social Circus projects, and wish access other types of circus training.	2013-2015	DBSF
6.2. Including Social Circus in the programmes and projects within the government, in the areas of early childhood, adolescence, social services and culture	6.2.1. Creating a platform for the coordination of the different actors working in the field of social circus, and local and regional authorities with responsibilities in the areas of early childhood, adolescence, social services, etc.	2012-2015	DBSF
6.3. Increasing awareness and consolidating Social Circus projects	6.3.1. Incorporating circus content in the teaching of social education, pedagogy, education, etc., and encouraging specific actions in Social Circus Trainer Training.	2013-2015	DBSF
7. PROMOTING AND DISSEMINATING EDUCATIONAL PROJECTS IN ALL AREAS			
7.1. Increasing the dissemination of different training proposals that are already being carried out in Catalonia in each of the areas	7.1.1. Supporting and promoting pre-professional or graduation showcases in order to enhance and reassess emerging circus arts in society.	2012-2015	DGCP T

6. Providing support to specific facilities and entities in the industry

The circus in Catalonia is organised upon a network of infrastructure and entities that must support artistic creation and its protagonists. To successfully tackle this challenge and to ensure the excellence of the projects derived from it, it is necessary to strengthen, as far as possible, the infrastructure at these venues, as well as their staff and their management cultures.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Strengthening public facilities devoted exclusively to the circus to design and establish a future map of public centres dedicated to the circus in all areas.	1.1. Fostering project viability associated with the venue La Vela as a centre for creation, residencies and performances, thus enabling its continuity	2012-2013	DGPCC
	1.2. Collaborating with municipalities seeking to convert spaces into dedicated centres for circus work	2012-2013	DGPCC
	1.3. Encouraging the emergence of a stable circus space in Barcelona, commissioning, in collaboration with the sector, a management plan, feasibility plan, technical requirements and use plan for the space.	2012	ICUB
	1.4. Studying the possible opening of a space in which to launch the process of implementing the stable circus.	2012-2013	ICUB
	1.5. Preparing a space that responds to the current lack of a stable circus and that meets the dimensional requirements needed to accommodate the facilities and set-up.	2013-2015	ICUB ICEC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	1.6. Providing La Central del Circ with a stable framework (agreement) to continue providing resources to artists during the process of creating and producing shows: spaces, equipment, technicians, support, management incubators, financial resources, etc.	2013-2015	ICUB ICEC
	1.7. Reaching an agreement in order for the Performing Arts Documentation Centre and Museum of the Theatre Institute (MAE) to promote the preservation of the heritage and memory of Catalan circus with a specific circus section, integrating it within a network of the other cultural spaces that already perform this task, such as the Circus Museum of Berga, among others.	2014	DIPUTACIÓ BCN
2. Providing support to organisations which, in the long run, have become strategic poles for the development of the circus sector.	2.1. Providing a stable framework (agreement) at the Ateneo Popular 9Barris to continue developing projects in the areas of training, production and circus performance, so it can remain a leader in Social Circus.	2013-2015	ICUB ICEC OSIC
	2.2. Providing a stable framework (agreement) in order for the Escola Rogelio Rivel to become a professional preparatory school with the appropriate conditions while its place in the educational model is not definitive.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	2.3. Providing support to the APCC so it can continue its work in standardising the circus, implementing its programmes of counselling, dissemination and training, and promoting cultural policies to improve the sector.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC
3. Providing support to independent groups that manage projects and stimulate dedicated spaces for the circus.	3.1. Making a decisive commitment to the concession of grants for programmes involving training and promotion in groups such as: Cronopis, Tub d'Assaig, La Crica, El Circ Petit, el CRAC, etc.	2012-2015	ICEC OSIC
4. Maintaining existing infrastructure facilities in good condition.	4.1. Maintaining funding for infrastructure facilities and for the acquisition of facilities for entities that encourage circus spaces, providing them with the basic material for the exercise of the profession and to meet the necessary safety standards. Including certifications or approvals for circus apparatus in these grants.	2012-2015	ICEC
	4.2. Providing funding to centres so they can maintain their infrastructure facilities in the necessary conditions, equipping them with circus material, sound, lighting, safety equipment, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

7. Promoting increased professionalism and specialisation

In order to ensure an effective model for growth, stability and quality of the circus it is necessary to emphasise the professionalism and expertise of the professionals involved in the creation of the stage project. In an industry where the ‘do it yourself’ formula is gaining ground, we need to invest in increased professionalism to improve the profitability of artistic projects.

- Promoting diagnostic tools to monitor the state of Catalan circus.
- Facilitating access to the market for new artists and the creation of business incubators.
- Strengthening the supply of tools for increased professionalism.
- Encouraging the recruitment of professionals from other fields.
- Promoting specialisation in the circus.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Strengthening the analytical tools of the circus sector in Catalonia.	1.1. Promoting circus audience indicators and programming including street performances during local festivities, festivals and tent shows.	2012	GT
	1.2. Promoting studies on the economic impact, social return and added value of the circus.	2014-2015	CONCA
2. Providing ways of entering the market for companies and emerging artists.	2.1. Encouraging projects prepared by young emerging artists by means of the funding criteria promoted by the Ministry of Culture.	2013	ICEC OSIC
	2.2. Providing support through existing grants for the organisation of regular meetings between students of management and production, and emerging companies and artists, in order to create synergies.	2012-2015	ICEC OSIC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
3. Facilitating the development of business incubators and new initiatives.	3.1. Establishing links with Barcelona Activa and economic development departments in other municipalities to encourage the creation of business incubators and performing arts initiatives.	2013	ICEC
	3.2. Supporting the Circus Initiatives Incubator at La Central del Circ.	2012-2015	ICEC
4. Strengthening company management	4.1. Entering into discussions with the Ministry of Commerce and Employment to provide tools for circus and performing arts companies in general.	2013	DEO
	4.2. Encouraging the availability of tools for increased professionalism among companies: conferences, workshops, etc.	2012-2015	DEO
	4.3. Assessing the creation of specific knowledge pills for the circus along with the SDE, and promoting the consulting services it offers.	2012-2015	ICEC
5. Attracting active professionals from other fields (managers, lighting designers, technicians, set designers etc.), thus promoting the circus as a growth sector, and therefore, one offering opportunities.	5.1. Providing grants for programmes that promote specialist circus courses and workshops and retraining for professionals: technicians, journalists, critics, lighting technicians, set designers, costume designers etc.	2012-2015	ICEC OSIC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
	5.2. Providing support for the programming of activities (conferences, workshops) that bring together culture professionals (artists, cultural institutions, etc.) in collaboration with the APCC.	2012-2015	ICEC OSIC
6. Promoting specialisation in the circus.	6.1. Providing support for conferences and specific graduate courses in postgraduate degrees and Masters degrees on culture management, performing arts and journalism taught in the sector to introduce the circus as an opportunity for specialisation and increased professionalism.	2013-2015	SUR
	6.2. Introducing specific elective credits on the circus in performing arts degree courses (Institut del Teatre – ESTAE), Art History, Journalism, and other degree courses that may have a connection with the circus.	2014-2015	SUR
7. Promoting, supporting and developing the increased professionalism of circus companies in the field of internationalisation.	7.1. Organising training seminars for companies focusing on how to deal with internationalisation (strategies and tools).	2012	ICEC

8. Disseminating and promoting the circus in civil society

Ensuring that the circus is disseminated throughout all the Catalan-speaking territories is essential if the aim is to reach out to new audiences, as well as keeping and retaining current audiences. Using new technologies and designing programmes of activities that bring society closer to circus culture can be useful strategies for increasing the circus' potential audience and promoting high-quality circus creations.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Bringing the circus closer to the public and promoting the creation of new audiences.	1.1. Encouraging the inclusion of circus activities on institutional agendas and their web 2.0 platforms.	2012	DGPCC
	1.2. Influencing the presence of the circus by means of agreements or arrangements with the media (television, radio and newspapers) to broadcast the current offering and promote specific circus content: for example, the broadcasting of festivals and circus performances, or the production of audiovisual reports on the potential of the circus with the involvement of TV3. Initiating discussions with the Catalan Audiovisual Corporation	2013	DGMC
	1.3. Studying the possible organisation of an annual festival in Barcelona, an initiative to bring the Catalan circus closer to all citizens through a programme of events, performances, exhibitions, street actions or conferences that would entail activities intended to stimulate and act as a catalyst for Catalan circus culture and encourage the incorporation of the circus in the programming of cultural venues (museums, community centres, etc.)	2013-2015	ICUB

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
2. Providing visibility and recognition to the work of artists and companies.	2.1. To preserve the National Circus Award and, in the event of a reform affecting the regulations that govern it: <ul style="list-style-type: none"> • To guarantee the presence of a circus specialist during the process of selecting which activities classify for the award. • To pay special attention to circus activities within the general framework of Catalanian culture. 	2012-2015	CONCA
	2.2. Keeping the Circus category within the City of Barcelona Awards (Premis Ciutat de Barcelona).	2012-2015	ICUB
	2.3. Promoting the Circus category in collaboration with the APCC within other non-specialist performing arts awards and competitions, such as: Butaca Awards (Premis Butaca), Max Awards (Premis Max), etc.	2013-2015	ICEC
	2.4. Providing continuity and support to the Zirkòlika Catalonia Circus Awards (Premis de Circ de Catalunya Zirkòlika).	2012-2015	ICUB DGPC ICEC
3. Conserving and promoting Catalan circus heritage.	3.1. Promoting awareness of existing Catalan circus heritage in the public and private sectors.	2012-2014	DGPCC
	3.2. Promoting awareness of the circus through the public network of archives and libraries.	2013-2015	DGPCC

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
4. Standardising circus terminology.	4.1. Resuming and completing the development of the 'TERMCAT' circus dictionary and promoting its circulation.	2013	DGPL
5. Providing support to specialist media so they reflect, document and analyse the current situation of the circus.	5.1. Maintaining the lines of funding for publications and projects related to the communication of circus culture	2012-2015	ICEC OSIC

9. Providing a legal framework for the profession

Providing the profession with a legal framework adapted to the specific needs of the circus is necessary for the regulation of an industry that unfortunately has not yet reached sufficient maturity in this area. It is necessary to promote an action plan to enable a legal framework in the fields of tax, employment, intellectual property and occupational risks.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Providing the circus with an action framework in the absence of specific legislation.	1.1. Supporting the drafting of a specific Code of Good Practice for the circus, based on the existing codes of Shows for General Audiences and Dance Performances.	2014	CONCA
2. Disseminating the guidelines and protocols for the profession.	2.1. Encouraging dissemination of the host protocols and technical recommendations for tent circuses, urban advertising, etc.	2013	DGPCC
	2.2. Adapting the Mini-Guide of employment guidance to public performances of the AADPC and APdC.	2014	CONCA
3. Studying the legislative requirements of the circus.	3.1. Distributing an adapted publication of the existing legislation affecting circus professionals, with special emphasis on the regulation of occupational risks and mobility between countries.	2014	CONCA

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
4. Proposing specific regulations and promoting policy changes.	4.1. Promoting study and analysis to help understand and strengthen the circus profession and serve to prepare legislative reforms to improve the situation of circus professionals in line with international standards.	2014-2015	CONCA
5. Offering legal advice to professionals.	5.1. Supporting initiatives promoted by professional associations to provide legal advice to their members.	2012-2015	ICEC OSIC

10. Providing the Comprehensive Circus Plan with sufficient financing

It is necessary to continue to invest increased resources in the circus, resources which must be accompanied by strategies to open more markets, to increase the professionalism of the sector and to support professional circus distributors, as long as the economic situation is appropriate to bring the circus into line with other disciplines.

Objectives	Action Plans	Calendar	Unit
1. Increasing resources for the circus	1.1. Preparing the proposed growth of the Circus 2012-2015 budget, a budgetary framework to ensure appropriate opportunities and working conditions for circus artists and access for citizens to high-quality creations. This requires the creation of a financing commission chaired by the president of the plan.	2012-2015	DC DE IRL CONCA ICUB
	1.2. Giving continuity to the joint committee formed by the Ministry of Culture, the Ministry of Education, the Institut Ramon Llull, the Culture Institute of Barcelona City Council, CONCA and the APCC in order to ensure their gradual implementation. This Committee is established by means of a cooperation agreement governing the holding of meetings on a quarterly basis with all area heads.	2012-2015	APCC DC DE IRL CONCA ICUB

Nota: All the powers of the bodies have yet to be confirmed or modified based on the overall project of simplification, agility and administrative restructuring brought about by the execution of the Omnibus Act of the Government of Catalonia. In no case will any agreed action remain devoid of allocation.

PREPARATION PROCESS

For the preparation of this document, contributions have been received from 56 professional experts in the cultural private sector organised into 9 ideologically diverse committees with a rigorous scrutiny that is based on their knowledge of the areas on which they have focused.

Also taking part were 9 representatives from those government agencies directly involved in the development of circus culture in Catalonia, such as the Ministry of Culture and the Ministry of Education, acting as outside consultants.

We offer our particular thanks for the involvement of everyone who has participated, for their dedication and the quality of their contributions*.

List of people who have participated in the various committees

Training:

Antonio Alcántara (training coordinator of the Ateneu Popular 9 Barris), Albert Bordonada (theatre-circus performer and cultural manager, former head of activities at La Central del Circ; Circus Creation Factory of Barcelona), Tere Celis (teacher at the Rogelio Rivel Circus School and president of the Rogelio Rivel Circus Association), Elisabet Coll (Cronopis), Alberto Feliciate (teacher at the Rogelio Rivel Circus School), Juan López (circus performer and trainer), Ariadna Martí and Andrea Martínez (El Circ Menut), Mercè Mateu (INEF), Anna Montserrat (circus performer and trainer), Pep Mogas (La Llançadora), Marcellí Puig (manager of the Ton i Guida Cultural Centre), Pili Serrat (teacher at the Rogelio Rivel Circus School), and Serena Vione (El Circ Petit).

External consultants:

Sílvia Borrell (dance and drama teaching technician at the Ministry of Education) and Carles Domènech (head of the training area of the ICQP of the Ministry of Education).

Creation:

Manolo Alcántara (circus performer), Marta Borreguero (cultural manager and former manager of La Central del Circ; Circus Creation Factory of Barcelona), Sergi Díaz (coordinator of Creation Factories of Barcelona City Council and director of Fàbrica per a la Creació Fabra i Coats), Ricardo Gallardo (circus performer), Jordi Gaspar (circus performer and director of Trapezi Reus - Circus Fair of Catalonia), Francesca Lissia (circus perfor-

mer), and Toni Llotge (coordinator of the Ateneu Popular 9 Barris).

External consultant:

Laura Bové (performing arts technician in the area of artistic cooperation and dissemination of the Ministry of Culture).

Production:

Yoyi Álvarez (service coordinator at the Ateneu Popular 9 Barris), Lluç Armengol (performer and producer), Rosa Colell (producer at ProduCirc), Cèsar Compte (ex-director of CAER and manager of the APDC), Alfred Fort (manager of Circ Gric), Josep Antoni Hernández (circus performer and former president of the APCC), Sònia Martínez (cultural manager and former manager of production and support for creation at the Ateneu Popular 9 Barris).

External consultant:

Antoni Bartomeus (director of the performing arts area of the ICEC).

Performance:

Cristina Cazorla (cultural manager of La Puça Espectacles), Andrés Melero (circus performer), Elisabet Miralta (circus performer), Jaume Navarro (circus performer), and Roser Vila (show distributor at 23 Arts).

External consultant:

Sílvia Duran (coordinator of the Comprehensive Circus Plan of the Ministry of Culture).

Dissemination:

Marcel Barrera (journalist and circus critic), Tere Belmonte (communication technician of the APCC), Jordi Jané (journalist and circus critic), Vicent Llorca (manager of the Zirkòlika circus promotion project), Neus Masferrer (communication technician of La Central del Circ; Circus Creation Factory of Barcelona), Armando Rabanera (circus performer), and Adrián Schvarzstein (performer and director of shows).

External consultant:

Laura Bové (performing arts technician in the area of artistic cooperation and dissemination of the Ministry of Culture).

Legal framework:

Ivan Arjona (technical manager of La Central del Circ. Circus Creation Factory of Barcelona City Council), Pep Garcia (cultural and artistic ma-

nager), Joan Ramon Graell (circus performer and president of the APCC), Jetti Hoenisch (general coordinator of SindicArt - Union Organisation for Showbusiness in Catalonia), Leandro Mendoza (circus performer and artistic director of La Central del Circ; Circus Creation Factory of Barcelona).

Increased professionalism:

Gustavo Arruda de Carvalho (circus performer), Jordina Blanch (producer and distributor of Circulant, circus in motion), Juliette Beaume (manager of international projects and creation residences at La Central del Circ; Circus Creation Factory of Barcelona), Michaël Gueulette (circus performer), Blai Rodríguez (producer of Camaleònica d'Espectacles and manager of Alba Sarraute and Guillem Albà) and Alina Ventura (distributor, La Maleta dels Espectacles).

External consultants:

Edgar Garcia (director of the business development area of the ICEC), and Sergi Orobítg (technician with the SDE business development service of the ICEC).

Internationalisation:

Fabrizio Giannini (circus performer), Joan Ramon Graell (circus performer and president of the APCC), Johnny Torres (circus performer), and Elisenda Solà (Xirriquiteula Teatre).

External consultants:

Teresa Carranza (coordinator of performing arts at the Institut Ramon Llull), and Marisol López (director of the international promotion area of the ICEC)

Strategic committee:

Laia Alzueta (former manager of the APCC), Nèlida Falcó (manager of the APCC), Joan Ramon Graell (circus performer and president of the APCC), Josep Antoni Hernández (circus performer and former president of the APCC), Jordi Juanet (circus performer and former president of the APCC), Andrés Melero (circus performer), Ramón Muñoz (circus performer), and Ricard Panadès (cultural manager and former president of the APCC).

External consultants:

Laura Bové (performing arts technician in the area of artistic cooperation and dissemination of the Ministry of Culture), and Sílvia Duran (coordinator of the Comprehensive Circus Plan of the Ministry of Culture).

CIRCUS PLAN ABBREVIATIONS

AADPC: Association of Professional Actors and Directors of Catalonia

ACM: Catalanian Association of Municipalities

APCC: Circus Professionals Association of Catalonia

APDC: Dance Professionals Association of Catalonia

CoNCA: National Council for Culture and the Arts

DBSF: Department of Social Welfare and Family

DGJ: General Directorate for Youth Affairs

DC: Ministry of Culture of the Government of Catalonia

API: International Promotion Department of the ICEC

DGCPPT: General Directorate for Popular and Traditional Culture

DGPCC: General Directorate for Cultural Promotion and Cooperation

DGPL: General Directorate for Language Policy

GT: Technical Office

ICEC: Catalanian Institute for Cultural Industries

OSIC: Office of Support for Cultural Initiatives at the Ministry of Culture

SDE: Business Development Service of the ICEC

SG: General Secretariat

CAER: Performing Arts Centre of Reus

CAET: Performing Arts Centre of Terrassa

DE: Department of Education of the Government of Catalonia

ICQP: Catalanian Institute of Professional Qualifications

DEC: Department of Economics and Knowledge

SUR: Secretariat for Universities and Research

DEO: Department of Commerce and Employment

DP: Department of the Presidency

DGMC: General Directorate of the Media

FMC: Federation of Municipalities of Catalonia

ICUB: Culture Institute of the Barcelona City Council

IRL: Ramon Llull Institute

2 ND Plan Intégral du Cirque

RÉSUMÉ

Encourager et renforcer la recherche, l'investigation et l'innovation. *Pàg. 169*

Promouvoir la création et la production. *Pàg. 171*

Créer des circuits. *Pàg. 176*

Renforcer la projection et la diffusion au niveau national et international. *Pàg. 181*

Structurer et réglementer la formation. *Pàg. 184*

Apporter un soutien aux équipements et aux acteurs spécifiques du secteur. *Pàg. 191*

Développer le professionnalisme et la spécialisation. *Pàg. 194*

Diffuser et promouvoir le cirque dans la société civile. *Pàg. 197*

Doter la profession d'un cadre légal. *Pàg. 200*

Doter le Plan intégral du cirque d'un financement approprié. *Pàg. 202*

Processus d'élaboration et personnes qui y ont participé. *Pàg. 204*

La force, la créativité et l'idiosyncrasie du cirque, en tant que discipline essentielle des arts scéniques du pays, ont été très difficilement acceptées par la politique culturelle catalane et par la politique nationale. Nul doute que la particularité du cirque catalan a contribué à cette normalisation. C'est en 2006 que l'idée d'élaborer un Plan intégral du cirque a été lancée et, deux ans plus tard, un accord a été signé entre l'Association des professionnels du cirque de Catalogne (Associació de Professionals de Circ de Catalunya, APCC) et le Département de la culture. C'est en vertu de cet accord que le cirque a été officiellement inscrit dans la politique culturelle du pays et, dès lors, fort de la cohésion autour de l'association en question, ce secteur a réussi à se consolider, à se développer et à se positionner sur la scène internationale du cirque.

Ce deuxième Plan intégral du cirque qui est aujourd'hui présenté constitue un nouveau pas en avant, et il est aussi un autre bel exemple de la mise en place d'une politique culturelle basée sur le consensus. Une démarche menée en coordination avec le Département de la culture, à laquelle ont participé des experts compétents, ainsi que le Département de l'enseignement pour ce qui concerne la formation, l'Institut Ramon Llull, pour ce qui est de l'internationalisation, le Conseil national de la culture et des arts, dont le rôle a été de veiller au développement et à l'expansion de l'activité artistique et culturelle des activités du cirque et la mairie de Barcelone, par le biais de l'intégration de la ville et de tous ses équipements.

Des synergies qui ont permis au cirque d'avancer. Le travail réalisé a été récompensé en tenant compte des lacunes historiques du secteur, de sa force et des perspectives d'avenir. Un avenir qui s'inscrit pleinement dans l'orientation donnée à la culture catalane et dans notre volonté de reconnaissance nationale.

Ferran Mascarell
Conseller de Cultura (Conseiller de la culture du gouvernement catalan)

Le premier plan intégral du cirque signé en 2008 avec le Département de la culture de la Generalitat de Catalogne pour une durée de quatre ans proposait essentiellement un état des lieux du cirque dans notre propre maison et soulignait les lacunes importantes d'un secteur pratiquement délaissé au niveau institutionnel depuis 2004. De par son ambition théorique qui la caractérise, l'association a demandé qu'une l'action politique soit engagée dans quatre domaines essentiels pour la normalisation du cirque : la formation, la création et la production, la diffusion et un cadre fiscal et professionnel. Grâce à une déclaration de principes, pour la première fois, le cirque était officiellement inscrit dans la politique culturelle du pays, au même niveau que les autres arts scéniques.

Cinq ans après la mise en œuvre du premier plan, nous pouvons affirmer que des changements notables ont eu lieu dans le paysage du cirque en Catalogne et, notamment, en ce qui concerne l'image que les administrations, les secteurs artistiques et la société en général ont de cet art scénique.

Certains des objectifs fixés dans le plan ont été atteints, d'autres sont en attente. Un constat qui exige d'engager un deuxième plan intégral du cirque qui tient compte des nouvelles réalités, des besoins et des priorités du secteur.

Ce deuxième plan intégral du cirque pour la période 2012-2015 a pour objectif de parvenir à un accord stratégique pour la culture du cirque avec le Département de la culture de la Generalitat de Catalogne, le Département de l'enseignement de la Generalitat de Catalogne (DE), l'Institut Ramon Llull (IRL), l'Institut de la culture de la mairie de Barcelone (ICUB) et le Conseil national de la culture et des arts (CoNCA).

Comme pour le premier, il naît de la volonté d'établir un cadre de coopération entre les principaux acteurs intervenant dans la mise en place d'une politique volontaire en faveur du cirque, mais il est aussi un agenda à court, moyen et long terme, pour des domaines d'action, des objectifs et des plans d'action concrets.

La proposition est le fruit d'un débat et de la mise en commun des intérêts, des besoins et des potentiels - aussi variés soient-ils - des personnes qui sont directement ou indirectement impliquées dans le cirque.

Ce document prétend établir le diagnostic de l'actuelle situation, mettre en exergue les les directives et les critères clés du secteur et des départements et fixer le travail qui sera fait ensemble, grâce à cette feuille de route pour le cirque.

La Catalogne est pionnière dans l'art du cirque en Espagne et elle continue d'être un référent pour ce qui est du cirque contemporain, avec un niveau de créativité à la hauteur pays. Une de ses principales forces est la

cohésion sur secteur autour de l'Association des professionnels du cirque de Catalogne (APCC). Une association qui encourage et diffuse le cirque dans la vie culturelle, sociale et économique du pays, en représentant et en soutenant les réseaux entre les différentes branches professionnelles du cirque catalan.

Fruit de cet effort et de la volonté institutionnelle, au cours de ces quatre années, cet art scénique a été intégré à la politique culturelle du pays et le secteur a bénéficié de nouvelles initiatives, d'équipements et de programmes spécifiques qui constituent une avancée de la connaissance du cirque et qui sont un gage de son développement.

L'actuelle crise économique et la coresponsabilité que nous pensons qu'il est juste d'assumer, compte tenu du travail qui a été fait et du futur d'un secteur naissant, exigent toutefois d'accroître l'investissement et de mettre en place une politique intégrale pour le cirque et les arts scéniques, en optimisant les ressources mais en répondant aux besoins d'un secteur qui décolle tout juste et pour lequel les machines doivent fonctionner à plein régime pour égaliser les autres arts scéniques et les autres pays de culture occidentale.

Entre autres objectifs finals de l'action culturelle autour desquels s'articule cet accord stratégique de coopération, deux sont urgents, même s'ils doivent être approuvés en raison du montant historique de l'investissement qu'ils représentent.

Le premier de ces objectifs est la formation. La formation de cirque en Catalogne, malgré le travail qui a été fait par les écoles du pays, présente des lacunes importantes et évidentes. Des lacunes que le plan précédent n'a pas permis de combler. Si l'on part du principe que la formation d'aujourd'hui est la culture de demain et qu'il faut se donner les moyens d'y parvenir, il apparaît alors nécessaire d'œuvrer en faveur de la coordination entre les Départements de la culture et de l'enseignement pour encourager les efforts en faveur de l'initiation au cirque, de la réglementation et de la reconnaissance des études de cirque à tous les niveaux de formation continue, que ce soit à l'école maternelle, à l'école primaire ou dans l'enseignement supérieur et en faveur d'une amélioration des infrastructures.

Une des autres questions clés est la création de circuits réguliers de distribution et d'exploitation des spectacles. Ni en Catalogne, ni à Barcelone, il existe un espace de représentation de référence pour le cirque. Certains des salles qui pourraient accueillir des sessions régulières de cirque ne sont pas aménagées comme il le faudrait, alors qu'une simple adaptation technique suffirait.

Pour combler ce manque, il est important de définir un plan entre les différents départements et administrations, autres que celui de la culture.

Ces deux objectifs ainsi fixés exigent un effort supplémentaire, mais ils ne doivent pas l'être au détriment d'autres domaines si nous voulons que le cirque en Catalogne se développe dans de bonnes conditions pour se situer - à tout niveau - sur la scène internationale du cirque.

Dans ce cadre de collaboration interinstitutionnel visant à encourager les politiques culturelles en faveur du cirque, l'APCC engagera un dialogue permanent avec les administrations, pour que la culture du cirque ait une place centrale et forte au sein de la société.

Le comité directeur de l'Association des professionnels du cirque en Catalogne (APCC)

Les 10 objectifs stratégiques du Plan intégral du cirque 2012-2015

1. Encourager et renforcer la recherche, l'investigation et l'innovation
2. Promouvoir la création et la production
3. Créer des circuits
4. Renforcer la projection et la diffusion au niveau national et international
5. Structurer et réglementer la formation
6. Apporter un soutien aux équipements et aux acteurs spécifiques du secteur
7. Développer le professionnalisme et la spécialisation
8. Diffuser et promouvoir le cirque dans la société civile
9. Doter la profession d'un cadre légal
10. Doter le Plan intégral du cirque d'un financement approprié

1. Encourager et renforcer la recherche, l'investigation et l'innovation

Il est indispensable d'encourager la recherche, l'investigation et l'innovation s'agissant de la création d'un spectacle de cirque pour atteindre le haut niveau qualitatif tel qu'attendu depuis longtemps pour le cirque catalan.

L'innovation en matière de cirque, entendue comme l'application des connaissances issues de la recherche, joue un rôle décisif dans la création de nouveaux numéros et spectacles de cirque catalans.

Dans le domaine du cirque, l'investissement en matière de recherche permet de:

- Encourager la recherche de nouvelles techniques et de nouveaux langages artistiques, en respectant le délai nécessaire à la création du cirque.
- Favoriser les lignes de recherche basées sur les phases de conceptualisation et de conception d'appareils et de montages novateurs.
- Soutenir la recherche pour la mise en scène d'un spectacle.
- Promouvoir les projets de recherche de nature théorique pour les faire connaître du public.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Développer l'investigation, la recherche et l'innovation en matière de techniques et de langages artistiques pour la création de nouveaux numéros et spectacles.	1.1. Modifier les bases des aides en faveur des projets de recherche et de création dans le domaine de la danse, du théâtre et du cirque, en y incorporant l'investigation en matière de nouvelles techniques de cirques et de langages artistiques pour les numéros ou spectacles.	2013	ICEC OSIC
	1.2. Encourager, depuis le département de la Culture, par le biais de critères d'évaluation des aides, les programmes qui favorisent la création de nouveaux langages et de nouvelles techniques de cirque : laboratoires, travaux en cours, « masterclass » avec des professionnels chevronnés, etc.	2013-2015	ICEC OSIC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
<p>2. Investir dans la recherche en matière de conception d'appareils novateurs, ainsi qu'en matière de conceptualisation et de planification de la mise en scène d'un spectacle.</p>	<p>2.1. Pour les aides destinées aux projets de recherche et de création dans le domaine de la danse, du théâtre et du cirque, conserver la modalité visant à encourager la recherche en matière de conception d'appareils novateurs, de conceptualisation et de planification de la mise en scène d'un spectacle.</p>	<p>2012-2015</p>	<p>ICEC OSIC</p>
<p>3. Promouvoir la création et la diffusion d'un corpus théorique des arts du cirque.</p>	<p>3.1. Pour les aides destinées aux projets de recherche et de création dans le domaine de la danse, du théâtre et du cirque, maintenir les aides aux chercheurs, penseurs, critiques, historiens, commissaires, etc. qui réalisent un travail théorique dans le domaine du cirque, afin de le faire connaître du public.</p>	<p>2012-2015</p>	<p>ICEC OSIC</p>

2. Promouvoir la création et la production

Garantir le soutien à la création et à la production du cirque catalan implique de fournir des outils et des ressources aux différents acteurs et de mettre l'accent sur l'amélioration des processus et des conditions de la production du cirque. En ce sens, il est nécessaire d'investir dans les lignes d'action suivantes :

- Augmenter les lignes d'aide à la production du cirque à destination des créateurs, des compagnies, des centres et des festivals coproducteurs ;
- Maintenir les engagements pris dans le cadre des contrats de programmation des équipements nationaux ;
- Encourager les résidences de cirque ;
- Promouvoir le cirque parmi les producteurs privés et l'industrie culturelle.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Contribuer à la stabilité et au développement des entreprises et des compagnies de cirque.	1.1. Maintenir les aides existantes du Département de la culture destinées aux industries culturelles dans le domaine de la production du cirque et les adapter aux besoins du processus de création du cirque:	2012-2015	ICEC
	• Subventions proposées par le Département de la culture pour les projets artistiques à caractère professionnel en matière de production, de formation, de représentation et de diffusion dans le domaine du cirque.	2012-2015	ICEC
	• Subventions proposées par le Département de la culture destinées à l'activité de production théâtrale et de cirque professionnel (aides aux compagnies, aux producteurs de théâtre et aux gestionnaires des salles de théâtre indépendantes).	2012-2015	ICEC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	<ul style="list-style-type: none"> • Subventions proposées par le Département de la culture destinées à l'amélioration des infrastructures et/ou à l'acquisition d'équipement pour les entreprises du cirque. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Conventions de partenariat pluriannuelles avec des compagnies établies et des producteurs de cirque à l'initiative du Département de la culture. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Créer une ligne sectorielle réservée au cirque (indépendante du théâtre) pour les subventions proposées par le Département de la culture et destinées aux producteurs de cirque, pour un spectacle particulier et les adapter aux exigences de la réalité du cirque. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Encourager la production et la coproduction des salles gérées par des entreprises privées, en les incitant à produire et à programmer des spectacles de cirque. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Nommer des experts du secteur au sein des commissions d'évaluation des projets. 	2012-2015	ICEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Ligne générique d'aides remboursables et de subventions en faveur de la production, de la distribution et de la commercialisation de spectacles et de biens culturels. 	2012-2015	ICEC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	1.2. Maintenir les aides à la production existantes du Département de la culture en faveur des organismes à but non lucratif ou des groupements pour les projets artistiques à caractère professionnel dans le domaine du cirque.	2012-2015	ICEC OSIC
2. Encourager la coproduction de cirque par les équipements publics, les festivals et les centres de création et favoriser la création de réseau entre eux.	2.1. Encourager la production de cirque dans les contrats de programmation des grands équipements : Teatre Lliure, Mercat de les Flors, Teatre Nacional de Catalunya et Gran Teatre de Liceu.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Encourager la production de cirque au CAER et dans les autres centres d'arts scéniques, en intégrant le cirque aux contrats de programmation : Canal et CAET.	2012-2015	DGPCC
	2.3. Encourager la production de spectacles de cirque lors des festivals et fêtes et salons subventionnés par le Département de la culture : Temporada Alta, Festival Grec, Festival Trapezi, la Fira Mediterrània de Manresa, La Mostra d'Igualada, Fira Tàrrrega, Festival Internacional de Pallassos de Cornellà.	2012-2015	ICEC DGPCC
	2.4. Renforcer les liens entre les différents festivals, les théâtres et les centres de création du cirque pour les inciter à participer aux projets de coproduction au niveau national et international.	2013-2015	ICEC DGPCC
	2.5. Faciliter les rencontres entre les directeurs des équipements publics, des festivals et des centres de création afin de faire connaître le potentiel artistique et commercial du cirque.	2013	DC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
3. Encourager et inciter les producteurs privés à investir dans des spectacles de cirque et à les produire dans leurs salles.	3.1. Faire connaître le potentiel artistique et commercial du cirque aux producteurs privés catalans et nationaux, par le biais de rencontres entre ces derniers et les représentants du secteur.	2012	DC
	3.2. Encourager la production du cirque dans les salles privées, grâce à un système d'aides mis en place par le Département de la culture.	2013-2015	ICEC
4. Étudier d'autres alternatives de financement des productions de cirque.	4.1. Soutenir l'arrivée des nouvelles tendances en rapport avec le mécénat et le parrainage d'entreprise dans le milieu des productions de cirque (micromécénat online et autres), par le biais de cours et de formations organisés par le SDE (Service de développement des entreprises).	2012-2013	ICEC
5. Attirer les coproducteurs internationaux et nationaux.	5.1. Promouvoir le travail en réseau des centres, théâtres et festivals catalans, avec les acteurs internationaux intéressés par la production de cirque.	2012	ICEC API
	5.2. Soutenir les projets internationaux qui favorisent les relations entre les différents acteurs du secteur : missions, programmes de résidences, etc.	2012	ICEC API
	5.3. Faciliter les rencontres entre producteurs et compagnies dans le cadre des festivals des arts scéniques : Tàrraga, Come&See, Manresa, Trapezi, Fribourg, etc., et étudier les actions pour ouvrir de nouveaux marchés dans les pays émergents.	2012-2015	ICEC API

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
6. Encourager les résidences de cirque dans les théâtres publics et privés.	6.1. Soutenir la création de plateformes de diffusion (web) des initiatives de cession d'espaces pour organiser les résidences, grâce aux aides promotionnelles proposées par le Département de la culture.	2013	ICEC OSIC
	6.2. Soutenir en particulier les équipements qui fournissent des résidences de cirque, en salle ou sous chapiteau, comme Ca l'Estruch, et vérifier, le cas échéant, que les conventions de résidence sont conformes.	2012-2015	ICEC DGPCC
	6.3. Associer un pourcentage des aides aux salles de spectacles et aux municipalités qui gèrent un équipement et à la mise à disposition d'espaces de travail et de ressources matérielles et techniques aux compagnies en cours de création et de production.	2012-2015	DGPCC
7. Encourager les résidences de cirque sous chapiteau dans les municipalités.	7.1. Rapprocher les municipalités et les compagnies de cirque qui cherchent des résidences de cirque sous chapiteau et vérifier, le cas échéant, que les conventions de résidence sont conformes.	2012-2015	DGPCC

3. Créer des circuits

En plus de garantir le développement d'un projet artistique de qualité et l'accès à tous les citoyens aux productions culturelles, des circuits de distribution et d'exploitation des spectacles doivent également exister. Il importe de travailler dans trois directions:

- Créer un circuit stable, avec une programmation continue dans les municipalités.
- Établir un engagement ferme entre les théâtres publics et privés et le cirque.
- Créer de nouveaux marchés.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Promouvoir la programmation de cirque dans les grands équipements et les centres d'arts scéniques.	1.1. Augmenter la programmation de cirque au Teatre Nacional de Catalunya (Théâtre national de Catalogne), au théâtre Lliure et dans les centres d'arts scéniques de Salt-Girona et Terrassa, par le biais des contrats de programmation.	2012-2015	DGPCC
	1.2. Continuer de miser sur le cirque au Mercat de les Flors (Marché aux fleurs) et au CAER (Centre des arts scéniques de Reus), par le biais des contrats de programmation.	2012-2015	DGPCC
2. Créer un circuit stable avec une programmation continue dans les salles municipales.	2.1. Promouvoir notamment les spectacles de cirque dans les programmations stables des salles municipales.	2012-2015	DGPCC
	2.2. Faciliter l'organisation de tournées de spectacles de cirque, avec formule d'entrées et de cachets dans les équipements municipaux de Catalogne.	2013-2015	ICEC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
3. Favoriser la programmation continue de cirque dans les salles privées.	3.1. Maintenir les aides existantes dans le domaine de la programmation et de l'exploitation d'activités de cirque à caractère professionnel dans les salles privées.	2012-2015	ICEC
	3.2. Encourager, depuis le Département de la culture, par le biais de critères d'évaluation des aides, la discrimination positive pour les salles dont la programmation propose des spectacles de cirque.	2012-2015	ICEC
4. Fournir les outils aux programmeurs afin qu'ils se rapprochent du secteur.	4.1. Promouvoir les journées de formation dans les cirques, pour les programmeurs et les techniciens culturels.	2012-2015	DGPCC
	4.2. Créer un showcase spécifique annuel pour faire découvrir aux programmeurs les nouveaux spectacles de cirque, comme c'est le cas à Trapezi, la Fira de Circ de Catalunya, Reus.	2012-2015	DGPCC
	4.3. Renforcer la connaissance et l'échange entre les acteurs du secteur, par le biais des loges virtuelles, des publications et des répertoires spécialisés.	2013-2015	DGPCC
	4.4. Faire connaître les productions de cirque en salle à la commission du théâtre et du cirque du réseau des théâtres, comme outil d'exportation.	2012-2015	DGPCC
5. Promouvoir le cirque à l'occasion des fêtes patronales des grandes villes, dans le seul cadre de l'autonomie locale.	5.1. Promouvoir le cirque à l'occasion des fêtes patronales des autres villes, par le biais des communautés de communes.	2013	FMC ACM

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	5.2. Travailler de concert avec les mairies de Lérida, Gérone et Tarragone pour que des spectacles de cirque soient programmés lors de leurs fêtes patronales, en suivant l'exemple du Castell del Circ de la Festa de la Mercè de Barcelone et en faire un lieu de rencontre des programmeurs dans la zone.	2013-2015	ICUB et mairies : capitales de province DGPC
6. Encourager la programmation de spectacles de rue.	6.1. Encourager la discrimination positive du cirque dans les programmations municipales de rue.	2012-2015	DGPCC
7. Consolider les festivals et les événements de cirque déjà existants.	7.1. Étudier une nouvelle ligne d'aides bisannuelles spécifique pour les organisations qui produisent des festivals de cirque et des spectacles de rue.	2013	ICEC OSIC
	7.2. Maintenir, si possible, et renforcer, l'aide aux principaux festivals de cirque de Catalogne : Trapezi-Fira de Circ de Catalunya de Reus, Festival Internacional de Pallassos de Cornellà, Fira de Circ al carrer de La Bisbal d'Empordà, en proposant des partenariats biannuels.	2013-2015	DGPCC ICEC OSIC
	7.3. Évaluer positivement les festivals de cirque proposés par les petites municipalités travaillant de concert, dans les lignes d'aides proposées par le Département de la culture.	2012-2015	ICEC OSIC
	7.4. Renforcer la présence des programmeurs nationaux et étrangers lors des foires, festivals et plateformes spécialisées.	2012-2015	ICEC IRL

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
8. Encourager la présence de cirque dans les festivals d'arts scéniques publics, privés et sous contrat.	8.1. Encourager la présence de spectacles de cirque dans les festivals privés, grâce à la rencontre entre programmeurs et directeurs pour montrer en quoi le cirque attire le public et faire découvrir l'offre existante.	2012	DC ICEC
	8.2. Encourager la programmation de cirque lors des grands festivals des arts scéniques : Grec et Temporada Alta.	2012-2015	ICEC DGPC ICUB
9. Encourager la présence de cirque lors des événements consacrés aux arts scéniques.	9.1. Encourager la programmation et la présence de cirque lors des événements consacrés aux arts scéniques : Fira Tàrraga, Fira Mediterrània de Manresa et La Mostra d'Igualada.	2012-2015	ICIC DGCPT
10. Faciliter l'accueil des cirques sous chapiteau dans les municipalités.	10.1. Publier on line le Guide juridique des cirques sous chapiteau qui se produisent en Catalogne, élaboré par le Département de la Generalitat dans le but de fixer les bases d'une réglementation et d'améliorer les rapports entre les municipalités et le cirque.	2012	DGPC
	10.2. Faciliter et participer aux échanges avec la mairie de Barcelone et les autres mairies du territoire afin d'habiller des espaces pour accueillir les cirques sous chapiteau désireux de se produire dans la ville.	2012-2013	ICUB ACM FMC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	10.3. Collaborer avec les acteurs du cirque et les différentes administrations concernées pour intégrer le cirque aux réglementations régissant l'installation des cirques sous chapiteau et des structures démontables.	2013-2014	DGPCC
	10.4. Travailler pour améliorer les conditions d'accueil des cirques sous chapiteau dans les municipalités et veiller au respect du protocole et le modifier, le cas échéant.	2013-2015	DGPCC
11. Faciliter la possibilité d'adapter les équipements des arts scéniques (théâtres, salles, espaces pour les répétitions) pour la réalisation des spectacles de cirque.	11.1. Faciliter la connaissance des exigences techniques pour les spectacles de cirque dans les équipements des arts scéniques.	2014	DGPCC
	11.2. Encourager, depuis le département de la Culture, par le biais de critères d'évaluation des aides destinées à la réhabilitation et à la dotation des équipements des théâtres, la discrimination positive pour les salles proposant des aménagements techniques de l'espace dans le cadre de la programmation des spectacles de cirque.	2012-2015	ICEC DGPCC

4. Renforcer la projection et la diffusion au niveau national et international

Pour que le cirque catalan soit mieux représenté dans les circuits internationaux et qu'il continue de bénéficier de la reconnaissance nationale et internationale, il convient de renforcer la projection et la diffusion internationale du cirque. L'internationalisation de la culture catalane du cirque nous permettra également de nous inspirer des sources externes et d'alimenter notre propre créativité. Pour que le cirque catalan rayonne dans le monde, il importe de travailler dans les domaines suivants:

- Promotion nationale et internationale ;
- Création de circuits de distribution et de représentation.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Améliorer la connexion à l'international, en diffusant le travail des créateurs et des compagnies catalanes au niveau international, sous la marque Catalan Circus.	1.1. Coordonner, unifier et compléter les différents répertoires des professionnels du cirque online existants dans le but de créer un site web où la diffusion et la visibilité internationale des créateurs de cirque catalans seront à l'honneur.	2012-2013	ICEC IRL
	1.2. Renforcer la présence du cirque catalan dans les agendas d'activités culturelles nationaux et internationaux du Département de la culture, à partir de l'information fournie par les compagnies et l'association.	2012-2015	ICEC
	1.3. Activer l'élaboration de matériels de diffusion du cirque catalan, en suivant l'exemple des publications numériques de musique et de cinéma mises en place par l'ICEC.	2013	ICEC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
2. Promouvoir les projets issus des propositions des réseaux internationaux composés d'entreprises et d'organismes.	2.1. Soutenir les projets en faveur du networking, où le cirque catalan se positionne au niveau international comme c'est le cas par exemple de: CasCas - Experiment diversity with the Street Arts and Circus Capitals de circ Planet Circus	2012-2015	ICEC IRL
3. Encourager les aides en faveur des festivals et des centres de création afin d'inviter les programmeurs des festivals et des espaces de diffusion catalans et internationaux.	3.1. Élaborer et consolider les conventions de partenariat avec les différents acteurs et festivals catalans pour encourager la présence de programmeurs nationaux et internationaux.	2012-2015	IRL
4. Renforcer la présence des compagnies et des productions catalanes lors des festivals de cirque/ arts scéniques internationaux.	4.1. Maintenir les aides aux artistes destinées à couvrir les frais de déplacement engagés pour les spectacles de cirque catalan dans des territoires où le catalan n'est pas la langue dominante.	2013-2015	IRL
	4.2. Maintenir les aides aux entreprises et organismes culturels destinées à assister et à participer aux salons, événements et festivals internationaux.	2012-2015	ICEC
	4.3. Développer, consolider et encourager les conventions de partenariat avec les festivals de cirque et d'arts scéniques internationaux, afin de renforcer la présence des compagnies et des productions catalanes.	2013-2015	IRL

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	4.4. Promouvoir la participation de Catalan Circus aux festivals, événements et salons spécialisés ou généralistes dans le domaine des arts scéniques, où le facteur marché peut s'avérer intéressant pour la production de cirque catalan.	2012-2015	ICEC
	4.5. Travailler en collaboration avec l'APCC (Association des professionnels du cirque de Catalogne) afin de détecter et d'ouvrir le cirque catalan sous ses différentes formes (spectacles, numéros) aux nouveaux marchés.	2012-2015	IRL
5. Faciliter la mobilité des artistes et les résidences à l'étranger.	5.1. En collaboration avec l'APCC (Association des professionnels du cirque de Catalogne) et les compagnies, rechercher les opportunités pour que ces compagnies de cirque participent à des programmes, en coproduction ou en résidence à l'étranger.	2013-2015	ICEC IRL
	5.2. En collaboration avec l'APCC et les compagnies, encourager les échanges d'artistes qui utilisent des infrastructures publiques ou privées pour se produire.	2013-2015	ICEC IRL
6. Renforcer la participation des créateurs catalans et des acteurs liés à l'échange des connaissances.	6.1. Maintenir les aides proposées par le Département de la culture (aides à la formation et au perfectionnement dans les domaines des arts visuels, des arts scéniques et de la musique) pour participer à des séminaires, cours, conférences, workshops, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

5. Structurer et réglementer la formation

La formation du cirque en Catalogne - malgré ce qui a été fait ces dernières années dans les écoles et les centres privés et malgré son statut de référent dans l'État espagnol - présente des lacunes évidentes qu'il importe de résoudre et cette matière n'a jamais été intégrée au système d'enseignement officiel.

Partant du principe que la formation d'aujourd'hui est la culture de demain et qu'il faut se donner les moyens d'y parvenir, il apparaît nécessaire d'œuvrer en faveur de la coordination entre les Départements de la culture et de l'enseignement, afin que le cirque devienne une des matières de l'enseignement encadré et, à cet effet, il convient d'intégrer les enseignements du cirque à la loi relative à l'éducation (loi organique 2/2006, du 3 mai, relative à l'éducation) et à la loi relative à l'éducation (loi 12/2009 du 10 juillet, relative à l'éducation).

Il importe d'engager de nouvelles voies de dialogue avec d'autres départements du gouvernement catalan pour encourager les efforts conjoints en faveur de l'alphabétisation du cirque, en favorisant le cirque social dans les domaines de la découverte, de l'apprentissage et de l'amélioration des infrastructures. Cet investissement nécessaire en matière de formation permettra de maintenir le niveau de compétitivité avec les autres pays.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. ORGANISER LE SECTEUR			
	1.1. Évaluer de manière positive la création d'un représentant du secteur de la formation du cirque, grâce aux lignes d'aides du Département de la culture.	2013-2015	OSIC ICEC
	1.2. Travailler de concert avec le secteur et orienter son organisation en matière de formation, de participation aux réseaux de formation et de promotion des projets.	2012-2015	DE
	1.3. Soutenir la création d'un répertoire à jour des différents centres de formation du cirque.	2012	CONCA

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	1.4. Soutenir la réouverture de l'atelier de formation, en tant qu'espace de dialogue avec les administrations et les organismes de formation compétents.	2012-2013	CONCA
	1.5. Apporter un conseil externe à l'atelier de formation.	2012-2013	DE
	1.6. Créer une commission de travail chargée de compiler et de gérer les ressources pédagogiques et les documents relatifs au cirque.	2012-2015	DE
	1.7. Utiliser les outils 2.0 du Département de l'enseignement pour la diffusion des ressources pédagogiques et des documents relatifs au cirque.	2012-2015	DE

2. MAINTENIR ET AMELIORER LES PROJETS ET LES AIDES DEJA EXISTANTS

2.1. Promouvoir les aides destinées aux agréments et à l'amélioration des infrastructures et des équipements déjà existants utilisés pour la formation de cirque : Ateneu Popular de Nou Barris, Escola de Circ Rogelio Rivel, Escola de Circ Quina Gràcia, El Circ Petit, La Llançadora, Cronopis, Tub d'Assaig 7,70, Espai Sant Domènech, Associació Gente Colgada, etc. ainsi que les autres projets de formation qui sont actuellement proposés en Catalogne.	2012	ICEC OSIC
2.2. Définir les espaces minimums nécessaires pour dispenser les enseignements de cirque non réglementés.	2014-2015	ACM FMC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	2.3. Participer aux programmes d'aides fixés dans le système d'enseignement réglementés, après que les CFGM/GS (cycles de formation de niveau intermédiaire et supérieur) correspondants auront été définis.	2012-2015	DE
	2.4. Maintenir et encourager les aides destinées à la formation des artistes, formateurs et étudiants de cirque. - Maintenir les bourses pour les étudiants à l'étranger - Encourager les aides pour les « masterclass » - Encourager les aides pour la formation des formateurs	2012-2015	ICEC OSIC
	2.5. Promouvoir les aides en faveur des échanges entre écoles de cirque.	2012-2015	ICEC

3. REGLEMENTER ET STRUCTURER LA FORMATION

3.1. Enseignements non réglementés (secteur public ou privé)

	3.1.1. Promouvoir un réseau entre les centres de formation, les salles multisports et les centres d'enseignement, les centres culturels et sociaux municipaux pour partager et optimiser les infrastructures existantes, par le biais de conventions de partenariat.	2012-2015	ACM FMC
--	--	-----------	------------

3.2. Enseignements professionnels

3.2.1. Développer les enseignements de cirque dans le domaine de la formation professionnelle (cadre catalan)	3.2.1.1. Rédiger l'intitulé correspondant pour le cycle de formation de niveau intermédiaire: animation en cirque.	2012-2013	DE
---	--	-----------	----

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	3.2.1.2. Publier le type de qualification et l'intitulé du cycle de formation de niveau supérieur : technicien spécialisé dans les arts du cirque.	2013-2015	DE
	3.2.1.3. Envisager la création d'un diplôme professionnel de niveau supérieur de pédagogie des arts du cirque dans les domaines de la découverte, de l'apprentissage et de la connaissance.	2014	DE
	3.2.1.4. Étudier les besoins en espace pour dispenser les cours des cycles de formation de niveau intermédiaire et de niveau supérieur.	2013	DE
	3.2.1.5. Étudier le programme d'enseignement actuel pour la mise en place des cycles de formation de cirque dans les centres existants.	2012-2015	DE

3.3. Enseignements artistiques supérieurs

3.3.1. Étudier comment articuler les arts du cirque et les enseignements de niveau supérieur, ainsi que les cursus que propose actuellement le système.	2015	DE
---	------	----

4. RÉGLEMENTER LE PROFESSORAT

4.1. Étudier les diplômes spécifiques des formateurs à chaque niveau, par la création de programmes d'enseignement par niveaux	4.1.1. Soutenir l'élaboration d'une étude sur la structure de la formation des formateurs, en fonction des besoins en formation des différents domaines.	2014-2015	CONCA DE
--	--	-----------	-------------

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	4.1.2 Mettre en place une procédure d'accréditation des compétences pour les professionnels du cirque en exercice.	2015	DE
	4.1.3 Définir le profil du professeur chargé des futurs cycles de formation de niveau intermédiaire et de niveau supérieur, en accord avec l'actuelle réglementation relative à la formation professionnelle et en fonction de la situation de départ.	2013	DE
4.2. Encourager la formation des formateurs et la reconversion professionnelle en matière de formation	4.2.1. Faire des propositions de formation de cirque pour le professorat dans le Plan de formation continue du Département de l'enseignement.	2012-2015	DE
4.3. Encourager les échanges et les partenariats avec des écoles d'autres pays	4.3.1. Soumettre les projets de cirque dans les programmes officiels de mobilité pour les enseignements réglementés.	2012-2015	DC DGJ
5. INITIER AU CIRQUE DANS LES PROCESSUS DE DECOUVERTE ET D'APPRENTISSAGE			
5.1. Travailler avec le Département de l'enseignement pour intégrer la formation de cirque dans les programmes scolaires de l'enseignement primaire et secondaire, de certains cycles de formation et de l'enseignement supérieur	5.1.1. Diffuser, grâce aux outils 2.0 du Département de l'enseignement, les projets d'initiation au cirque dans les centres de l'enseignement primaire et secondaire.	2012-2015	DE
	5.1.2. Recueillir les informations concernant les initiatives et les projets de cirque associés aux centres d'enseignement primaire et secondaire (Exit, Flic Flac, IES Monturiol, etc.), au travers des canaux de diffusion du Département de l'enseignement.	2012-2015	DE

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	5.1.3. Proposer des formations dans les arts du cirque aux professeurs de l'enseignement primaire et secondaire obligatoire, des cycles et enseignement postérieur obligatoire, qui enseignent les matières du programme officiel, par le biais des plans de formation continue.	2012-2015	DE
	5.1.4. Envisager l'intégration de contenus de cirque dans certains cycles de formation, tels que l'animation socioculturelle, etc.	2015	DE
	5.1.5. Envisager l'intégration de contenus de cirque dans certains cursus artistiques supérieurs.	2012-2015	DE
	5.1.6. Envisager l'intégration de contenus de cirque dans certains cursus universitaires.	2012-2015	SUR
5.2. Travailler avec le Département de la culture et de la jeunesse pour intégrer la formation de cirque dans les programmes d'enseignement optionnel et dans les activités de loisir	5.2.1. Encourager et soutenir les projets de formation en dehors du temps de classe dans les centres culturels et d'éducation de loisirs.	2012-2015	DE
6. ENCOURAGER LE CIRQUE SOCIAL DANS LES PROCESSUS DE DECOUVERTE ET D'APPRENTISSAGE			
6.1. Soutenir le cirque social, entendu comme un processus d'enseignement et d'apprentissage des techniques de cirque, pour favoriser l'insertion des personnes en situation d'exclusion sociale	6.1.1. Encourager et soutenir les organismes à but non lucratif qui proposent des projets d'enseignement/apprentissage de cirque, en coordination avec les acteurs de l'insertion sociale des personnes en situation d'exclusion sociale.	2012-2015	DBSF DGJ

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	6.1.2. Accorder des aides économiques aux projets d'investigation, de diffusion et/ou d'intervention éducative en matière de cirque social.	2013-2015	DBSF
	6.1.3. Attribuer des bourses et des aides aux élèves en situation d'exclusion sociale qui participent à des projets de cirque social et qui veulent accéder à d'autres types de formation de cirque.	2013-2015	DBSF
6.2. Inclure le cirque social dans les programmes et projets des administrations, dans les domaines de l'enfance, de la jeunesse, des services sociaux et de la culture	6.2.1. Créer une plateforme de coordination des différents acteurs du cirque social, des administrations locales et régionales, ayant des compétences dans les domaines de l'enfance, de la jeunesse, des services sociaux, etc.	2012-2015	DBSF
6.3. Renforcer la reconnaissance et la consolidation des projets de cirque social	6.3.1. Intégrer des contenus de cirque dans les enseignements d'éducation sociale, de pédagogie, de formation des maîtres, etc. et encourager les actions spécifiques de formation des formateurs de cirque social.	2013-2015	DBSF
7. PROMOUVOIR ET DIFFUSER LES PROJETS DE FORMATION A TOUS NIVEAUX			
7.1. Améliorer la diffusion des différents projets de formation qui sont mis en œuvre en Catalogne dans chaque domaine concerné	7.1.1. Soutenir et encourager les spectacles préprofessionnels et de fin de cours, pour revaloriser l'image des arts du cirque dans la société.	2012-2015	DGCPT

6. Apporter un soutien aux équipements et aux acteurs spécifiques du secteur

Le cirque en Catalogne s'articule autour d'un ensemble d'infrastructures et d'acteurs qui apportent leur soutien à la création artistique et à ses protagonistes. Pour relever ce défi avec brio et garantir l'excellence des projets qui en découlent, il est important de renforcer, dans la mesure du possible, les infrastructures de ces équipements, le personnel qui y est affecté et la culture de la gestion.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Renforcer les équipements publics exclusivement réservés au cirque afin d'élaborer et de consolider la future carte des centres publics consacrés au cirque, quel que soit le domaine.	1.1. Accroître la faisabilité du projet associé à l'équipement de La Vela, en tant que centre de création, de résidence et de spectacle et en garantir la continuité.	2012-2013	DGPCC
	1.2. Collaborer avec les municipalités qui souhaitent convertir des espaces dans des centres spécifiques pour l'exercice du cirque.	2012-2013	DGPCC
	1.3. Encourager la création d'un espace de représentation permanente de cirque à Barcelone et définir, en collaboration avec le secteur, le plan de gestion, l'étude de faisabilité, les exigences techniques et le plan d'utilisation de l'espace.	2012	ICUB
	1.4. Étudier la réhabilitation éventuelle d'un espace qui permettrait de mettre en marche le processus d'implantation du cirque permanent.	2012-2013	ICUB
	1.5. Aménager un espace pour répondre à l'actuel manque d'un cirque permanent, satisfaisant aux exigences d'accueil de l'équipement et de mise en marche.	2013-2015	ICUB ICEC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	1.6. Doter La Central del Circ d'un cadre pérenne (convention) afin qu'elle continue à offrir des ressources aux créateurs pendant les phases de création et de production des spectacles : espaces, matériel, techniciens, accompagnement, pépinières de gestion, ressources économiques, etc.	2013-2015	ICUB ICEC
	1.7. Garantir, par le biais d'une convention, que le Centre de documentation et le Musée des arts scéniques de l'Institut du théâtre (MAE) participent à la préservation du patrimoine et de la mémoire du cirque catalans, en créant une section spécifique au cirque, et en mettant en place un réseau avec les autres espaces culturels qui proposent déjà cette activité, comme c'est le cas par exemple du musée du cirque de Berga.	2014	DIPUTACIÓ BCN
2. Soutenir les organismes qui, au fil des années, se sont convertis en des pôles stratégiques du cirque.	2.1. Doter l'Ateneu Popular 9Barris d'un cadre pérenne (convention) pour qu'il continue de développer des projets dans les domaines de la formation, de la production et de la représentation, et qu'il conserve sa place de référent du cirque social.	2013-2015	ICUB ICEC OSIC
	2.2. Doter l'Escola Rogelio Rivel d'un cadre pérenne (convention) pour qu'elle se convertisse en une école de formation professionnelle répondant aux exigences du secteur, tant qu'elle ne pourra pas intégrer le programme de formation.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	2.3. Soutenir l'APCC (Association des professionnels du cirque de Catalogne) pour qu'elle continue son activité de standardisation du cirque, en mettant en place des programmes de conseil, de diffusion et de formation continue et en encourageant les politiques culturelles d'amélioration du secteur.	2012-2015	ICUB ICEC OSIC
3. Soutenir les collectifs indépendants qui gèrent les projets et dynamisent les espaces spécifiques réservés au cirque.	3.1. Miser résolument sur l'octroi d'aides aux programmes d'activités de formation et de diffusion des collectifs tels que : Cronopis, Tub d'Assaig, La Crica, El Circ Petit, el CRAC, etc.	2012-2015	ICEC OSIC
4. Maintenir les infrastructures existantes dans de bonnes conditions.	4.1. Maintenir les aides aux infrastructures et à l'acquisition d'équipements en faveur des organismes qui dynamisent les espaces de cirque, en leur permettant ainsi de s'équiper du matériel de base pour exercer la profession et satisfaire aux conditions de sécurité nécessaires. Ces aides doivent également comprendre les agréments ou homologations des appareils de cirque.	2012-2015	ICEC
	4.2. Octroyer des aides aux centres pour leur permettre de maintenir les infrastructures dans de bonnes conditions, les équiper en matériel de cirque, en son, en éclairage, en sécurité, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

7. Développer le professionnalisme et la spécialisation

Pour garantir un modèle efficace de croissance, de stabilité et de qualité du cirque, il est nécessaire de mettre l'accent sur la professionnalisation et la spécialisation des professionnels qui interviennent dans la création du projet. Dans un secteur où la formule du « do it yourself » est à l'ordre du jour, il importe de miser sur la professionnalisation pour améliorer la rentabilité du projet artistique.

- Promouvoir des outils de diagnostic pour assurer un suivi de l'état du cirque en Catalogne.
- Faciliter l'accès au marché aux artistes émergents et la création de pépinières d'entreprises.
- Renforcer l'offre des outils nécessaires à la professionnalisation.
- Attirer les professionnels d'autres domaines.
- Promouvoir la spécialisation du cirque.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Renforcer les outils d'analyse du secteur du cirque en Catalogne.	1.1. Encourager les indicateurs du public et les programmations de cirque, en incluant les spectacles de rue pendant les fêtes patronales, les festivals et le montage des chapiteaux.	2012	GT
	1.2. Promouvoir les études sur l'impact économique, le retour social et la valeur ajoutée du cirque.	2014-2015	CONCA
2. Proposer des voies d'insertion au marché des compagnies et des artistes émergents.	2.1. Encourager les projets des jeunes émergents, grâce à un système d'aides mis en place par le Département de la culture.	2013	ICEC OSIC
	2.2. Soutenir, grâce aux aides déjà existantes, l'organisation de rencontres périodiques entre étudiants en gestion et production et les compagnies et artistes émergents afin de créer des synergies.	2012-2015	ICEC OSIC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
3. Faciliter la création de pépinières d'entreprises et d'initiatives nouvelles.	3.1. Établir des liens avec Barcelona Activa et les départements de promotion de l'économie d'autres municipalités, afin d'encourager la création de pépinières d'entreprises et les initiatives en faveur des arts scéniques.	2013	ICEC
	3.2. Soutenir le Viver d'Initiatives de Circ (pépinière d'initiatives du cirque) de La Central del Circ.	2012-2015	ICEC
4. Renforcer la gestion des compagnies.	4.1. S'entretenir avec le Département des entreprises et de l'emploi pour fournir des outils aux entreprises du cirque et des arts scéniques en général.	2013	DEO
	4.2. Renforcer l'offre d'outils pour la professionnalisation des compagnies : conférences, ateliers, etc.	2012-2015	DEO
	4.3. Évaluer la création de « pilules de connaissance » spécifiques pour le cirque, en collaboration avec le SDE (Service de développement des entreprises) et diffuser l'offre correspondante et les services de conseil.	2012-2015	ICEC
5. Attirer les professionnels d'autres domaines en exercice (gestionnaire, éclairagistes, techniciens, metteurs en scène, etc.), en faisant la promotion du cirque comme un secteur en expansion et, par conséquent, créateur d'opportunités.	5.1. Soutenir les programmes de promotion des cours et ateliers de spécialisation du cirque et la reconversion des professionnels : techniciens, journalistes, critiques, éclairagistes, metteurs en scène, hôtesse, etc.	2012-2015	ICEC OSIC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	5.2. Soutenir la programmation d'activités (conférences, journées, ateliers) de mise en relation des professionnels de la culture (artistes, agents culturels, institutions, etc.), en collaboration avec l'APCC (Association des professionnels du cirque de Catalogne).	2012-2015	ICEC OSIC
6. Promouvoir la spécialisation du cirque.	6.1. Soutenir les conférences et les cycles spécifiques post-universitaires et les masters de gestion culturelle, d'arts scéniques et de journalisme proposés par le secteur, afin que le cirque soit perçu comme une opportunité de spécialisation et de professionnalisation.	2013-2015	SUR
	6.2. Proposer des crédits optionnels de cirque dans les cursus universitaires des arts scéniques (Institut du théâtre - ESTAE), d'histoire de l'art, de journalisme et dans d'autres cursus susceptibles d'avoir un lien avec le cirque.	2014-2015	SUR
7. Encourager, soutenir et améliorer la professionnalisation des compagnies de cirque dans le domaine de l'internationalisation.	7.1. Organiser des journées de formation à destination des compagnies, pour leur donner les moyens de faire face à l'internationalisation (stratégies et outils).	2012	ICEC

8. Diffuser et promouvoir le cirque dans la société civile

Il est indispensable de garantir la diffusion du cirque dans tous les territoires parlant le catalan pour attirer de nouveaux publics, et conserver et fidéliser le public actuel. Le recours aux nouvelles technologies et la conception de programmes d'activités visant à rapprocher la société et la culture du cirque peuvent être des stratégies utiles pour attirer un nouveau public et proposer des créations de cirque de qualité.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Rapprocher le cirque du citoyen et attirer de nouveaux publics.	1.1. Encourager l'insertion d'activités de cirque dans les agendas institutionnels et dans les plateformes 2.0 associées.	2012	DGPCC
	1.2. Accroître la présence du cirque, par le biais d'accords ou de partenariats avec les médias (télévision, radio et presse) pour diffuser l'offre actuelle et promouvoir les contenus spécifiques de cirque : la retransmission des festivals et spectacles de cirque, par exemple ou une production audiovisuelle sur le potentiel du cirque, avec la participation de TV3. Engager le dialogue avec la Corporació Catalana de Mitjans audiovisuals (Corporation catalane des médias audiovisuels).	2013	DGMC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
	1.3. Envisager la possibilité d'organiser une fête annuelle à Barcelone. Cette initiative serait l'occasion de rapprocher le cirque catalan des citoyens, par le biais d'un programme d'activités, de spectacles, d'expositions, d'actions dans la rue ou de conférences dont l'objectif serait de dynamiser et de jouer le rôle de catalyseur de la culture catalane du cirque et d'encourager la programmation du cirque dans les espaces culturels (musées, centres civiques, etc.).	2013-2015	ICUB
2. Donner visibilité et reconnaissance au travail des artistes et des compagnies.	2.1. Maintenir le prix national du cirque et, en cas de modification de la loi qui le régit : <ul style="list-style-type: none"> • Garantir la présence d'un spécialiste du cirque lors de la sélection des activités en lice pour le prix. • Accorder une mention particulière aux activités de cirque dans le cadre général de la culture catalane. 	2012-2015	CONCA
	2.2. Maintenir la catégorie « Cirque » dans les prix de la ville de Barcelone.	2012-2015	ICUB
	2.3. En collaboration avec l'APCC (Association des professionnels du cirque de Catalogne), assurer la promotion de la catégorie « Cirque » dans d'autres prix des arts scéniques et récompenses non spécialisées, dont, entre autres : Premis Butaca, Premis Max, etc.	2013-2015	ICEC
	2.4. Soutenir et maintenir les prix du cirque de de Catalunya Zirkòlika.	2012-2015	ICUB DGPCC ICEC

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
3. Préserver et diffuser le patrimoine du cirque catalan.	3.1. Encourager la connaissance du patrimoine du cirque catalan existant dans les domaines public et privé.	2012-2014	DGPCC
	3.2. Renforcer la connaissance du cirque par le biais des réseaux publics d'archives et de bibliothèques.	2013-2015	DGPCC
4. Normaliser la terminologie du cirque.	4.1. Reprendre et achever l'élaboration du dictionnaire du cirque de TERMCAT et en assurer la diffusion.	2013	DGPL
5. Soutenir les moyens spécialisés qui s'intéressent, réfléchissent, documentent et analysent la réalité du cirque.	5.1. Maintenir les lignes d'aides pour l'édition des publications ou des projets liés à la communication de la culture du cirque.	2012-2015	ICEC OSIC

9. Doter la profession d'un cadre légal

Il est nécessaire de doter la profession d'un cadre légal adapté aux particularités du cirque pour réglementer un secteur qui n'a malheureusement pas encore acquis la maturité nécessaire. Il importe d'élaborer un plan d'action pour définir le cadre légal propre en matière de fiscalité, de droit du travail, de propriété intellectuelle et de risques professionnels.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Doter le cirque d'un cadre légal en l'absence de toute législation spécifique.	1.1. Soutenir la rédaction d'un Code des bonnes pratiques spécifiques au cirque, à partir des codes existants relatifs aux spectacles tous publics et à la danse.	2014	CONCA
2. Assurer la diffusion de guides et de protocoles pour l'exercice de la profession.	2.1. Encourager la diffusion de protocoles d'accueil et de recommandations techniques pour les cirques sous chapiteau, de la publicité urbaine, etc.	2013	DGPCC
	2.2. Adapter aux spectacles publics le mini-guide d'orientation professionnelle de l'AADPC (Association des professionnels du cirque de Catalogne) et de l'APdC (Association des professionnels de la danse de Catalogne).	2014	CONCA
3. Examiner les besoins du cirque en matière de législation.	3.1. Diffuser la législation existante qui concerne les professionnels du cirque, en mettant notamment l'accent sur la réglementation en matière de risques professionnels et la mobilité entre pays.	2014	CONCA

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
4. Proposer des réglementations spécifiques et engager les changements législatifs.	4.1. Promouvoir l'analyse et l'étude visant à mieux connaître et à consolider les métiers du cirque, lesquelles serviront de base pour les réformes législatives destinées à améliorer la situation des professionnels du cirque, en adéquation avec les standards internationaux.	2014-2015	CONCA
5. Proposer un conseil juridique aux professionnels.	5.1. Soutenir les initiatives des associations professionnelles qui fournissent un conseil juridique à leurs membres.	2012-2015	ICEC OSIC

10. Doter le Plan intégral du cirque d'un financement approprié

Il importe de toujours miser sur une augmentation des ressources pour le cirque. Des ressources qui doivent être accompagnées de stratégies pour ouvrir de nouveaux marchés, pour professionnaliser le secteur et pour soutenir les distributeurs professionnels du cirque, dès lors que la situation économique le permet, de sorte à mettre le cirque et les autres disciplines sur un pied d'égalité.

Objectifs	Plans d'action	Calendrier	Unité
1. Augmenter les ressources destinées au cirque.	1.1. Élaborer une proposition d'augmentation du budget du cirque pour 2012-2015. Un cadre budgétaire idéal pour garantir les possibilités et les conditions de travail des créateurs de cirque et l'accès des citoyens aux créations de qualité. La création d'une commission de financement présidée par le président du plan est nécessaire.	2012-2015	DC DE IRL CONCA ICUB
	1.2. Garantir la continuité de la commission mixte formée par le Département de la culture, le Département de l'enseignement, l'Institut Ramon Llull, l'Institut de la culture de la mairie de Barcelone, le CoNCA et l'APCC dans le but de veiller à sa mise en place graduelle. Cette commission est créée par un accord-cadre de collaboration qui régit l'organisation des réunions qui ont lieu tous les trimestres, avec les différents responsables des services.	2012-2015	APCC DC DE IRL CONCA ICUB

Note: Toutes les compétences des organismes sont en attente de confirmation ou de modification, en fonction du projet global de simplification, de souplesse et de restructuration administrative visée dans la loi Omnibus de la Generalitat de Catalogne. En tout cas, chaque action prévue sera assignée.

PROCESSUS D'ÉLABORATION

Le présent document a été élaboré grâce aux apports de 56 experts professionnels du secteur culturel privé, réunis en 9 commissions plurielles, dotés d'un regard critique et des connaissances nécessaires au domaine en question. Y ont également participé 9 représentants des administrations publiques directement impliquées dans le développement de la culture du cirque en Catalogne, dont le Département de la culture et le Département de l'enseignement, en qualité de consultants externes.

Nous remercions chaleureusement toutes les personnes qui y ont participé, pour leur dévouement et la qualité de leurs apports.

Liste des personnes qui ont participé aux différentes commissions

Formation:

Antonio Alcántara, (coordinateur formation de l'Ateneu Popular 9 Barris), Albert Bordonada (artiste de théâtre-cirque et agent culturel ex-responsable d'activités de La Central del Circ. Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Tere Celis (professeur de l'Escola de Circ Rogelio Rivel et présidente de l'Associació de Circ Rogelio Rivel), Elisabet Coll (Cronopis), Alberto Feliciate (professeur de l'Escola de Circ Rogelio Rivel), Juan López (artiste de cirque et formateur), Ariadna Martí (Escola l'Atlàntida), Andrea Martínez (El Circ Menut), Mercè Mateu (INEF), Anna Montserrat (artiste de cirque et formatrice), Pep Mogas (La Llançadora), Marcel·lí Puig (administrateur du Centre Cultural Ton i Guida), Pili Serrat (professeur de l'Escola de Circ Rogelio Rivel), Serena Vione (El Circ Petit).

Consultants externes:

Silvia Borrell (technique d'enseignements de danse et art dramatique du Département d'enseignement), Carles Domènech (responsable du service formation de l'ICQP du Département de l'enseignement).

Création:

Manolo Alcántara (artiste de cirque), Marta Borreguero (agent culturel et ex-administratrice de La Central del Circ. Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Sergi Díaz (coordinateur de Fàbriques de Creació de la mairie de Barcelone et directeur de la Fàbrica per a la Creació Fabra i Coats), Ricardo Gallardo (artiste de cirque), Jordi Gaspar (artiste de cirque et directeur de Trapezi Reus – Fira de circ de Catalunya), Francesca Lissia (artiste de cirque), Toni Llotge (coordinateur de l'Ateneu Popular 9 Barris).

Consultant externe:

Laura Bové (technicienne des arts scéniques du service de diffusion et de coopération artistique du Département de la culture).

Production:

Yoyi Álvarez (coordinatrice des services de l'Ateneu Popular 9 Barris), Lluç Armengol (artiste et producteur), Rosa Colell (productrice, Produ-Circ), Cèsar Compte (ex-directeur du CAER et administrateur de l'APDC), Alfred Fort (administrateur du Circ Cric), Josep Antoni Hernández (artiste de cirque et ex-président de l'APCC), Sònia Martínez (agent culturel et ex-responsable de la production et d'aide à la création de l'Ateneu Popular 9 Barris).

Consultant externe:

Antoni Bartomeus (directeur du service des arts scéniques de l'ICEC).

Représentation:

Cristina Cazorla (agent culturel, La Puça Espectacles), Andrés Melero (artiste de cirque), Elisabet Miralta (artiste de cirque), Jaume Navarro (artiste de cirque), Roser Vila (distributrice de spectacles 23 Arts).

Consultant externe:

Sílvia Duran (coordinatrice du plan intégral du cirque du Département de la culture).

Diffusion:

Marcel Barrera (journaliste et critique de cirque), Tere Belmonte (chargée de communication de l'APCC), Jordi Jané (journaliste et critique de cirque), Vicent Llorca (responsable du projet de diffusion du cirque Zirkòlika), Neus Masferrer (chargée de communication de La Central del Circ, Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Armando Rabanera (artiste de cirque), Adrián Schvarzstein (artiste et directeur de spectacles).

Consultant externe:

Laura Bové (technicienne des arts scéniques du service de diffusion et de coopération artistique du Département de la culture).

Cadre légal:

Ivan Arjona (chef technicien de La Central del Circ, Fàbrica de Creació de Circ de l'Ajuntament de Barcelona), Pep Garcia (agent culturel et artistique), Joan Ramon Graell (artiste de cirque et président de l'APCC), Jetti

Hoensch (coordinatrice générale de SindicArt - Organisation syndicale du spectacle en Catalogne), Leandro Mendoza (artiste de cirque et directeur artistique de La Central del Circ. Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona).

Professionalisation:

Gustavo Arruda de Carvalho (artiste de cirque), Jordina Blanch (productrice et distributrice, Circulant, circ en moviment), Juliette Beaume (responsable des projets internationaux et des résidences de création de La Central del Circ. Fàbrica de Creació de Circ de Barcelona), Michaël Gueulette (artiste de cirque), Blai Rodríguez (producteur, Camaleònica d'Espectacles, et manager d'Alba Sarraute et Guillem Albà), Alina Ventura (distributrice La Maleta dels Espectacles).

Consultants externes:

Edgar García (directeur du service de développement de l'entreprise de l'ICEC), Sergi Orobítg (agent du service de développement de l'entreprise de l'ICEC).

Internationalisation:

Fabrizio Giannini (artiste de cirque), Joan Ramon Graell (artiste de cirque et président de l'APCC), Johnny Torres (artiste de cirque), Elisenda Solà (Xirriquiteula Teatre).

Consultants externes:

Teresa Carranza (coordinatrice des arts scéniques de l'Institut Ramon Llull), Marisol López (directrice du service de promotion internationale de l'ICEC)

Commission stratégique:

Laià Alzueta (ex-administrateur de l'APCC), Nèlida Falcó (gérant de l'APCC), Joan Ramon Graell (artiste de cirque et président de l'APCC), Josep Antoni Hernández (artiste de cirque et ex-président de l'APCC), Jordi Juanet (artiste de cirque et ex-président de l'APCC), Andrés Melero (artiste de cirque), Ramón Muñoz (artiste de cirque), Ricard Panadès (agent culturel et ex-président de l'APCC).

Consultants externes :

Laura Bové (technicienne des arts scéniques du service de diffusion et de coopération artistique du Département de la culture), Sílvia Duran (coordinatrice du plan intégral du cirque du Département de la culture).

LISTE DES ACRONYMES DU PLAN DU CIRQUE

AADPC: Association des acteurs et réalisateurs professionnels de Catalogne

ACM: Association catalane des municipalités

APCC: Association des professionnels du cirque de Catalogne

APDC: Association des professionnels de la danse de Catalogne

CoNCA: Conseil national de la culture et des arts

DBSF: Département du bien-être social et de la famille

DGJ: Direction générale de la jeunesse

DC: Département de la culture de la Generalitat de Catalogne

API: Service de promotion internationale de l'ICEC

DGCPT: Direction générale de la culture populaire et traditionnelle

DGPCC: Direction générale de la promotion et de la coopération culturelle

DGPL: Direction générale de politique linguistique

GT: Bureau technique

ICEC: Institut catalan des entreprises culturelles

OSIC: Bureau d'aide à l'initiative culturelle du Département de la culture

SDE: Service de développement des entreprises de l'ICEC

SG: Secrétariat général

CAER: Centre des arts scéniques de Reus

CAET: Centre des arts scéniques de Terrassa

DE: Département de l'enseignement de la Generalitat de Catalogne

ICQP: Institut catalan des certifications professionnelles

DEC: Département de l'économie et de la connaissance

SUR: Secrétariat des universités et de la recherche

DEO: Département des entreprises et de l'emploi

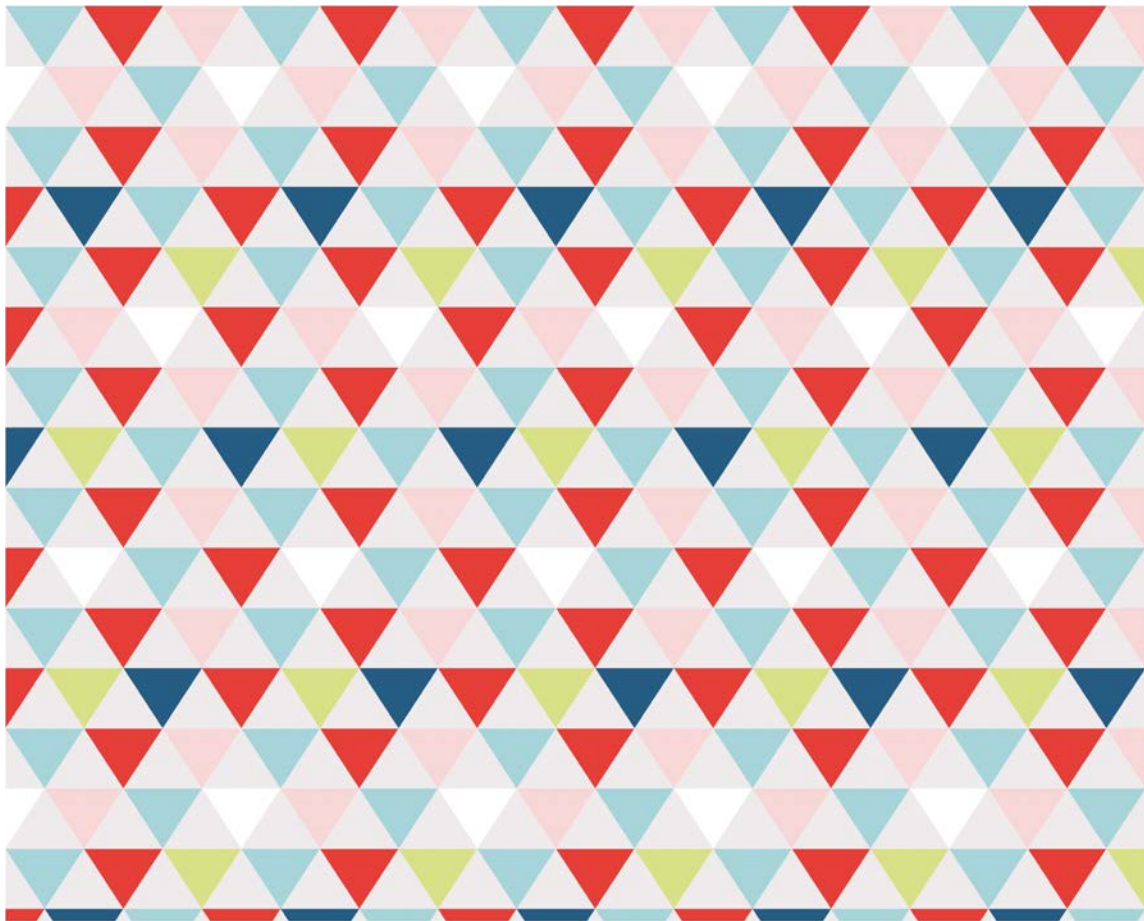
DP : Département de la Présidence

DGMC: Direction générale des médias

FMC: Fédération des municipalités de Catalogne

ICUB: Institut de la culture de la mairie de Barcelone

IRL: Institut Ramon Llull

Co NC A
Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

LLLL institut
ramon llull
Llengua i cultura catalanes

